

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI ÉVFOLYAM, 188. SZÁM.

DEBRECEN, 1933 AUGUSZTUS 20., VASÁRNAP.

ARA: 20 FILLER

Félművelés előadások mindkét moziban. Előadások kezdete 3, 6 és 9 órakor

Az első magyar király

Egy ezredév távlatából szemlélve az eseményeket — anélkül, hogy csorbítani akarnánk első szent királyunk egyéniségének kiválóságát — megállapíthatjuk, hogy nem csak az örök Igazság felismerésének elemi ereje, hanem valami ösztönös távolbalátás is kényszerítette arra, hogy Krisztushivővé tegye országát. Sokan vitatkoztak már arról, hogy a maroknyi magyarság jobban meg tudott volna-e állani az idegen és ellenséges népek gyűrűjében, ha megtartja ősi vallását? Meddő szócseplés marad örökké ez a kérdés, mert csak találgatás lehet rá a felelet.

Vajknak Istvánná való átváltozása nem az erkölcs megtisztítását tűzte ki célul, mert kétségbevonhatatlan bizonyítékok szerint a honfoglaló és fehér lovat áldozó magyar erkölcsi felfogása kifogástalan volt. Családi élete tisztasága, az európai keresztény népek között is csodálat tárgya lett rövidesen, mér pedig az ember életének ez a legbiztosabb fokmérője. Szent István király lelke mélyen maradóképpen hűve volt Krisztusnak, vérvé és lelki szükségletévé vált a Szeretet hite és ebből az erős meggyőződéséből fakadt tértítő munkája, mert tudta, hogy ha nem vezet át népét a keresztény táborba és csak maga éli Krisztus hitét, a szomszédok gyűlölete előbb, utóbb összeroppantja új országát.

Új világot, eszményi életet teremtetett tehát és ezzel olyan szilárd alapra fektette Magyarországot, hogy kibirt ezeresztendő küzdelmet. Ebben az előrelátó bölcsességben és kemény elhatározásban leledzik történelmi nagysága. Kétségtelen, hogy nem érhetett volna el ilyen gyönyörű eredményt, ha nem példázta saját életével az »új Isten« hitét, ami még jobban emeli egyéni kiválóságát és növeli azt a maradéktalan hálás tiszteletet, amely körülveszi mindaddig, amíg csak egy magyar is él a földön.

Az első magyar király államalkotó zsenije a magyar nemzet géniuszából fakadt. A magyar nemzet történelmi elhivatottsága jelentkezett akkor, mikor István király, az európai népek életébe illesztette a magyarságot. És ez éven át a Nyugat védőbástyájává lett ez a nemzet. Kiszámíthatatlan, mi lett volna Európából, mi lett volna az európai civilizációból, ha nem áll itt a vad keleti áramlások kapujában a kereszténnyé, az európaivá vált magyar. Ha törpe, erőtlén népek marad-

Meghalt sérülésébe a rendőr támadója

— Tudósítás az 5-ik oldalon. —

Kállay földművelésügyi miniszter a terményárak katasztrofális eséséről

Aki teheti, tartsa az árut, mert jobb árak fognak következni — A kormány hat millió mázsa buza külföldre való eladását biztosította

Nyiregyháza, augusztus 19. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a tegnapi napot családja körében Kállósemjénben töltötte. Hazaérkezésének hírére a szabócsi burgonyatermelő gazdák nagyobb küldöttséggel akartak a miniszter elé járulni, akitől a burgonyaértékesítők szempontjából Budapest és környékének zárt területé való nyilvánítását akarták kérni. A miniszter kérésére a küldöttségjárás elmaradt, e helyett a miniszter Mikecz Odón dr. főispán jelenlétében a következő nyilatkozatot tette:

— A terményáraknak katasztrofális világgiazi esése sajnos elsősorban az agrár exportállamokat érinti. Egész Európában nagy termés van, a legnagyobb fogyasztó országok, mint pl. Németország, Franciaország és Olaszország sem tudják ellátni magukat búzával, sőt Franciaország és Németország jelentős tételeket dobott a rotterdami piacra is. Türelmeseink során mégis sikerült nagy erőfeszítések és más oldalú áldozatok ellenében több mint hat millió mázsa buza eladását biztosítani, a legtöbb helyen kedvezményeket is értünk el és ezek az eladási lehetőségek a kedvezmények betudásával a világgiazi áron felüli árakat biztosítanak a magyar buza számára. Sajnos azonban ezek az eladások csak lassan indulhatnak meg, merthízen minden ország először a saját készleteit fogyasztja s a belföldi malmok az új búzát még alig vásárolják, mert az elkészített aratás következtében szeptember-október előtt nem tartják a búzát őrlésre alkalmosnak. Megvagyok győződve, hogyha ezek az elad-

sok megindulnak és különösen hogyha a külföld felismeri ezévi búzáink nagyszerű minőségét, jobb árakat fognak elérni. Ezért mondtam egy gazdaküldöttségnek, hogy aki teheti, tartsa az árut. Természetesen épen azok érdekében, akik kénytelenek az árut eladni, azoknak, akik tarthatják, okvetlenül tartani kell saját érdekükben is, de a köz érdekében is.

— Nagyjelentőséget tulajdonítok annak, hogy az osztrák piac ma teljes mértékben rendelkezésünkre áll és a vásárlásokat rövidesen megkezdí. E vásárlásnak a terményárakra mutatózó hatása bizonyára hamarosan jelentkezni fog. A kormány minden törekvése a terményárak emelésére irányul, igen nagy gondunk van a burgo-

nyáértékesítés kérdésére is. Kivitel lehetősége alig áll rendelkezésünkre. Olaszországnak az idején nincs burgonyára szüksége, olyan eszközöket kell keresnünk, amelyek segítségével a burgonya belső árát biztosítani tudjuk. Jól tudjuk, hogy az idején nagy termés csak akkor lett volna igazi áldás, ha az árak jobbák. Mindenesetre a boletta révén elértük azt, hogy árunk 3 pengővel az elérhető világgiazi ár felett fognak maradni. Tulajdonképpen ebben az érben nyilvánul meg a boletának igazán sikerült volta. A nagy termés azonban egy csapásra eltűnt egy gondot, a magyar falu felől, és ez az ellátatlanság, az éhínség gondja.

Csonkítatlanul kezd meg a tanévet a debreceni egyetem

Egyetlen tanszék sem szüntetnek meg — Az egyetemek összevonása hir szerint egyelőre elmarad

Debrecen társadalmának minden rétege állást foglalt ez év elején a debreceni Tisza István tudományegyetem csorbítatlansága mellett. Annak idején mindenféle hiobhírek keltek szárnyra és még a világhíres debreceni orvosi fakultás megszüntetéséről is beszéltek. Hómann Bálint kultuszminiszter debreceni tartózkodása alkalmával — mikor az egyetemi kérdést tanulmányozta — félreérthetetlenül kijelentette, hogy erről szó sincs és a debreceni egyetemet nagyobb arányú leépítés nem

fenyegeti. Később már csak két természettudományi tanszék megszüntetéséről, illetve más egyetemhez való telepítéséről esett szó, továbbá arról, hogy a budapesti Közgazdasági egyetemnek a Műegyetembe való beolvastásának esetére, egyik hírneves jogkari tanárt Budapestre helyeznék át.

Most beavatott forrásból arról értesülünk, hogy az egyetemek összevonása egyelőre elmarad és ha a gazdasági és pénzügyi viszonyok nem rosszabbodnak nem is kerül sor kényszerű intézkedésekre. Amnyi tény, hogy a debreceni egyetem csorbítatlanul kezd meg az új tanévet. Mindegyik debreceni egyetemi tanár marad a helyén, és a debreceni egyetem új tanéve épen úgy indul, mint tavaly. Mint-hogy az idő erősen közeledik a megnyitáshoz és a beiratások is megindulnak, már nem is valószí-

nak, itt, ha visszafordul a magyarság a távoli ősi pusztákra. Akkor a pusztító tatárok, a hódító török szultánok előtt nyitva áll az út Nyugat felé.

A magyarság vérzett itt hosszú századok alatt nemcsak a maga

önállóságáért, létéért, hanem a nyugati népek létéért is. Nem azt a sorsot érdemelte meg tehát, melyet Trianonban neki juttattak. Ez a nemzet az első nagy magyar király korszakalkotó tevékenysége jogán is követelheti az igazságot.

Sok millió ember,
Szenved gyomor-bajban,
De itt az Igmándi!
Gyógyhatás páratlan.

nő, hogy lényegbe vágó intézkedések történjenek ezen a téren. Ha szándékában lett volna az illetékes köröknek az összevonas végrehajtása, akkor ez már bizonyára megtörtént volna. A debreceni egyetem tanárai úgy vannak in-

formálva, hogy semmiféle változás nem fog történni.

Debrecen társadalmá örömmel veheti tudomásul ezt a tényt és remélhetőleg nem is fog csalatkozni abban, hogy a debreceni egyetem csonkítatlan marad.

Fabinyi miniszter hazatért Rómából rövidesen megindul a gabonaexport Olaszországba

Budapest, aug. 19. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter 17 napig tartó római utjáról az olasz-magyar kereskedelempolitikai tárgyalások befejezése után este 10.20 órakor a triezsti gyorsvonattal megérkezett a budapesti déli pályaudvarra.

A miniszter kijelentette, hogy római tárgyalásaival nagyon megvan elégedve.

— Mig egyrészt — mondotta — a két ország árucseréjének gyakorlati megvalósulása elé tornyosuló akadályokat sikerült elhárítanom, addig másrészt az árucseré kibővi-

tésében és kimélyítésében is változásokat, teljesen kielégítő, megfelelő eredményt sikerült elérni. A buzakivitel lebonyolítása abban a keretben fog megtörténni, amelyet jelentéseim alapján a földművelésügyi miniszter már ismertett a magyar közvéleménnyel. Hogy mennyire sikerült az árucseré egyezmény utjába álló akadályok elhárítása, annak bizonyítékául felemlítem, hogy az olasz és magyar érdekeltek között már is tektélyes buzamennyiség szállításáról folynak a tárgyalások és a szállítás lekötés alatt áll.

DOLLFUSS KANCELLÁR MUSSOLINIHEZ REPÜLT

AUSZTRIA MEGVÉDI FÜGGETLENSÉGÉT — MONDJA WINKLER ALKANCELLÁR

Róma, augusztus 19. Dollfuss dr. kancellár szombaton délután repülőgépen Riccioneba érkezett, hogy Mussolinivel találkozzék. Tekintettel arra, hogy Mussolini részt vesz a jövőhét elején kezdődő olasz hadgyakorlatokon, valószínű, hogy az osztrák kancellár legkésőbb hétfőn visszatér Bécsbe.

MÁSFEL ÓRAS TANÁCSKOZÁS

Riccione, aug. 19. Dollfuss szövetségi kancellár ma este 18 órakor repülőgépen a rimini repülőtérré érkezett, ahol Suvich külügyi államtitkár fogadta. A szövetségi kancellár ezután Riccioneba ment, este a Grand Hotelben, ahol megszállt, kancellári első találkozását tartotta Mussolini miniszterelnökkel. Ez a tanácskozás másfél óra hosszat tartott.

MUSSOLINI ÉS AUSZTRIA

London, aug. 19. MTI. A Reuter iroda római levelezője Dollfuss osztrák kancellár Rimini útjával kapcsolatban a következőket jelent:

Nem lenne bölcös dolog hitelt adni azoknak a híreknek, hogy a Duce korlátlan támogatásban szándékoszik részesíteni az osztrák kormányt Hitler ellen. Olaszország helyzete nem könnyű. Egyrészt közeledett a német birodalomhoz, a nemzeti szocialista uralom létrejötte óta, másrészt azonban bizonyos tekintetben ellene van az Anschlussnak, mert szívesebben tud szomszédjának egy kisebb államot, mint hatalmas biro-

dalmat. Mussolininek az a terve, hogy Berlint mérsékletre inti és figyelemmel kíséri, hogy Hitler beváltja-e az osztrák ellenes rádió-propaganda beszűntetésére tett ígéretét. Dollfuss olaszországi útja során valószínűleg megegyezik az olasz áruekkeknek Ausztriába való bevitelében, az olasz kormány pedig biztosítani fogja Dollfuss, hogy Olaszország továbbra is a béke közvetítő szerepét játssza Bécs és Berlin között.

Bécs, aug. 19. Winkler alkancellár a Landbund népes gyűlésén beszédet mondott, amelyben többek közt ezeket mondta:

— Nem akarunk kínai falat Németország határán emelni, de védekezünk a brutális erőszakosság ellen, amely minket azzal a veszedelemmel fenyeget, hogy elvesztjük az önrendelkezési jogot és függetlenségét, holott ezekre szükségünk van, nehogy gyakorlótere legyünk a külpolitikai mérkőzésnek. Nem tölt el minket ellenséges érzés Németországgal szemben, mert szeretjük azt, de elutasítjuk a pártpolitikai leköttést, elutasítjuk a nemzeti szocializmust, gazdasági, emberi és nemzeti okokból egyaránt.

Fel kell építenünk a népjólét, igazságosság hazáját, amelyben a paraszt egyenjogú a többi renddel. Szenvedélyesen kell küzdenünk azért, hogy Ausztria német, szabad és független maradjon. A pártállamot ki akarjuk küszöbölni és helyébe a rendi államot tenni.

Ma, vasárnap és holnap, hétfőn féláru szelvényes előadások!

VIGSZINHÁZBAN

Két sláger! Háromórás előadások!
 Lucie Englisch ragyogó vígjátéka:
 HA A FÉRJ CSAPODÁR

Ezenkívül:

TÁNCOL A KONGRESSZUS

Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőn:

Háromórás előadások!

SZABAD A CSÓK

Norma Shearer filmje és

A FENSÉG MULAT

Halmay Tibor és Georg Alexander a főszerepben.

Előadások kezdete: 6 és 9 órakor.

URÁNIÁBAN

Háromórás előadások!

JÁTÉK AZ ÉLETTEL

RAJNAI TAKARODÓ

TITOKZATOS ÁLARCOS

Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőn:

TÁNCOL A KONGRESSZUS

és

A FEGYENC

Várkonyi Mihállyal.

Előadások kezdete: 6 és 9 órakor.

FELARU SZELVÉNY

Egy személy részére

a Vigszínház és az Uránia

aug. 20—21-iki bármely előadására.

FELARU SZELVÉNY

Egy személy részére

a Vigszínház és az Uránia

aug. 20—21-iki bármely előadására.

A revíziót és a népszavazást várják a tótok

Prága, augusztus 19. A nyitrai Pribina-ünnepség nyomán keletkezett izgalom még egyre tart a cseh sajtóban.

A brünni Den írja: Hogy hová fejlődtek a dolgok a Felvidéken, az abból látható, hogy a tót néppárt tagjai összejöveteleiken már nyíltan beszélnek arról, hogy biztosan sor kerül a revízióra, tehát el kell készíteni a népszavazást. Bazovsky dr. a Felvidék vezető emberei között körlevelet terjeszt, amelyekben hangoztatja, hogy népszavazás esetén arra kell törekedni, hogy a Felvidék egészben maradjon meg mint Magyarország alkotórésze.

Hlinka a nyitrai tüntetések után hívei körében állítólag úgy nyilatkozott, hogy a cseh részről neki címzett fenyegetések hidegen hagyják. Minden botnak két vége van — mondotta Hlinka. Valakit felelőségre vonnak, az bizonyos, Ha a magas kormány úgy látja, hogy én vagyok felelős, tessék, nem szaladok el. Nem félek a börtöntől. Láttam már börtönkapukat becsukódni, de láttam azokat feltárulni is. Szívesen megyek börtönbe azzal a melegítő érzéssel, hogy ezek után minket tótokat már semmi meglepetés sem érhet a csehek részéről.

ORSZÁGOS GAZDAGYÚLÉS BUDAPESTEN

Az adósságok és a közterhek arányosítását kívánják a gazdák

Budapest, aug. 19. A Magyar falu országos táborszervezte szombaton országos gazdagyűlést tartott, amelyen az ország különböző részéből sok száz főnyi gazdaközönség jelent meg.

Drózdly Győző elnöki megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az országos kongresszus minden politikától mentesen, kizárólag a gazdakérdésekkel kíván foglalkozni. Ismertette az elnök, hogy napirenden a gazdaadósság rendezése, a mezőgazdasági termékek árainak méltányos megállapítása és a telepítés kérdése szerepelnek. Kérte a kormányt, hogy a gazdaadósságokat sürgősen rendeztesse.

Maróthy István (Kiskundorozsma) rámutatott arra, hogy a földnek értéke lecsökkent és ezért az adósságokat az alacsony földárhoz kell arányosítani.

Arady Antal nagykanizsai gazda az örökösödési és egyéb illetékek leszállítását kérte, dr. Dénes István volt képviselő a nemzeti alapon való szervezkedés szükségességét hangoztatta, mert az ezer éves határokat csak így tudjuk visszaszerezni. A legszegényebb néposztályt kell elsősorban megsegíteni. Az adót mindenkinek meg kell fizetni, mert az államot csak így lehet fenntartani, de az évekkel ezelőtt meghatározott adónemeket sürgősen le kell szállítani az alacsony terményárak miatt. A magyar népet minél több földhöz kell juttatni s végül a felszólaló örömmel üdvözölte a kormány telepítési politikáját.

A délutáni ülésen megjelent Gömbös miniszterelnök képviselőtében Marschall Ferenc képviselő is.

Az elnöklő Drózdly Győző ismertette az albizottságok által hozott határozati javaslatokat. A gazdaadósságok

kérdésében a kongresszus sürgeti a magyar gazdák sürgős megsegítését. Kéri továbbá a végrehajtások megszüntetését és az adózásnak s közterheknek a gazdák teherbíró képességéhez való arányosítását. A kongresszus a legnagyobb hálával adózik Gömbös miniszterelnöknek és minisztertársainak azért, hogy a magyar mezőgazdasági termények külföldi értékesítését eredményesen elintézik. Kéri a kormányt, hogy a telepítésnél az eladósodott nagybirtokok adósságainak rendezése alkalmával az átvett földekkel oldja meg telepítési politikáját is.

Ezután Marschall Ferenc képviselő állott fel szólásra és a kormány nevében örömmel üdvözölte a kongresszust. A kormány bizalommal áll azok mellé, mondotta, akik a kiszegedő adókon segíteni akarnak. A kormánynak elhatározott szándéka, hogy a legközelebbi időben belülről végrehajtsa a gazdaadósságok rendezését s hogy a gazdátérheteket az ipari árakkal egy színvonalra hozhassák. A kartellek ellen a kormánynak cselekedni kell és cselekszik is és példa erre a zsákkartell esete, amikor is a kormány intézkedésére a kartell az árakat 223-al volt kénytelen lecsökkenteni.

Halló,
 kiláthatjuk esküvőket,
 mert batorainkat a
 legjobb minőségben,
 a legolcsóbb áron
 beszerezhetjük a

Faiparnál, Piac-u.32.

Cserkész-tábor-tűz a Csónakázó-tónál

A nagy jamboree-nak egy kis utó-látványa elevenedett meg szombaton este a Csónakázó tónál. A debreceni cserkészek a csónakázói cserkészparkban tábor-tűzet rendeztek a Debrecenben tartózkodó angol cserkészek tiszteletére. A cserkészházban az angol lobogó lengett, a homlokzaton az az orosz-lán állt, amely a gödöllői jamboree-n a IX. altáborban az angol cserkészek kapuja felett díszlett. Alig bo-rult rá az este a Csónakázó tóra, a közönség sűrű tömegekben indult a cserkészpark felé, ahol már nyolc órákor vígan ropogott a tábor-tűz. Vídám cserkészfiúk és lányok ülték kör-ül a tűzet s az angol cserkészek csakhamar nótázni kezdtek.

A tábor-tűzet a cserkészindulással nyitották meg. Majd Somlyai József cserkészparancsnok megleghangú be-szédét mondott, melyben kérte a közönséget, hogy a tábor-tűz mellett érez-zék annyira egynek magukat minden-kiel, mint a jamboree-n a cserkészek érezték. Serly Sándor angolul üdvöz-ölte az angol cserkészeket. Záborszky István hegedűjáték száma után Ábel István sikerült monológja szórakoz-tatta a közönséget. A debreceni cser-készfiúk egyik sikerült tábortűz dalukat énekelték el. Nagyon tetszett Sáfár László tárogatójátéka, valamint a lány cserkészek énekszámai is. Vídám mó-kák és nótaszámok követték egymást, melyeket Molnár József segédítést öt-letesen, ügyesen konferált be. A tábor-tűz eloltása után kellemesen eltöltött este emlékével távozott a közönség.

A VÉR FOLFRISZÍTÉSE
Céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bél-működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt.

A német ifjak tisztelegése Gömbös miniszterelnöknél

Budapest aug. 19. A Budapesten tartózkodó 80 német ifju szombaton a miniszterelnökségre vonult, hogy Gömbös miniszterelnök előtt tisztelegjen.

Habersberg, a berlini ifjusági csoportok kerületi parancsnoka rövid beszéddel üdvözölte a miniszterelnököt. Az egész német ifjuság nevében megköszönte a 80 német ifju meghívását, majd kijelentette, hogy a német ifjuság viszonzni akarja a meghívást s ezért a magyar ifjuságot a jövő tavasszal látogatásra hívja meg Németországba.

Gömbös miniszterelnök válaszában megköszönte az üdvözlést, majd így folytatta beszédét:

— Legyenek meggyőződve arról, hogy mi magyarok a régi vendégszeretettel üdvözlünk mindenkit, aki országunk iránt érdeklődést mutat. A némelekkel nehéz történelmi időköt élünk át, együttesen és reméljük, hogy Európa békéje érdekében továbbra is együttműködhetünk népeink jólétéért. Nagyon fontos, hogy az ifjuság a mai materialista időkben magasabb célokat tűzzön ki maga elé, így fejezte be beszédét:

— Érezzék jól magukat nálunk, nézzenek szét és lássák, hogy ez a kis nép a nehéz viszonyok ellenére is nagy történelmi célok felé törekszik.

Háromszoros éljen volt a választ a miniszterelnök beszédére, majd a német zenekar a magyar Himnuszt játszotta.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Arjegyzék kivonat:

1 kg kátrány P —'26	1 kg kocsikenőcs <small>szárazpá</small> P —'50	1 kg kreolin P —'78
1 „ carbolineum —'36	1 „ hórzsír <small>1 kg-os dobozban</small> 1'30	1 „ formaldehyd 1'92
1 „ halzsír —'82	1 „ szerszámolaj <small>fekete</small> —'60	1 „ vaslakk —'98
1 „ gépolaj <small>vékony</small> —'52	1 „ te karmánymész <small>pirított</small> —'08	1 drb 1/2 kg-os <small>legfinomabb Izsák terpentín szappan</small> —'52
1 „ gépolaj <small>vastag</small> —'88	1 „ fakarmánymész <small>darabos</small> —'10	1 drb 1/4 kg-os <small>legfinomabb Izsák terpentín szappan</small> —'26
1 „ motorolaj 1'28	1 „ rézgálic <small>(kék)</small> —'58	1 kg zománclakk <small>közép min.</small> 2'—
1 „ fraktorolaj 1'16	VETŐMAGCSÁVÁZÓSZEREK:	1 tekeros 10 m. fedőlemez 200-as 4'50
1 „ hengerolaj —'88	1 kg „Porzol” <small>szárazpá</small> P 3'40	1 liter petroleum —'30
1 „ gépszír <small>nehézék mentes</small> —'82	1 „ „Tillanfin” „ „ 3'40	
	1 „ „Higosan” <small>nedvespá</small> „ 9'40	

Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!

Izsák József rt.

vegyészeti gyár

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata.

Központja: Budapest, V., Pozsonyi-ut 31.

8. sz. fiók: Debrecen, Csapó-u. 17. Telefon: 26-55.

Báró Vay főispán családjával tutajon végighajózza a Tiszát

Záhonytól le Szegedig a magyar folyó hullámain. — Érdekes és tanulságos viziút.

Báró Vay László főispán szabadságidejét igen érdekes és eredeti módon használja fel, úgy hogy egyidejűleg helyszíni tanulmányt is folytat a mostanában erősen aktuálissá vált kérdést, a tiszai hajózási problémáját illetően.

Báró Vay főispán Záhonytól egészen Szegedig tutajon végigmegy a Tiszán. — Két hétre tervezte a tiszai útát. Ezen a héten hétfőn indult el a főispán által megrendelt tutaj Záhonyra, mely a főispánon kívül családját, feleségét Bissingen grófnőt és gyermekeit viszi végig a szöke Tisza hullámain. A főispán családján kívül csupán a soffőrtjét vitte magával.

A tutajt természetesen lakhatóvá alakították át. Három kabint építettek rá. Az egész idő alatt a tutajon lakik a főispáni család. Ideálisabb nyaralást el sem lehet képzelni, mint ezt a tiszai útát. A kanyargó folyó sok vadregényes szép séget tár elő, a fürdőzésre remek alkalom kínálkozik nap mint nap. Víz, napfény, friss levegő, ez a fő három kellék mind megvan ennél az újszerű nyaralásnál, mely abban a tekintetben is példát adó, hogy ne vigyük ki pénzünket a drága külföldi fürdőhelyekre, hanem az itthoni pompás nyaralási alkalmakat használjuk fel.

Azonban báró Vay főispánt nem csak az üdülés vezette a tiszai uttal kapcsolatban, hanem az, hogy a Tisza-hajózási kérdését személyes

tapasztalatok révén tanulmányozza. Hogy mennyire fontos ez a kérdés, misem bizonyítja jobban, mint az, hogy legközelebb a kormányzó, Gömbös miniszterelnök, Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a kormány több tagjának és sok képviselő jelenlétében indul el gőzhajóval a Tiszán fölfelé Széchenyi István gróf száz év előtti útján. A tiszai hajózási kérdése rendkívül fontos a tiszai és tiszavidéki búza szállítása szempontjából s az illetékes körök nagy figyelmet fordítanak erre a kérdésre.

Báró Vay László főispán Tiszán egyébként kellemes időben és minden zavaró momentum nélkül tart. Már tegnap Tiszacsegenél jártak és Zöld József helyettes polgármester egy sürgős hivatalos ügyben tegnap éppen a tiszacsegei főjegyzőhöz telefonált, hogy hajtasson ki a Tiszához és az ügyről értesítse a Tiszán odaérkező főispánt.

Báró Vay e hó 25., vagy 26-án érkezik végcéljához Szeged alá és onnan vonaton Debrecenbe visszatutajzik családjával.

Egy kunhegyesi gazda lelőtte feleségét, anyósát, aztán a debreceni vonat elé vetette magát

A két asszony súlyos sérüléseket szenvedett, a merénylő férjet a vonat kerekei halálragaszták.

Borzalmas családi dráma történt Kunhegyesen. Ifjabb Karakas Mihály kunhegyesi gazdát elhagyta a felesége és hazatért anyjához, Bakos Gábornéhoz. Ma hajnalban Karakas felkereste feleségét és kérlelte, hogy térjen vissza hozzá.

— Ha jó lettél volna, ott maradtam volna nálad — monodta az asszony.

Karakas erre előkapta 12 lövetű revolverét és előbb négy lövést adott le feleségére, majd ugyan-

csak négy lövést anyósára. Valamennyi golyó talált. Az asszony hátán, combján és mellén, az anyós nyakán és lábán szenvedett életveszélyes sérüléseket. Karakasné a kúszszállási szanatóriumba, Bakosné a szolnoki kórházba szállították.

Karakas a merénylet után megszökött és gyalog Kisújszállásra ment, ahol a debreceni vonat elé vetette magát. A kerekek agyon-gázolták.

A minisztérium engedélyezte a kedvezményes utazást a Tiszántúli Ipari Vásárra

A Déri-téren rendezendő sza battéri előadás programja

A Tiszántúli Ipari Vásár vezetősége a múlt hét végén személyes tárgyalásokat kezdett a minisztériumokkal a már korábban beígért utazási kedvezmények lefizetése ügyében. A tárgyalások — mint ezt a kiállítási iroda közli — teljes eredménnyel is jártak, amennyiben az utazási kedvezményt a Máv., illetőleg a minisztérium engedélyezte. Mától kezdve módjában van tehát városunk lakosságának, hogy az ország bármely részén lakó ismerősét meghívassa, kihasználható az olcsó utazás lehetőségét. A kedvezményes utazást biztosító igazolványok még e hét folyamán kaphatók lesznek az ország minden Ipartestületénél, de ahol nincs, oda készséggel és azonnal küld a vásáriróda.

Ugyanakkor nagy léptekkel halad a megvalósulás felé a vásár egyik legszebb látványossága: a Déri-téren rendezendő előadás. Az előadást a Magyar Rapszódia fogja bevezetni, majd a Nürnbergi Mesterdalnok c. opera Céhek felvonulása című monumentális és tipikusan wagneri hangjai mellett kezdetét veszi Debrecen város ősi iparát jelképező céhek korszerű jelmezes, céh-zászlós és jelvényes fel-

vonulása. A Vásárnak ezen attrakciója iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, ami természetes is, mert ilyen még Debrecenben sohasem volt és mert a reflektorfényben úszó Déri-muzeum gyönyörű háttérrel fog nyújtani a színpompás felvonulásnak. Ezt érzik maguk a szakmák is és pl. a mészáros-szakosztály — a zászlókon és egyéb céhjelvényeken kívül — hatalmas és szépen feldíszített ökröket is fel fog vezetni. De ugyanígy lesz a többi szakmánál is, mert szinte versengés folyik az egyes szakmák között, hogy melyiknek legyen a szebb, de emellett teljesen korszerű a felvonulása, amely cea két-háromszáz embert foglal magában.

De lázasan folynak a jelentkezések is, ami érthető is, mert holnap már megkezdődnek az építkezések és mindenki igyekszik magának minél jobb helyet biztosítani.

A Vásáriróda különben egy délelőtt, mint délután állandó permanenciában van, úgy hogy reggel 8 órától a késő esti órákig készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére.

Megemlítjük még, hogy a Vásárt propagáló nyomtatványok e héten már szétosztásra kerülnek.

Megakadályozott Hitlerista tüntetés Budapesten

Budapest, aug. 19. Szombaton este 9 óra tájban 10—12 fiatalemberből álló csoport verődött össze a Ferenciek terén, ahol hangosan viselkedtek és Hitler, valamint Németországot éljenzették. A Ferenciek teréről a Ferenc József rakpartra akartak levonulni a követség elé, hogy ott baráti tüntetést rendezzenek, a rendőrség azonban a nem kívánatos tüntetést megakadályozta és a tüntetők közül 6 fiatalembert előállított a rendőrkapitányságra, ahol kihallgatták őket.

A balatoni Rívierán,

Csopa—Alsóörs közt, regényes, klimatikus fekvésben, 200 négyszögletes parcellák potom olcsón, 4 pengőtől részletre. Szénsavas (alkalikus, vasas) gyógyforrások, strandfürdők. Legolcsóbb megélhetés. Kedvezményes építkezés testvérvállalatunk, a „Centrum“ Házépítő-vállalat útján. (Télen-nyáron lakható masszív ház minden nélkül, helyiséggel már 2500 pengőért.) Kívánatra prospektus. — HOLEK IGAZGATÓ PARCELLÁZÓ VÁLLALATA, Budapest, Horthy Miklós ut 15. (693—01.) Helyszíni felvilágosítás Csopak vasútállomásánál.

A nagyváradi „Magyar Szó“ hetiltása a Népszövetség elé kerül

Genf, aug. 19. A Népszövetség előtt van már a románok által el nemított nagyváradi „Magyar Szó“ c. napilap sürgős petíciója. A román kormány által megokolás nélkül beszüntetett Magyar Szó c. napilap szerkesztője és kiadóhivatala távirati uton tett lépést a Népszövetség tanácsa elé, a kisebbségi szerződés megszegése miatt. A petíció tegnap érkezett meg a főtitkársághoz.

A petícionálók szerint a lap betiltásának legfőbb oka az, hogy a Magyar Szó volt az a sajtóorgánium,

amely a Népszövetségtől várta állandóan a segítséget és naponta hívta fel a lakosság figyelmét arra, hogy a belföldi hatóságok által el nem intézett panaszokat a Népszövetség elé kell vinni. A petícionálók kéri, hogy hasson oda a Népszövetség tanácsa, hogy a román kormány betiltó rendelkezését azonnal visszavonja, térítse meg az elszemvedett károkat, amelyek a betiltás által egy a lapot, mint a lap személyzetét érték. Kéri az aláírók a sürgősség kimondását, amit előre láthatólag teljesít is a tanács.

Halállal végződő pezsgős éjszaka

Egy ludovikás öngyilkosságának háttérét nyomozza a rendőrség.

Budapest, aug. 19. Még február hó 2-án éjszaka történt, hogy a Ludovika csöndjét revolverdörrenés zavarta meg. Az ügyeltek a lövés irányába futva az egyik hálóteremben állott mellel, vérezve találtak az előkelő családból származó H. Ferenc negyedik évfolyamos ludovikást. Mire a katonai mentők megérkeztek, H. Ferenc már meghalt.

A katonai hatóságok vizsgálatot indítottak a fiatalember öngyilkossága ügyében. Annnyit állapítottak meg, hogy az egyébként vidám kedélyű, kifünő előmeneteli fiatalembert az előző napon egy éjszakai mulatóhelyre pincére kereste fel és számlát adott át neki. H. Ferenc azonban a számlát kifizetni nem tudta, mire a pincér „diszkrétan“ tájékoztató társainál és fellebbvalójánál, vajjon jó-e H. Ferenc arra az összegre, amellyel a mulatóhelyen adós maradt.

A katonai hatóságok hónapokig tartó vizsgálata után, nemrégiben a honvédelmi minisztérium átirattal fordult a főkapitánysághoz, amelyben arra kérte a rendőrséget, hogy állapítsa meg egy pezsgős éjszaka pontos történetét. H. Ferenc ugyanis az öngyilkosság előtt egy nappal az azóta már megszünt Rákóczi uti Bohém mulatóban mulatott ludovikás társával, Sz. Dénesel. Ennek az átmulatott éjszakának a költségét akarta másnap a pincér a Ludovika épületében behajtani H. Ferencen.

A fiatal ludovikás valószínűleg azért lett öngyilkos, mert nagyon szívére vette a kifizetetlen számla körül támadt bonyodalmakat. Az átirat figyelembe ajánlotta, hogy valószínűleg bűncselekmények történtek a mulatóban, illetve annak egyik szeparájában.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy február elején az egyik éjszaka két ludovikás egyenruhát viselő fiatalember jelent meg a mulatóban. Alig foglaltak helyet az egyik páholyban, társaságukba szegődött Krausz Irén és Kiss Veronika táncosnők. Együtt vacsoráztak, később bort ittak, majd áttértek a pezsgőre. Néhány üveg pezsgő elfogyasztása után a társaság bevonult az egyik szeparába, hová követte őket egy Horváth László nevű jazzmuzikus, aki ugyancsak segített az italok fogyasztásában.

A főkapitányság kihallgatta Krausz

Irént, aki elmondotta, hogy amikor őt meghívták a ludovikások asztalához, feltűnt neki, hogy H. Ferenc nagyon lehangolt volt. Később is állandóan célozgatott arra, hogy jobb a halál, mint az élet.

Kiss Veronikát nem tudta a rendőrség megtalálni, mert külföldön tartózkodik. Kihallgatták azonban Zimmel Ferenc pincért — ő vitte a pezsgős üvegeket a szeparába. A pincér szerint nagyon jó hangulat volt a szeparában, őt is pezsgővel kínálták, sőt a ruhátáros lány is ivott a ludovikások pezsgőjéből.

Egy fontos tanu, Ligeti Ede pincér, most vidéken tartózkodik. A rendőrség meg fogja állapítani tartózkodási helyét, azután kihallgatja, mert az ő vallomásától várják, hogy fény derüljön a homályos ügyre.

37 MENEKÜLŐ KERESZTÉNYT AGYONLÖTTEK AZ IRAKI HATÁRON.

London, aug. 19. Irakban állítólag a helyzet ismét nagyon komoly. Az egyik mosuli lapjelentés szerint 250 keresztényen török területről át akart menni iraki területre, a határon azonban a török határőrség gépfegyverrel megtizedelte őket. A golyók 37 menekültöt megöltek.

NEGY MEGGYILKOLT FÉRFI HOLTTEST A HAVANNAI BÜRTÖNBEN.

Havanna, aug. 19. Az Atares-erőd egyik istállójában, ahova a Machado-kormány alatt a politikai foglyokat zárták el, 4 meggyilkolt férfi holttestére bukkantak. A kormány ennek következtében elhatározta, hogy a Machado-erőd környezetéhez tartozó személyek viselt dolgainak felderítése és a bűnösök feletti ítélkezés céljából külön bíróságot állítanak fel.

Politikai szolgálatokat ígért Trettina az IBUSz huszezer pengőjéért

Szó van arról, hogy bűn vádi eljárásra viszik az ügyet

Budapest, augusztus 19. Az IBUSz—Trettina-ügyben szombaton a késő déli órákig folytak délelőtt a kereskedelmi minisztériumban a kihallgatások. Egy órákor Jakabffy Károly miniszteri tanácsos, a hivatalos vizsgálatot be is fejezte. Az összes aktákat, jegyzőkönyveket és mellékleteket a miniszteri tanácsos Imrédy Béla pénzügyminiszterhez terjeszti fel, aki mint a kereskedelmi miniszter helyettese dönt ebben a kérdésben. Értesülésünk szerint megállapította a vizsgálat, hogy Trettina Jenő az IBUSz-tól 20.000 pengőt kapott, megállapította, hogy ez az összeg nem kölcsön volt, hanem szabályszerű olyan természetű juttatás, amelyet propaganda címen az IBUSz a lapoknak fizetni szokott és megállapította azt is, hogy a kifizetett összeg ellenértékül olyan politikai szolgálatokat ígért Trettina, hogy az IBUSz elleni támadások úgy a parlamentben, mint a sajtóban leszereleli.

Riszivárgott hírek szerint megvizsgálták a 60.000 pengős kölcsönügy minden részletét is és megállapították, hogy Trettina Jenő tényleg állított fel ilyen kívánságot az IBUSz-szal szemben és csak miután az sikertelen volt, terelődött át a megbeszélések menete másik olyan vágányra, amelynek eredménye a 20.000 pengős juttatás lett.

Megállapították, hogy a 20.000 pengő nem kölcsön, hanem adomány és hogy Trettina Jenő politikai szolgálatokat helyeztet kiállításba és pedig olyan leveleket, amelyekben politikusok kijelentik, hogy nem fogják a továbbiakban támadni az IBUSz-t. Megállapították a vizsgálat azt is, hogy ezekről az ígéretekéről az illető politikusok semmit sem tudtak.

Természetesen Imrédy Béla pénzügyminiszter fog arról is dönteni, hogy ezeknek a megállapításoknak alapján

mi legyen a további teendő. Értesülésünk szerint az egész tényállásban, amit a vizsgálat kiderített, bűncselekmény tényálladéka látszik fennforogni.

A pénzügyminiszter a vizsgálat eredményét Gömbös Gyula miniszterelnökkel fogja megbeszélni és a miniszterelnök dönt majd arról, vajjon az adatok alapján bűnvádi útra tereljék-e az egész kérdést?

A KÖMÜVESMESTEREK TILTAKOZNAK A TERVEZETT SZABÁLYOZÁS ELLEN.

Budapest, aug. 18. A Magyar Köművesmesterek Országos Szövetsége 63 vidéki szervezet bevonásával szombaton délelőtt országos nagygyűlést tartott. A nagygyűlés foglalkozott az építőipari törvény kérdésével, mely törvény most van sürgős elintézés alatt a kereskedelmi minisztériumban. A vidéki városok köművesmesterei tiltakoztak olyan törvényes szabályozás ellen, amely az építő iparosok között egyrészt numerus clausust hozna be, másrészt a köművesmestereket eltiltaná a városokban attól is, hogy egyrésztük földszintes családi házakat építsen. A köművesmesterek azt követelik, hogy okleveles köművesmesterek egy emeletes családi házakat építhessenek, mert ilyen kis építkezéseknél ők még ma is lényegesen olcsóbbak a nagy építőmesterei cégeknél.

Lapunkban megjelent fényképek megrendelhetőek a kiadóhivatalban

Nyugateurópai nivóban
tökéletes izléssel tervezett
I. rendű kivitelben roppant olcsó
a közismert

METEOR CSILLAR

3 lg. modern csillár színes golyókkal P 9.50

Részletre is. Arjegyék ingyen.
Piac uca 9. szám. BII-a mellett.

Mit tudjátok ti azt...?!

Mit tudjátok ti azt,
mi az: verset írni...?!
Mit tudjátok ti azt,
mi az: egyre sirni...?!
Mit tudjátok ti azt,
mi az: égni, égni...?!
Mit tudjátok ti azt,
milyen pokol: élni!

Mit tudjátok ti azt,
mi az: hinni, hinni...?!
Mit tudjátok mi az:
mindent egynek vinni...?!
Mit tudjátok ti azt,
mi az: mindent adni...?!
Mit tudjátok mi az:
élőt elsratni...?!

FÉNYES JENŐ.

Rádió, Csillár, Kerékpár

vásár,

legolcsóbb áron

Rádiókölcsönzés.

Soltész Kálmán-tér 2

bi időben?

— Most fejeztem be a Grill-féle Döntvénytár kereskedelmi jogi részét, — válaszolta Nizsalovszky Endre most már élénkebben. — Az elmúlt iskolai évben egyébként körülbelül 15 kisebb-nagyobb jogi munkát írtam. A Tisza István Tudományos Társaságban „Érdekkutató jogtudomány” címen olvastam fel székkfogaló tanulmányomat, míg „Az ingatlanszerzés jogszabályai” című tanulmányom most van német nyelven sajtó alatt, Legutóbb egy olasz könyvkiadótól kaptam felszólítást, egy magyar jogi munkára, melyet olasz nyelven jelentetnének meg.

Itt említjük meg, hogy Hatiegan Emil román miniszter kolozsvári származású ember, aki hibátalanul beszél a magyar nyelvet. Ő volt annakidején az erdélyi kormányzótanács egyik legtekintélyesebb tagja és mint Maniu legjobb barátja, igen befolyásos és nagy hatalmu politikus. Sebestyén Lajos még Kolozsvárról ismeri Hatiegant és baráti szíveségből továbbította kérését a debreceni jogi professzorhoz.

Bár Nizsalovszky professzor elhárít minden dicsőséget ebben az ügyben magától, kétségtelen, hogy Hatiegan Emil miniszter felkérése tulajdonképpen a magyar jogtudomány diadalát jelenti. Anélkül, hogy önhitt soványság volnánk, joggal és büszkén mondhatjuk, hogy ime: szomszédainknak még mindig szükségük van reánk és nem tudják nélkülözni a teremtő magyar géniusz kincseit.

Egy román miniszter a debreceni egyetem egyik professzorát felkérte, hogy küldje el legújabb munkáját, mely a magyar kereskedelmi jogról szól

Az elszakított területeken még mindig a régi magyar törvények vannak érvényben. — Egy magyar jogtudós sikere. — Dr. Nizsalovszky Endre debreceni jogi professzort felkérte egy olasz könyvkiadó vállalat, hogy írjon magyar jogi vonatkozású könyvet.

A magyar író, művész és sportember szerzte a világban mindenütt közbecsülésnek örvend. Egy tehetséges emberrel az a körülmény, hogy magyar: már elsőrangú márkát jelent. Ugyanígy nagy tekintélyük van külföldön a magyar tudósoknak, magyar jogászoknak. A legeklátásabb példa erre egy debreceni jogtudományi professzor esete, akit az egyik erdélyi származású román miniszter kért fel, hogy küldje meg legújabb jogi munkáját, mely a magyar kereskedelmi jogszabályokat tartalmazza.

nisztől, aki arra kérte, hogy szerezze meg neki a magyar kereskedelmi jog érvényben levő jogszabályait. Sebestyén továbbította a kérést dr. Nizsalovszky Endre debreceni jogtudományi professzorhoz, a Tisza István Tudományegyetem országos hírnév tanárához, aki a kereskedelmi jogban nálán az egész országban a legelső szak tekintély.

Ebből az alkalomból munkatársunk kérdést intézett a kitűnő professzorhoz, hogy mennyiben felel meg a román miniszter felkéréséről szóló híre a valóságnak. A professzor előbb egyáltalán nem akart nyilatkozni.

— Ez tulajdonképpen privát-ügy, — mondotta kitérően. — A kérdéses munka valójában nem önálló és eredeti mű. A könyvnap alkalmával a Grill-féle könyvkiadó vállalat adta ki

ezt az 500 oldalas munkát, melynek címe „A magyar kereskedelmi jog jogszabályai”. Én nem tekinthetem magamat ennek a könyvnek a szerzőjéül, amennyiben az anyagot csak összeállítottam.

— Megfelel-e a valóságnak, hogy a professzor úrnak ezt a könyvét az egyik utódállam minisztere elküldeni kérte? — tettük fel az újabb kérdést.

— Ez igaz... A könyvet tegnap már postára is tettem... Ismétlem azonban, hogy véleményem szerint ez az ügy aligha érdekli különösebben a nyilvánosságot. A miniszter úr azt akarja tanulmányozni, hogy milyen változások történtek az elszakítás óta a kereskedelmi jogszolgáltatás terén.

Láttuk, hogy a professzort feszélyezi a dolog, s új témát vetettünk fel. Megkérdeztük, hogy mit dolgozott az utó-

Meghalt a kisállomásnál történt fegyverhasználat áldozata

Grünbaum Jenőt halála előtt pénteken kihallgatta a vizsgálóbíró. — A sebesült azt állította, hogy a rendőr őt orrba vágta és úgy kezdődött a végzetes kimeneteli eset

Dr. Nizsalovszky Endre
debreceni egyetemi professzor.

Mint tudvalevő, az utódállamokban, a megszállott területeken, különösen a polgári jog terén túlnyomó részben a magyar törvények vannak érvényben. Az elmúlt 13-14 esztendő nem volt arra alkalmas, hogy az állandó belső válsággal, politikai ellentétekkel küzdő utódállamokban rendszeres kodifikációs munka induljon meg. Az új életkörülmények azonban új eseteket termeltek ki s amíg nálunk a törvényalkotás a lehetőség szerint mindenben lépést tartott az élettel, odaát bizony lemaradtak a törvényhozók.

Most aztán az a helyzet, hogy az utódállamokban behatóbban akarják tanulmányozni a speciális magyar törvényeket s a nálunk érvényben levő jogszabályokat. Nemrégiben Sebestyén Lajos, a neves debreceni építész, levelet kapott Hatiegan Emil román mi-

A Hatvan ucai rendőr-afférbe újabban belekapcsolódott a vizsgálóbíró is. A rendőrségi nyomozás eddigi eredménye szerint Katona István rendőrtörzsrősmester jogosan használta a revolvert Grünbaum Jenő vásári kikiáltó ellen, mert ez nemcsak kihúzta hátulról a kardját, de azután is fenyegető magatartást tanúsított és beleharapott a fülébe. Katona István rendőrségi kihallgatása egyébként még folyamatban van és csak később teszik át az ügy összes aktáit az ügyészre.

Pénteken délután Preinssberger Jenő vizsgálóbírói elnök kiszállt a sebészeti klinikára, hogy kihallgassa Grünbaum Jenőt, akit szerdán este a sebesülés után azonnal megoperáltak.

Grünbaum Jenő kihallgatása délután 5 órakor kezdődött és este 10 órakor ért véget. Közben ugyanis egy-egy kis szünetet kellett tartani, hogy a sebesült megpihenhessen.

Mint ismeretes, Katona István rendőrfőtörzsrősmester vallomásaiban úgy adta elő, hogy amikor szerdán este többszöri figyelmeztetés után igazolásra szólította fel Grünbaumot, a vásári kikiáltó azt felelte, hogy menjen a szekérhez és nézze meg a névtáblát, majd pedig hátulról megrugta őt. Az egész affért tehát Grünbaum kezdeményezte és Katona csak akkor kapta elő a revolverét, amikor ellenfele ugyancsak hátulról kirántotta az ő kardját és rátámadt.

Grünbaum Jenő egészen más beállításban mondotta el a történeteket, noha azt beismerte, hogy igazán ittas volt. Szerinte a rendőr többször molesztálta őt, amiért a Hatvan- és Vendég uca sarkán állott meg Müller István vándorgyógyász-fényképező szekérével. Végül is Katona István igazolásra szólította fel, mire ő azt mondotta:

— Ott a szekéren van a kabátom, abban van az igazolványom, gyerünk oda.

A gyanúsított tagadta, hogy ő

megrugta volna a rendőrt. Azt állítja, hogy Katona István orrba vágta s ezzel annyira felingerelte, hogy ekkor megütötte ellenfelét. Grünbaum szerint verekedés közben a rendőr megharapta a balkezét az egyik ujját. Ennek az állítólagos harapásnak a nyoma most is látszik az ujján. A gyanúsított nem akar arról tudni, hogy ő húzta volna ki a rendőr kardját és azt állítja, hogy Katona már belelőtt egyszer, amikor ő ösztönszerűen megharapta a fülét. Ezután történt a második lövés. Azt nem tudja megmondani, hogy az első vagy a második lövés tette-e harcképtelenné.

Az orvosi látélet szerint egyébként az egyik golyó a hasán sérítette meg Grünbaum Jenőt, de ez csak horzsolás volt. A másik golyó a jobb oldalon hatolt be a testébe, átúrta a tüdőt és a hátán jött ki.

Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő a klinikán alapos vizsgálat alá vette a sérült

HAZATÉRT A HŐSI HALOTT

Szilágyi András volt 39-es katona tizenkilencéves hadifogság után most tért vissza Báránd községbe. Imaoka japán professor közbenjárása tette lehetővé hetven magyar hadifogoly hazatérését.

Grünbaumot és a sérülésekről jegyzőkönyvet vett fel.

A vizsgálóbíró szerint még több olyan körülmény van, amelyek tisztázásra szorulnak. Eppen ezért a vizsgálat tovább folyik és több tanút fognak kihallgatni, akiknek vallomása esetleg világosságot derít majd a még homályos részletekre.

GRÜNBAUM JENŐ SZOMBAT DÉLBE EGY ÓRÁKOR MEGHALT.

A sebesült Grünbaum Jenő állapotaiban szombatra virradó éjjel végzetes fordulat állott be. Az egész éjszakát nyugtalanul töltötte, többször elvesztette eszméletét, majd újra magához tért. Reggel felé megnyugodott kissé, jobban érezte magát, de déltájban újra elvesztette eszméletét és déli 1 órakor meghalt.

Az orvosi megállapítás szerint Grünbaum Jenő halálát szívgyengeség és nagyfokú vérvesztés okozta. Holttestét átszállították a kórházba, ahol fel fogják boncolni.

METEOR MOZAIKUSOK

Vasárnap: „Paprika kisasszony“, Gaál Franci. — Paul Hörbiger világfilmje. — Megelőzi: „Schmelting-Strübling boxmérkőzés“. Előadások: 3. 5. 7. 9 órakor.

Portalanítsák a Dégenfeld teret

Debrecenben egyik legfontosabb élelmiszeri tér a Dégenfeld-tér. Nemcsak élelmiszer árulnak nyitott piacon, főleg kenyeret, de az itt elhelyezett vassátraknak jó része kávé és kávézó. De igen sok élelmiszeres bolt is van itt, így többek között nem egy hentesüzlet. Mindent azért kellett előre elmondanunk, mivel ezt a fontos piacát és élelmiszeri központját Debrecennek, állandóan por felhő borítja. És a porfelhővel természetesen a kórokozó bacillusoknak milliárdjai. Mert ezt az utcát, illetve teret soha nem locsolják. Mi, dégenfeldtéri árusok és boltosok csak messziről látjuk a locsoló autót, holott ezen a részen a városnak ugyanúgy elférne a tisztító, portalanító, frissítő locsolás, mint bárhol. Erre azonban még véletlenül se fordul be az öntöző ató. Súlyosbíja a helyzetet még az is, hogy nemréggen köveztek újra az utcát és a friss kövezés után sűrű homok, porréteggel vonták be az úttestet, úgy, hogy egyetlen jármű után órákig lebeg a porfelhő az úttest fölött, gyalogjárón, de befurakszik az üzletek ajtajain, ablakain is.

Tekintettel arra, hogy itt igen forgalmas élelmiszerpiac van és forgalmas járművek szempontjából is az utca, illetékesek hassanak oda, hogy a dégenfeldtéri portenger megszűnjön, vagy legalább is csökkenjen, mert ezt kívánja a közérdek, sok, sok polgárnak egészsége és biztonsága. És járassák azt a locsolóautót ezen a részen is a városnak, hogy néha, néha legalább lélegzethozó és tisztultabb levegőhöz juthassanak a panaszosok.

— A román pénzügyminiszter nem párbajozik saját tisztviselőjével. Bukarestből jelentik: Georgiescu Miklós, a pénzügyi tisztviselők szövetségének elnöke, mint tegnap jelentették, párbajra hívta ki Magdearu pénzügyminisztert. A miniszter nem fogadta el a kihívást, mire Georgiescu emberei egyoldalú jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben a pénzügyminisztert diszkvalifikálták.

Nem régiben érkezett haza tizenkilencéves hadifogságból Szilágyi András bárándi lakos, kit már régen holtnak hittek és hivatalosan is holtnak nyilatkoztak. A sok szenvedéstől megtört ember szagattottan beszél hányatott, szomorú sorsáról:

— 1914-ben, a mozgósításkor vontattam be a debreceni 39. gyalogezredbe fiatal feleségem és 9 hónapos kisfiam maradt otthon.

Tovább nem ment a mondat. Szemét ismét elárasztotta a könny. Aztán szinte fuldokolva csak annyit tud még elmondani:

— Nem bánám, ha meg is halnék már, annyi sokat szenvedtem. csak még a fiamat szeretném látni.

Majd mikor lecsillapodott, további kérdéseinkre elmondja, hogy az orosz harctérre került, mindjárt az első harcokban súlyos mell-lövést kapott s orosz fogságba került. Az oroszok a kievi kórházba szállították. Itt is maradt felgyógyulásáig. Kievből Novonikolajba szállították s amikor megtudták, hogy itthon géplakatos volt, több szakmunkással együtt a Murman-vasút építéséhez vitték, ahol egy mozdonyra került s itt is maradt a vasutvonal befejezéséig.

Már itt is sok szenvedésen kellett keresztül menniök, mert csupán annyit kaptak, amennyire az életfenntartására szükség volt, helyzetük azonban sokkal súlyosabbá vált, amikor Kinába kerültek, ahol szén és olombányákban dolgoztak. Még pedig úgy foglalkoztatták mindnyájukat, hogy egyik héten szén bányásztak, a másik héten pedig az olombányába vitték őket.

Ebben az években át tartó munkában teljesen összetörték valamennyien. És ha a háború sorsa iránt érdeklődtek, mindig csak azt a választ kapták, hogy a háború még folyik. Teljesen elzárva mindenkitől, elvágyva a nagy világ eseményeitől éltek, állatok vegetatív életét élve. Húzták az igát, robotot, nem tudva azt sem, milyen nap van, évek suhantak el fejük felett, nem tudva, mikor lesz már a borzalmasan hosszú és kegyetlen hónapoknak, éveknek vége.

Ebbe az egyhangú, gyötrelmesen kínzó napokba az hozott változatosságot, amikor a japánok megkezdtek ofenzívájukat a kínaiak ellen s amikor Sanghai alá érve, bombázni kezdték azt a bányát is, amelyikben ők dolgoztak.

— Hubay Lászlóval dolgoztam együtt — mondta kissé élénkült tekintettel, — szakaszvezető volt Hubay. Azt mondtam neki, mikor az egyik bomba becsapott a bányánkba: Most már baj van, de most talán meg is szabadulhatunk.

— Egymást biztattattuk, pedig nem is hittük, hogy valóban közel van a szabadság órája. Mikor a japánok elfoglalták azt a bányát, amelyben mi dolgoztunk, japán fogságba kerültünk. A japán hadsereg vezetője azt a kérdést intézte a foglyokhoz, hogy milyen nemzetiségűek s amikor megtudta többünkéről, hogy magyarok vagyunk, meg kérdezte, haza akarunk-e menni?

Eleinte nem is tudtuk megérteni, miért olyan figyelmesek velünk szemben a japánok, mire megmagyarázták, hogy Imaoka tanár járt közebe érdekünkben. Ez a tanár úr Budapesten járt s azt mondotta hazatérése után, hogy annyi sok jóban és vendégszeretelenben volt része Magyarországon, hogy szeretné ezt valamiképpen visszafizetni a magyaroknak, ezért közben járt hazahozatalunk érdekében.

Hosszu évek szenvedése után megváltás volt számunkra, amikor hajóra tettek mindannyiunkat. A hazafeléhező ut már csak pillanatoknak tel-

szett. Az Indiai Oceánon, Szezi csatornán át jöttünk Konstantinápolyba, onnan Konstanzába, Galatzba, Bukarestbe szállítottak s vasuton Brassón, Kolozsváron át kerültünk magyar földre.

Mikor vonatunk Báránd állomásra ért, a község csaknem minden aprajánagyja megjelent fogadtatásunkra a vonatnál. A feleségemet kerestem, beszéltem is vele, de megtudtam azt is, hogy férjhez ment Szabó Andrásához. Nekem hát nem volt otthonom Bárándon. A fiam nem volt otthon. Igen el voltam keseredve. Miért jöttem hát haza?

Ekkor odaléptem hozzám a jegyző úr, megnyugtatóan, hogy nem szabad haragudnom a volt feleségemre, mert engem holtá nyilvánítottak s a feleségem ezért ment újból férjhez. El is vitt a jegyző úr a falu által emelt hősi emlékműhöz és bizony ott olvastam rajta az én nevemet is.

Ezután Budapestre vittek, ahol megfigyelés alatt voltam. Három nappal ezelőtt bocsátottak el. Most csak az a vágyam, hogy a fiamat, Szilágyi Andrást, ki állítólag géplakatos, megtalál-

jam. Most öt keresem mindenfelé. Azt mondták, hogy Nyiregyházán dolgozik, elgyalogoltam oda is, de nem találtam rá...

TEAVAJ

PASZTÖRÖZÖTT TEJBŐL

olcsón
kapható

a kiadó-
hivatal

pénztáránál

Óriási hőség Kinában, 30 rendőr napszúrásban meghalt

Sanghai, aug. 19. Kinában hosszú évek óta nem volt olyan nagy hőség, mint az idén. Nankingban 30 rendőr meghalt, napszúrásban. Pekingben pedig, ahol a hőmérő a

mai napon árnyékban 46 fokot mutatott, a kínai munkások között a hőség következtében szintén számos haláleset történt.

Egy titokzatos kéz rontja az árat a gabonatözsdén

Budapest, aug. 19. A budapesti tözsdén a határidőpiacon tegnap erősen esett az októberi buza, 8.30—8.40-re és a márciusi buza 9.40—9.50-re. Az áresés 25—30 fillért tett ki. Akik negyven esztendő áralkulásra vissza tudnak emlékezni, azt mondják, hogy még a legnagyobb buzatermés idején sem esett vissza

békeldőkben ilyen alacsony szintre a buza ára.

A nagy árletörést egyetlen kéz eladására vezetik vissza, amely kéz az utóbbi napok folyamán jelentős tétel búzát hozott a piacra. Hogy milyen szándékkal és kié lenne ez az áru, azt egyelőre homály fedi.

Egy tűzérőnkéntest halálra gázolt az ágyukocsi

Budapest, aug. 19. Tragikus balcsentnek esett áldozatul Guttman Gyulának, a Wiener Bankverein igazgatójának 21 éves fia, Guttman Dénes tűzérőnkéntes.

A fiatalember hat héttel ezelőtt vonult be a Bercesényi tűzészertárhoz. Szerdán gyakorlaton vett részt a rákosi gyakorlótéren. Bevonuláskor az egyik ágyutalpon foglalt helyet. Menetközben egy acéllemez levált az ágyutalpról s a földre esett. Egy katona a lemez után kapott, Guttman Dénes azonban figyelmeztetésből meg akarta előzni társát és leugrott az ágyutalpról.

Ebben a pillanatban az ágyu elé fogott lovak megbokrosodtak, na-

gyot rántották a szerelvényen és a szerencsétlenül ugró Guttman Dénes testén átmentek a súlyos tűzérőnkocsi vaskerekei. Több sebből vérzett, amikor a gyáriuti helyőrségi kórházba szállították.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették Sárváron tartózkodó szüleiket, akik azonnal visszatértek haldokló gyermekük betegágyához — Guttman Dénest megoperálták, de segíteni már nem lehetett rajta, mert az ágyutalpról kerekelt valóságosan szétrohasztották belső szerveit.

A katonai vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

Nyírábrány község előljáróságától.
2530—1933. szám.

HIRDETmény.

Nyírábrány község (Szabolcs vm.) 1933. évi augusztus hó 27-én délelőtt fél 10 órakor, a község házában megtartandó nyilvános árverésen, 1933. évi augusztus hó 1-től 1943 augusztus hó 1-ig terjedő időre haszonbérbe adja 7000 (hétézer) kat. hold községi vadászterületét.

Kikiáltási ár 210 (Kettőszáztiz) P

Előre leteendő bánatpénz 210 pengő. Egyéb feltételek azonosak a vármegyei szabályrendeletben előírt rendelkezésekkel.

Nyírábrány, 1933. évi augusztus hó 10-én.

Községi előljáróság.

Pály József új regénye, a Halálsgát című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lakókihirdetőknél. Ára 80 fillér.

Arató-ünnepély Szent-Anna-pusztán

Kedves, a régi szép magyar időkre emlékeztető arató ünnepélyt rendeztek a munkások Szent Anna-pusztán Szabó Nándor nyugalmazott huszár százados tanyáján. Mint réges-régen és némely magyar vidéken ma is életben van ez a szép szokás, az aratási munkálatok bevégezése után az arató munkások egy csoportban, az aratás kalászos koszu-ruival és csokraival felvonultak az uraság kuriája elé, hogy köszönetet mondjanak Istennek és embernek, magának a tulajdonos földes úrnak azért, hogy a mindennapi kenyeret megadó aratás munkájában részesülhettek. Szépséges magyar szokás, minnek a gyökere az ősi magyar időkbe nyúlik vissza. És Szabó Nándor egykori vitéz huszárka-

pitány magyaros szívvvel, őszinte szeretettel fogadta a magyar nép fiainak köszöntő szavát és a felvonuló ünnepség után megvendégelte a munkásait. Egy asztalnál ült a munkásokkal Szabó Nándorné, Szomjas Gusztáv egykori főispán lánya és a huszárkapitányból ismét magyar földes úrrá lett magyar lovas tiszt. És Szabó Nándorné, a régi magyar nagyasszonyok méltó jogutóda és példaképe megmutatta most is, hogy mi a sorsa és elhivatása a vidéki magyar úriasszonynak magyar nemzeti voltunk érdekében.

Vajha ezt a szépséges magyar példát, urat és parasztot egy szent egy-sébe forrasztó megértést mindenütt megtanulták széles e hazában.

Arató ünnep a Szent Anna-i kurián.

Földrejtette gyermekét, aki belehalt sérülésébe

Az anya előbb azt állította, hogy a rendőrségen megverték és ennek következtében ejtette el a gyereket. — Másik vallomása szerint a Nagyerdőn történt a szerencsétlenség, amikor vadházastársával sétált

Erdekes és egyben különös bűn-ügyben rendelt el vizsgálatot a debreceni vizsgálóbíró. Az eset igen hasonlít ahhoz az ügyhöz, melynek középpontjában Nagy János tiszapolgári lókereskedő és Erdélyi Antal csendőrtörzsőrmester áll.

Az új bűnügy szereplője egy Nagy Hermina nevű hajduhadházi cigányasszony, aki ellen az a gyanu, hogy földre ejtette 1 hónapos Hermina nevű gyermekét, minek következtében a kislány meghalt. A hatóság mindenesetre súlyos gondatlanságot lát fennforogni s elrendelte az asszony gyanúsított-ként való kihallgatását.

Nagy Hermina az első kihallgatás alkalmával azt adta elő, hogy egy ügyből kifolyólag berendelték a hajduhadházi rendőrkapitány-ságra. Ő a gyermekével ment fel a rendőrségre, ahol kihallgatás köz-ben úgy megverték, hogy a gyer-

meket leejtette a földre s így kő-vetkezett be a haláleset.

A cigányasszony azonban nem sokáig maradt meg emellett a val-lomás mellett. Másodszori kihall-gatásakor ugyanis már egészen mást mondott. Azt állította, hogy a gyerekekkel együtt bejött Debre-cenbe, hogy meglátogassa vadhá-zastársát, aki itt szolgált mint ka-tona. Az egyik délután kimentek a Nagyerdőre sétálni és ekkor esett le a gyerek a földre. Ő ezután a kislányt hazavitte Hajduhadháza-ra, ahol aztán a gyerek meghalt.

A debreceni királyi ügyészség indítványára dr. Tóth János vizs-gálóbíró a hét végén kiutazott Hajduhadháza-ra, ahol elrendelte a vizsgálat bevezetését és a gyermek holttestének felboncolását. A bon-colás és a vizsgálat eredményétől függ, hogy milyen címen indita-nak eljárást Nagy Hedmina ellen.

A „Takarékossági könyvecskék” tulajdonosai 1933 szeptember 3-tól 8-ig a „Tiszántúli Ipari Vásár Nagy Áruházában”

(Arany Bika dísztermében és az ehez tartozó többi termekben.)
mindennemű szükségeltükét a „Takarékosság könyvecskéivel”
szerezhetik meg.

Takarékosság Kereskedelmi R. I. Igazgatósága
Debrecen, Deák Ferenc-utca 6.

PALPANOK FÜGGÖNYÖK—SZÖNYEGEK olcsó árusítása

PAPLAN prima kevert gyapjuval töltve 7.60	6'80	PÁRNAHUZAT prima mosott siffonból 2.80	2'50
PAPLAN dupla cloth, prima fehér vattával töltve	11'80	STÓR FÜGGÖNY 250x 150-es méret, dúsan csipkézve	6'90
RÓZSÁS SATEN paplan, fehér vattával töltve	12'80	FUTÓSZÖNYEG 65 cm. széles, prima jutából	1'20
BROKÁT SELYEM paplan, prima fehér vattával	22'50	FUTÓSZÖNYEG 90 cm széles, mintás és sima	2'30
FLANELL TAKARÓ bársonyos minőség, új minták	3'60	BUKLÉ SZÖNYEG 90 cm széles a legmodernebb mintákban 3.50	2'40
PAPLANLEPEDŐ prima creas vászonból, zeimlis és sima	7'80	GRENADIN eredeti sweizi áru fehér és ecrü	1'58
FTAMIN a legszebb ki-ritelben	0'48	SEZLON TAKARÓ szövetből, csikos mintával	5'40

Nagy

maradékvásárunkat
az olcsóság jegyében tovább folytatjuk

CSILLAG TESTVÉREK
Plac- és Simonffy-utca sarok.

A város szabadkézből próbálja bérbeadni a szennyvízszűrőtelepi parcellákat

Az árverésen meg sem köze litették a múlt évi béreket.

Az elmúlt héten több földparcella bérletére tartott árverést a városi gazdasági ügyosztály, melynek lesújtó eredményéről a tegnapi megtartott polgármesteri értekezleten számolt be dr. Poroszlay László tb. tanácsnok.

Dr. Poroszlay László ugyanis elmondotta, hogy a legtöbb parcellára nem is akadt árverelő, vagy oly alacsony bért kínáltak, hogy az meg sem közelítette a múlt évi bérösszeget. Így például az egyik parcelláért, amelyért a múlt évben 80 pengő bért fizetett a bérlő, ezúttal csak 280 kg. búzát ajánlott. Ezen az áron azonban nem adták bérbe a földdarabot. Az árverelők,

különösen a bolgár kertészek arra hivatkoztak, hogy a zöldségféléknek a múlt év óta annyira lement az ára, hogy nem bírnak nagyobb bért ajánlani.

Zöld József polgármesterhelyettes-főjegyző indítványára elhatározta a polgármesteri értekezlet, hogy egy szakértő bizottságot küldenek ki, amelynek a tagjai lesznek Pásztor Ferenc, Muraközy Andor, dr. Poroszlay László és Pohl Ferenc. Ez a bizottság fogja megállapítani a földek minősége szerint azok forgalmi bérértékét és a gazdasági ügyosztály szabadkézből próbálja bérbeadni a szennyvízszűrőtelepi parcellákat.

FELHÍVÁS DEBRECEN VÁROS IPAROSAIHOZ!

A «Tiszántúli Ipari Vásár» rendező bizottsága ezúton is felkéri városunk iparosait, hogy a Vásár megnyitásának napján (szeptember 3-án) és a berekesztéskor (szeptember 8-án) este tartandó céhfelvonuláson minél nagyobb számban

vegyenek részt. A céhek felvonulása a Déri-muzeum előtt fog megtörténni az esti órákban. Azokat, akik ebben részt kívánnak venni, felkéri a bizottság, hogy e hó 22-én kedden este 6 órakor az Ipartestület dísztermében megjelenjen szíveskedjenek, beosztásuk és a továbbiak megbeszélése céljából.

Rendezőség.

Mikor Tisza István egy berettyóujfalui földbirtokos nádfődeles házában ünnepelte meg a Sándor-napját

Visszamelékezés Tisza Istvánra, aki Szatmárról Debrecenbe utazott s innen kocsin ment ki Berettyóujfaluba, hogy egyik barátjának tett ígéretét beváltsa.

Régen volt, akkor még nem volt meg a mai nehéz megélhetés nyomorúsága, akkor még az volt a szokásban, hogy mindenki számon tartotta, mikor van a barátjának vagy családtagjának nevenapja és a névnap estét együtt tölthessék el. Akkor még nem volt névnap-megváltás szokásban, vagy az „elutazás” névnap alkalmával, valami „fontos” ügyben. Akkor még nem volt meg a nagy divat, a férfiak fekete-tében, a nők szövet vagy más ilyen-fajta földigérő ruhában jelentek meg. Akkor még nem kellett szájakat kiadni egy megtartott névnap alkalmával, hiszen minden megtermett a háznál, mert volt malac, baromfi, töltött káposzta, kétféle galuska, meg égetett mandulatorta. Ennyiből állott a névnap vacsora. Hozzá jött a kerlben termétt bor, a potom áron kapott savanyú vízzel és végül a hamisítatlan fekete-káv, cikória nélkül. Akkor még nem voltak ezek a kifiamított és kaeskarings különféle táncok. Valahányszor ilyen látok, mindig félek, hogy mikor hagyja el a lábát az ugrálással a táncoló. Mazurka, polka, sebes hopsz, valcer járta és mint társas tánc, a francia négyes. Persze főlánc volt a csárdás.

Március eleje körül tartották Biharban a vármegyei közgyűlést, azon apám, mint törvényhatósági bizottsági tag is résztvevett. A gyűlésen több ismerőssel találkozott, többek között Tisza Istvánnal is, aki akkor még nem volt gróf. Köszöntik egymást és beszélgetés közben azt mondja apámnak:

— Hát kedves Sándor bátyám, jó hogy találkoztam veled! Tudjuk azt, hogy te is többek között a Tisza-család iránt a legnagyobb tisztelettel és szeretettel viseltél, hogy ezt a tiszteletet irántad viszonzom, ezennel megígérem, hogy névnapodra, vagyis Sándor-napra elmegyek hozzád, ha nem veszed ezt tőlem tolokodásnak.

Az apám roppant megörült ennek az igazi, őszinte, barátságos beszédnek s így válaszolt:

— Arról meg fogsz győződni, hogy szívesen várlak és látlak, — azzal kezdet fogtak és elváltak egymástól.

Váradról való hazajövele után az apám örömmel mondotta az ismerősének:

— Nevem napjára egy kedves vendégem is megígérte idejövételét és ez Tisza István. Annál is inkább elvárlak benneteket.

Lassaeskán közeledett a Sándor-napja, az anyám kétségbe volt esve a névnapit közt irányában, más ételeket is akart csinálni, ha már Tisza István is itt lesz. De az apám megnyugtatta, hogy csak a rendes névnapit ételeket csináltassa s emlékeztette rá, amikor az öreg Tisza Kálmán nevenapján ott volt a vacsorán, igazi magyaros, egyszerű vacsorát ettek s mindenkinek nagyon ízlett.

Végre elérkezett a Sándor-napja. Tisza István Szatmáron volt s onnan írt barátjának, Szunyogh Lóránt itteni főszolgabírónak. Levélben tudatta, vele, hogy Sándor-napjára az öreg Tardó Sándorhoz megy s a vonatközlekedés hiányában küldjön be egy kocsit Debrecenbe, hogy onnan kijöhessen Ujfaluba. A névnapit társaság már együtt volt, mikor kevés idő múlva megérkezett Tisza István is, kit az apámmal, Szunyogh Lóránttal együtt fogadtuk a kocsit megállójánál. A szíves köszöntés után engedelmet kért, hogy utruhában van. Az anyámnak bemutatottuk s neki kezét csókolt. Ezek után bementünk, ahol a társaság már együtt volt. A kölcsönös bemutatkozás és ismerkedés megtörtént. A vacsora 8 órakor kezdődött és az idő a legjobb hangulatban telt el a cigány muzsikája mellett. Az anyám örült a legjobban, amikor látta, hogy Tisza István egyes ételekből kétszer is vett.

Vacsora közben felállott Tisza István. Beszédében engedelmet kért a társaságtól, hogy ő, bár nem egészen idegen, baráti kötelességét véli teljesíteni, amikor kedves Sándor bátyámhoz eljött, hogy őt meglátogassa s éppen a nevenapja alkalmával felköszöntesse.

Nagyon sajnálom, hogy az apámról mondott névnapit beszédet le nem írhattam; egyszerű, gyönyörű, aranytiszta volt az, mint amilyen Tisza István. Beszédének befejezése után általános éljenzés zúgott fel s a poharakat fenéki kiittuk.

Nem lévén külön táncterem, az egész társaság átvonult a másik szobába, ahol rövidesen kész volt a táncoló helyiség. A táncot nálunk hagyományosan az apám kezdte meg az anyámmal. A táncot Tisza István is megkezdte, felkérte Szilágyi Jenőné, Szilágyi Lajos országgyűlési képviselő édesanyját. Ezek után úgy szaporodott a táncolóknak száma, mint tavaszkor meleg eső után a gomba. Az egész névnapit társaság külön hangulatban volt. A sortáncokban is Tisza István járt elől. Szinte bámultuk frissességét, dacára az utazásoknak és fáradalmaknak, kivétel nélkül mindenkit megtáncoltatott. Azt tudtuk, hogy szenvedélyes és kitarító lovas, de nem gondoltuk, hogy olyan szenvedélyes és kitűnő táncos is legyen. Még ebben is utolérhetetlen volt. Szünet közben a cigány hallgató nótákat játszott, volt mellette dalolás is s olyan jól esett látni, amikor Tisza István odaintelt magához a cigányt, hogy húzza a fülébe. De ő nem dalolt, csak hallgatta a szebbnél, szebb nótákat.

Az idő rohamosan telt. Később megkérdezte tőlem Tisza István, hogy mikor megy az utolsó vonat Nagyváradra. Amikor megmondottam, hogy reggel 7 órakor így szólt:

HASZNÁLAT UTÁN
DIJTALANUL
SZABATOM ÁT

minden nálam vásárolt fürdőruháját

BENYÁTS ÁRUHÁZ

A VÉRES FÖLD

REGÉNY

(51. folytatás.)

— Tábornok úr!... Nekem senkim sincsen, nincs akinek szomorúságot okozhatna, ha megbüntetnek... Kérem tábornok úr, büntessenek meg engem a barátom helyett... Neki kenyeret kell keresni... — s csupa könnyes könnyörgés volt minden szava Rohácsy Pistának.

— Fiúk, — nyelte le könnyét a tábornok. — én katonai becsületszavamra kijelentem, hogy nem lesz bántódása a tettesnek, ha önként jelentkezik. Ezt az ígéretet be is tartom. Nem dicsérhetlek benneteket, azt beláthatjátok, de az szent igaz, hogy ezt az őszinteséget elvártam tőletek. És most csak egyet kérek: jöjjetek el velem az ezredeshez, a prefektushoz és előttem kérjétek bocsánatot a történetekért...

— Elmegyünk! — mondta egyszerre a két fiú.

A tábornok kezét fogott a fiukkal. Az igazgató felé fordult, udvariasan mosolygott és snájdígul meghajlotta magát:

— Köszönöm, igazgató úr.

— Szomorú kötelesség volt, tábornok úr...

— Csak félig volt szomorú, igazgató úr, — köszönt el a tábornok és magával vitte a két fiút is, hogy a prefektustól és az ezredestől bocsánatot kérhessenek.

Előbb a tábornok ment be a két hatalmi

töltengésben szenvedő nagysághoz, hogy kelőleg előkészíthesse a fiuk útját. Hosszas beszéd után szólították be a két fiút.

Kelletlen, fanyar, eltakarhatatlan gyűlölködő pillantással fogadta az ezredes is, a prefektus is a fiukat. Ők már nem tudtak a tábornok európai gondolkodásához felemelkedni. Bennük csak egyetlen érzés élt, mely minden más emberi vonást csirájában fojtott meg: a bosszú balkáni kirobbanást váró indulata. A tábornok kívánsága ellen azonban mégse tehettek semmit.

XVI.

Három hónap múlva a kormány bezárta az évszázados, ősi iskolát. Üresen állottak tantermek és az ajtókon ott vigyorgott az államhatalom vörös peesétje.

Az ősi iskola növendékeit átvitték az újonnan megnyílt állami iskolába, ahol a dászkalokból előléptetett tanári kar lélek és megértés nélkül buktatta el seregestől a magyar diákokat. Az eső iskolabezárással megindult a letiltások és iskolabezárások lavínája. Aki hibát akar találni, az könnyen lelhet, ha a hatalom a háta megett van.

Rohácsy Pista, Hargitay Mózes és még egy egész sereg magyar fiú elbukott a lelketlen érettségizetők kínzó torturáján. Rohácsy Pista nem tudta megmondani, hogy mivel volt fedve a Viteázul Mihály háza, ami igen

fontos történelmi kérdés lehetett, mert elég volt arra, hogy elbukassák. Hargitay Mózes nem tudta megmondani, hogy Bessarabia melyik községe esik legközelebb Oroszországhoz: ő is megbukott. És megbuktak még százan és százan, mert a magyar fiuknak titkos rendeletre kellett elbukni, hiszen olyan kérdéseket adtak fel a vizsgákon, melyeket hosszas töprengés után süitettek ki a vizsgáztató hóhérok.

Egyetlen kérdésen öten, hatan buktak el. Magyarok mind, mind magyarok. Fiatal élet, bimbók, kik előtt nyitottan állott az Élet kapuja, de a belépést lehetetlenné tette az új hatalmas pokol hurokvetése!

A bezárt iskolák, lelketlenül elbuktatott diákok keserves panasza verte fel az erdélyi lelkek csendjét, de az Istenen kívül még se hallotta meg senki más. A nagy keserűségben Erdély lelke önmagára borult és zokogott, mikor éjszakánként csak az Isten és a csillagok virrasztottak a vérmosta, könnyáztatta föld felett.

Gyászosabb volt az élet, mint a halál. A szív és a lélek, mint kiert mostohák összeölkezve jártak a kietlen jövő útján. Fény és vezető, irányító kéz semerről se nyult ki biztatásul. Csak az Isten virrasztott és hagyta, hogy Erdély lelke sírja ki a könnyét, temesse el a panaszát a multért és a jövőért! Ebben a könnyes, reménytelen és fájdalommal telekoszorúzott éjszakában készült fel Erdély lelke a halálig tartó harcra, a küzdelemre, az egyenlőtlenre, de mégis győzemet ígérőre. Ezekben a virrasztó éjszakákban páncéllá fagyott Erdély lelkén a fájdalom titkon ejtett könnye.

(Folytatjuk.)

Egy elmebeteg leány árulta el legelőször a 15 évvel ezelőtti elkövetett hajduhadházi gyilkosságot, de akkor senki sem hitt neki

Az anya a leányával hurkot vetett a részegen horkoló családfele nyakába és addig huzzák a zsinort, ameddig a férfi meg nem fulladt. — Szomszédok háborúsága egy tilosba tévedt tyuk miatt. — Névtelen feljelentés derített világosságot egy rejtélyes halálesetre.

Dr. Tóth János vizsgáló bíró kiutazott a helyszínre, hogy a vizsgálatot befejezze.

Még június végén történt, hogy névtelen feljelentés egy 15 évvel ezelőtti elkövetett gyilkosságról lebentette fel a fátyolt Hajduhadházon. Egy asszony és a leánya közös elhatározással felakasztották a férjét, az apát és ráfogták, hogy a szerencsétlen ember öngyilkos lett. Az akkori zavaros és viharos időkben, — az eset 1918-ban történt, — a hatóság nem igen gyanakodott és minden további nélkül megadta az engedélyt a holttest eltemetésére.

A névtelen feljelentés körülbelül két hónappal ezelőtt érkezett a hajduhadházi rendőrségre. A feljelentő szerint 1918. tavaszán, vagy nyarán Bede Miklós napszámos nem öngyilkos lett, hanem a felesége és a leánya, Bede Julianna, jelenleg Kiss Imréné ölték meg, oly módon, hogy előbb megfojtották, majd a hullát az ajtó sarkára felakasztották.

MEGINDUL A RENDŐRI NYOMOZÁS

A névtelen feljelentés alapján a rendőrség azonnal nyomozást indított. Amikor a bizonyítékok egy része a rendőrség birtokába jutott, beidézték Bede Miklósnét, aki férje halála után néhány évvel ismét férjhez ment. A második urat Papp Józsefnek hívták, de pár évvel ezelőtt elhunyt s az asszony azóta özv. Papp Józsefné néven él. Ugyanekkor beidézték a másik gyanúsítottat, Kiss Imrénéét is.

Az első kihallgatás alkalmával mindkét asszony hevesen tiltakozott a szörnyű gyanu ellen, de az egyik tanu szemükbe mondta, hogy ők tették el láb alól Bede Miklóst. Az anyát és a leányt a rendőrség külön cellába zárta, nehogy összebészéljenek. Később ismét kihallgatták őket. Ekkor Kiss Imréné megtört és sirva ismerte be, hogy ők ölték meg az öreg Bedét. Mikor aztán Kiss Imréné a saját kérésére anyjához vezették, a fiatal asszony odaborult Papp Józsefné nyakába és így szólt:

— Mondja meg édesanyám magam is az igazat. Én már bevallottam és könnyítettem a lelkemen.

Az öreg asszony erre megtört és beismerte, hogy együttesen fojtották meg Bede Miklóst.

HOGYAN TÖRTÉNT A GYILKOSSÁG?

A 15 évvel ezelőtti elkövetett gyilkosságról igen érdekes és szenzációs részletek kerültek nyilvánosságra. Bede Miklós nagyon szerette az italt s meglehetősen köteledős természetű ember volt. Ha ittasan tért haza és ez gyakran megesett vele, minden különösebb ok nélkül megverte a feleségét és a leányát. Emiatt az anya és leánya nagyon el voltak keseredve. Megkérdezték az egyik szomszédjukat, hogy mit csináljanak a brutális emberrel? A kérdezett állítólag azt mondta, hogy végezzenek vele, de úgy, hogy senki meg ne tudja.

Egy alkalommal, 1918. április

7-én délelőtt Bede Miklós ismét beugva ment haza. A régi Csálókőzön levő lakásán összezördült a feleségével és a szomszédos Juhász Lajosékkal. A veszekedés után lefeküdt és elaludt. Ekkor határozta el magát az asszony, hogy végezni fog férjével. A dolgot megbeszélte a leányával is, aki azt mondotta, hogy mindenben segíteni fog neki.

HURKOT VETNEK AZ ÁLDÓZAT NYAKÁBA

Estefelé Bedéné a leányával be ment a szobába, ahol a férj még mindig mámoros állapotban volt és hangosan horkolt. A két nő a férfi nyaka alatt áthuzott egy vastag zsinort és azt görcsre kötötték. Ekkor hirtelen egyszerre megrántották a zsinor végét és addig huzzák, míg az öreg Bede meg nem szűnt horkolni. Ezután a hallat felakasztották az ajtó sarkára, a lámpát eloltották, majd eltávoztak hazulról.

Bedéné és a leánya csak másnap hajnalban tért ismét haza. Alig léptek az udvarba, nagy lármát csaptak és az asszony sikoltozva kiabálta, hogy az őr felakasztotta magát. A szomszédok közül senki sem gyanakodott és mindenki elhítte, hogy öngyilkosság történt. Így történt azután, hogy Bede Miklóst 1918. április 9-én rendőrhatalom engedéllyel eltemették.

A TILOSBA TÉVEDT TYUK MIATT...

A szörnyű titkot állítólag csak Juhász Józsefnek tudták, akik azonban azóta már meghaltak. Bedéné egyideig elfeledkezett arról, hogy Juhászéknak volt egy nevelt leánya, ki a kérdéses időben még gyerek volt, de közben megnőtt és férjhez ment Bay Miklóshoz. A gyanúsítottak szerint egy tilosba tévedt tyuk miatt jelentette fel őket Bay Miklósné, aki a tyukkal kapcsolatban összeszólalkozott a két asszonnyal.

Hogy mennyiben felel meg a két asszonynak ez az állítása, azt majd a vizsgálat állapítja meg. Annyi kétségtelen, hogy van egy tanu, aki ott volt, mikor az öngyilkos embert megtalálták. Ez a tanu volt az, aki a hullát levágta a zsinorról. Szerinte Bede teljesen ülő helyzetben volt a földön az ajtó sarka alatt és a nyakan levő zsinor még így is laza volt. Ő azonban akkor nem tulajdonított különösebb okot ennek a dolognak s ezért nem tett említést róla.

MIKOR A GYENGEELMEJŰ LÁNY IGAZTAT MÓD

A rendőri kihallgatás után június végén kísérték be a debreceni ügyészség fogházába a gyilkos asszonyokat. Mikor a vizsgálóbíró elé vezették őket, mindkét asszony beismerő vallomást tett. Papp Józsefné külön is megjegyezte:

— Tizenöt év óta egyetlen nyugodt éjszakám sem volt. Most már nyugodtabb vagyok és amióta bevallottam bűnömöt, nem jár vissza álmomban a férjem szelleme.

A két asszony egyébként a vizsgálóbíró előtt is azzal védekezett, hogy az elhunyt túrhetetlenül goromba, verekedős ember volt, aki állandóan ivott s ilyenkor agyfőbe verte a családját. Nem tudták tovább tűrni a garázdálkodását s ezért végeztek vele.

A vizsgálóbíró úgy Papp Józsefnét, mint Kiss Imrénéét szándékos emberölés büntette miatt helyezte vizsgálati fogságba. A gyanúsítottak megfélembizték azt a határozatot, de a vádtanács elutasította felfolyamodásukat és így mindketten vizsgálati fogságban maradtak.

Érdekes megemlíteni, hogy Bede Eszter, az elhunyt leánya, az apja halála után többek előtt kijelentette, hogy az édesapját az anyja és Julianna testvére akasztották fel. Ekkor azonban nem adtak hitelt Bede Eszternek, aki gyengeelméjű volt s később be kellett szállítani a nagykállói elmeegógyintzetbe, ahol néhány évvel ezelőtt meg is halt.

DR. TÓTH JÁNOS DEBRECENI VIZSGALÓBÍRÓ A HELYSZÍNEEN

Ennek a szenzációs bűnyeknek

Megdől az átszurt szívű ember vádia, amit a csendőrmester ellen emelt

Két héten belül már meg is tartják a tárgyalást — Szabadlábra helyezték Erdélyi Antal csendőrmestert

A hortobágyi csendőrsőn történt eset ügyében a megindult vizsgálat fordulatot hozott. Tudva levően Nagy János tiszacsegei marhakereskedő, akit pakszusnői küllőeladás ügyében kihallgattak a hortobágyi csendőrsőn azt a vádat emelte Erdélyi Antal csendőrmester ellen, hogy őt úgy megrugta, hogy a kezében lévő tü a szívébe hatolt. A súlyos vád miatt a csendőrgyűlés le-

Ne kísérletezzen

maradjon a rég bevált

FLY-TOX

ROVARIRTO

használatánál.

Mindentüti kapható

az aktái egyelőre lezártak. Most azonban újra napirendre került a dolog és Hajduhadházon különösen a tanyai világban nagy érdeklődéssel és izgalommal tárgyalják az újabb fejleményeket. A nyári szünetről visszatérő dr. Tóth János vizsgálóbíró ugyanis pénteken délután kiutazott Hajduhadháza, ahol személyesen vezeti le a további vizsgálatot. Mielőtt a kir. ügyészség elkészíti Bedéné, illetve Pappné és leánya ellen a vádiratot, szükséges néhány fontos körülményt tisztázni és több tanut kihallgatni.

Költségkímélés céljából Tóth János személyesen ment ki Hadháza, hogy a tanukat kihallgassa. Tisztázásra szorul többek között az a körülmény is, hogy nem történt-e bűnpártolás és mennyiben felel meg a valóságnak a gyanúsított asszonyok vallomása.

A vizsgálóbíró csak vasárnapra érkezik vissza Debrecenbe, amikor is a vizsgálat eredményét átteszi az ügyészséghez. Ezután történik majd döntés arról, hogy milyen címen emelnek vádat a két asszony ellen, akiknek elmebeli állapotát az orvosszakértők megvizsgálták. Minden valószínűség szerint október vagy november hónapban kerül a törvényszék elé ez a 15 évvel ezelőtti elkövetett bűny, mely alaposan felkavarta Hajduhadház egyes társadalmi rétegének a nyugalmát.

Megnyílt újonnan átalakítva
az Arany Bika Gőzfürdő

Továbbra is nyári idényárok

augusztus 31-ig

Gőzfürdő 50 fillér
Kadfürdő 70 fillér

Massázs 20 f. Pedikűr 20 f. Kiszolgálás 20 f.

tartóztatta Erdélyi Antal csendőrmestert, aki azonban tagadta azt, mintha Nagy Jánost megrugta volna és alaptalan vádaskodásnak minősítette Nagy János állítását. Ezt az állítást egyetlen egy tanu sem igazolta, sőt bizonyos momentumok arra mutattak, hogy Nagy János öngyilkossági kísérletet követett el a tüvel. Ezt hangsúlyozta maga a megvádolt csendőr is. Különben is kizártnak látszott, hogy Nagy János szákvarrótüvel próbált volna gombot felvarrni.

Általában a lefolytatott vizsgálat során máris megdőlt a Nagy János által felhozott vád, úgy, hogy a csendőrgyűlés Erdélyi Antal őrmestert szabadlábra helyezte.

Az ügyben — mint értesülünk — két héten belül megtartja a honvédbíróság a főtárgyalást, mikor is véglegesen tisztázást nyer, hogy mi is történt a hortobágyi csendőrsőn.

Meglepetések sorozata lesz a szeptember 3-8-ig Debreczenben megfartandó „TISZANTULI IPARI VÁSÁR”

Vasuti menetdíj kedvezmények. Zene — Tűzijáték — Előadások

A legfiatalabb magyar primaballerina egy 5 éves debreceni kislány, aki tetanuszoltással táncolt a Nyári Egyetem díszhangversenyén

Már 4 éves korában önálló balletszámmal lépett fel. — Beszélgetés Volly Eeditkével, aki nagyon szeret táncolni és naponta tíz csésze kávé is meg tud inni. — Legutóbbi fellépte előtt egy nagy olló a lábába fúródott és megsebesítette, de ő hőiesen végigtáncolta számát.

A debreceni Nyári Egyetem a múlt vasárnap este a városi zeneiskola nagytermében a külföldi vendégek tiszteletére nagyszabású díszhangversenyt rendezett, melynek keretében egy 5 éves debreceni urileányka is fellépett. E kislány Volly Edit volt, akinek meglepő ritmusérzékkel, friss temperamentummal és bámulatos táncudással ellejtett magyar szólója valószínűleg elragadta a közönséget. A hangverseny után a kis ballerínát az egyetem hallgatói és a külföldi vendégek is, virágokkal halmozták el. Az egyik csoport külön gratulált a kis Volly Editnek s a levelet így címezték meg: Volly Editke öpicinységének.

Most, hogy a Tiszántuli Ipari Vásár rendezőse szeptember 3-án szabadtéri előadás rendezését vette tervbe a Déri Múzeum előtt, hivatkozva a Nyári Egyetem hangversenyén elért nagy sikerre, közreműködésre kért fel az 5 éves debreceni táncosnőt, aki valószínűleg a legfiatalabb magyar primaballerina.

A kis Volly Editke tenát „divatba jött”, ahogyan manapság mondják az emberek. Illő volt, hogy felkeressük a csöpp táncművésznőt, aki már az elmúlt télen is több estélyen és matinén szerepelt szép sikerrel.

Volly Edit spiccel.

LÁTOGATÁS A LEGFIATALABB BALLERINÁNÁL.

A lakáson a „ballerina” édesanyja fogadta munkatársunkat: Volly Ferencné. Férje: Volly Ferenc, a római kath. polgári fiúiskolában tanár, de jelenleg nincs itthon. Ő volt egyébként az, aki annakidején összeállította a „Nagyamagyarországért” c. hatalmas irredenta antológiát, mely az egész országban nagy sikert aratott... Mint megtudtuk, a táncművésznő kint játszik az udvaron, ahonnan azonban anyuka parancsára csakhamar előkerült.

A kislány csupa elevenesség, csupa eredetiség. Mintha mindig tánclelésben járna, úgy mozog, hajlik és szokken. Figyeli az édesanyja beszédét, aki az „elindulásról” mesélt.

— A kislányom tavaly az Eötvös-utcai óvodába járt néhány hétig. —

Volly Edit milléniumkori magyar ruhában.

mondotta Volly Ferencné. — Akkor alig volt négyéves. Itt a dajkanéni fedezte fel, hogy milyen ügyes és tanulékony a táncban Edit. Ekkor már magam is láttam, hogy többet tud, mint társnői s elhatároztam, hogyha megérsődik, megpróbálom taníttatni. Októberben beirattam Ch. Perzel Carolához, aki az első órák után kijelentette, hogy a gyerek hallatlanul fogékony, a ritmusérzéke kitűnő és ő szívesen foglalkozik a kislánnyal... Így indult el a kis Edit...

NYILVÁNOS SZEREPLÉSEK.

A továbbiakban Volly Ferencné elmondotta, hogy a gyerek valóban kitűnő táncosnak bizonyult. A spiccelést szinte tökéletesen elsajátította s a legnehezebb táncokat is rövid idő alatt tanulta meg. Legelőször február 5-én lépett fel nyilvánosan az Ev. Fülléregylet teastélyén. A bemutatkozása nagyszerűen sikerült, ugyannyira, hogy amikor márciusban matinét rendezett a Fülléregylet, ismét felkérték a szereplésre. Különösen nagy sikert aratott májusban, amikor a Svetits Leányszövetség Magyar Meseestjén önálló balettel táncolt.

Elmondotta Vollyné, hogy a Nyári Egyetem díszhangversenyén magyar szólót adott elő a kislány. Külön érdekessége volt, hogy az a dolmány és szoknya, melyet ekkor viselt, a Volly Ferencné volt, aki 1896-ban a Milléneumkor kapt a szüleitől. A ruha

tervezője az édesanyja, a készítője pedig az édesanyja volt. Vollyné abban az időben csak valamivel volt fiatalabb, mint a kislánya s így most a kis Editke részére nem sok alakítás kellett a szép ruhán.

A BALESET.

— Hanem három nappal a vasárnapi szereplés előtt még nem tudtam, hogy fel fog-e lépni a kislányom a hangversenyen, — jegyezte meg Vollyné. — Az történt ugyanis, hogy a kis Edit hétfőn mindenáron kézimunkáit akart. Maga ment ki a kézimunkáért és szaladva jött be a szobába. Közben nem vette észre, hogy a kézimunkába van betéve egy nagy olló. A közvetkező pillanatban az olló kicsúszott a kézimunka közül és a szaladó gyermeknek a lábába fúródott. Az olló hegyes vége egy centiméterre behatolt a gyermek ballábjába. Nagyon megijedtünk, mert a vér azonnal elöntötte a lábát. Átfutottam vele a mentőállomásra, ahol azt tanácsolták, hogy vigyem ki a klinikára tetanuszoltásra.

Itt egy kis szünetet tart Vollyné, akit a szörnyű balesetre való visszaemlékezés most is mintha megdöbbenett volna.

— Editkét azonnal kivittem a klinikára, ahol csakugyan tetanuszoltást kapott. Az orvos azt mondta, hogy szó sem lehet a hangversenyen való fellépésről és így a próbán sem vehet részt. A dolog érthetően lehangozt engem is, de a kislányomat is, aki nagyon szeret táncolni, szerepelni... Elmult az első két nap, a láb nem jelentkezett. Végül is a kislányom addig nógatott, míg mégis elvittem Perzel Carolához. A gyermek lába egy kicsit fáj, de ő éppen olyan kedvvel kezdte meg a próbát, mintha semmi baja sem történt volna.

— Én szoltam neki, hogy ha fáj a lába, hagyja abba a táncot, de ő nem akart erről hallani sem. Így történt, hogy három nap múlva a tetanuszoltással fellépett a Nyári Egyetem hangversenyén és... nos igen: sikert aratott.

Az anyai büszkeség csendül ki szavaiból, de ez érthető is, hiszen azok a gratulációk és virágok, amelyeket a gyerek úgy őriz, mint a szemefényét, valóban azt igazolják, hogy a kis Volly Edit máris „befutott”.

AZ ELSŐ INTERJU.

Ezután a táncosnőt interjuvoltuk meg. Ez volt életében az első interju s bizonyára még sok fogja követni.

— Nem fáj a lába, amikor táncolt? — kérdeztük tőle először.

— Sem akkor nem fáj, amikor belesett, sem akkor nem éreztem, amikor táncoltam, — válaszolta „öpicinységgel”. — Akkor fáj, ha nem táncolhattam volna.

— Hát aztán mi szeretne lenni, ha megnő?

A kislány odadörzsöli a fejét az anyukája karjához és mosolyog. Aztán

lassan így felel:

— Olyan szeretnék lenni, mint Carolina néni.

— Az a tervünk, hogy ha a kislány elvégzi a hatodik gimnáziumot, akkor beiratjuk a táncművésziskolába, — szólt közbe Vollyné. — Legyen belőle táncművésznő, de szerezzé meg emellett a táncművészdiplomat is.

A LEGKEDVESEBB ELEDEL.

— Nos és mit szeret Editke a legjobban?... Tortát, sonkát, cukrot? — tettük fel a legujabb kérdést a kislányhoz.

— A kávé szeretem a legjobban, — mondja a kis táncosnő.

Vollyné mosolyogva magyarázza:

— Igen, a kávé a legkedvesebb eledel Editkének... Nem veti meg a tortát sem, a fagyaltot sem, de azért a kávénak adja az elsőseget. Mászt alig eszik, de kávéát 9—10 csészével is megiszik egy nap.

— A kávé nagyon szeretem, — mondja a kis táncművésznő és piciny, hegyes nyelvvel megnyalva vékony ajkait.

...Közben telik az idő, a délután is hangozták. Bucsuzunk. Vollyné halakán rászól a kislányra:

— Na, köszönj szépen a bácsinak.

— Pá, — mondja egyszerűen a gyerek és kacsoit kézfogásra nyújtja.

Amint kilépünk a kapun, még meghalljuk, hogy mögöttünk az előbbi gyermekhang élesen kiáltja:

— Anyukám, éhes vagyok, adj egy kis kávé!

Ime egy táncművésznő, aki egy csésze kávéval mindennél előbbre helyez... Az igazat megvallva, valószínűleg neki van igaz.

MA ESTE LESZ A KONYARI SÓSTÓ-FÜRDŐN A DERECSKEI MÜKEDVELŐK ELŐADÁSA.

Pompásnak ígérkező műsoros táncestély lesz ma este a konyári sóstó-fürdőn, a hajdani szépséges Annabálok színhelyén. Valamikor Biharország itt adott találkozót egymásnak a híres Annabálok. — És ma este is összejön csonka-Bihar népe, hogy kivegye részét abból az ünneplésből, melyet a derecskei járás Stefánia Védőintézetéi javára rendez a derecskei híres műkedvelő gárda. A rendezőség élén dr. Aszlós Sándor járási tisztviselő orvos áll és egy sereg ember fáradozott már hetek óta azon, hogy ez az estély egyike legyen a szezon legsikerültebb estélyeinek.

A derecskei jeles műkedvelők ebből az alkalomból előadják Bónyi Adorján „Egy kis senki” c. vígjátékát.

Bizonyára Debrecenből is igen sokan keresik fel ezt a kellemes kirándulási helyet ebből az alkalomból és a vikkendnek még az a kellemes meglepetése is lesz, hogy pompás előadást élvezhetnek a kirándulók, utána pedig reggelig tartó táncban vesznek részt. Az agilis rendezőség mindent elkövetett, hogy ez a szépnek ígérkező estély minden tekintetben pompásan sikerüljön.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes ellátással (pensio) 9 pengőtől, egy pengő borralaló, egy pengő kurtaksa.

PENGŐBEN BUDAPESTEN FIZETHETŐ.

Felvilágosítást nyújt a fenti szálloda és Auguszt cukrászda Budapest, I., Krisztina tér 3.

**3 méter tiszta gyapjuszövet
27 pengő
Bergmann és Klein posztóáruházában
Kossuth-u. 4.**

Szép ünnepélyel zárult a Katholikus Népszövetség nyaralattási akciója

Hat héten keresztül friss levegőn, a Nagyerdő árnyas fái alatt pompás kosztos nyaralt a város legszegényebb családjainak közel háromszáz iskolás gyermeke. Állandó orvosi felügyelet és a tanítói kar éber gondozása mellett boldog vakációja volt ezeknek a gyerekeknek néhány emberbarát és jószívű adakozó jóvoltából. Nagy jelentősége, számokban ki sem fejezhető értéke volt ennek a nyaralattásnak. Elmoshatatlan emléket véstek ezeknek az apróságoknak a szívébe ezzel a szépséges hat héttel azok, akiknek szíve a jószágra teremtődött.

Tegnap délután volt a gyermeknyaralattási időnek vége és szép ünnepély keretében számoltak be a gyermekek arról, hogy nemcsak test fejlődést, erőt, egészséget szereztek a hat hét alatt, hanem szellemi tudásuk, lelki képzettségük is csak nyert ezzel az áldott nyaralattással. Igen nagyszámú érdeklődő gyűlt össze, szülők és a jótékony akcióban tettekkel is résztvevő jószívű emberek serege, akik aztán egy pompás órának emlékével távozhattak el.

Az ünnepélyt Bodó Lajos nyitotta meg néhány közvetlen, keresetlen szóval üdvözölte a megjelenteket és megemlékezett ennek a szociális és embervédelmi szempontból fontos nyaralattásnak értékéről és azokról, akik lehetővé tették azt, hogy így sikerülhetett közel háromszáz gyermeknek a boldog vakációja.

Az egész ünnepélyt ugyancsak Bodó Lajos tanító vezette le nagyszerű rátermettséggel. Felváltva szerepelt a műsorban ének, szavaltat, karéneket, tánc, jó kedvű mókák, apró szindarabok és a gyermek képzelmek sok, sok kedves közvetlen megnyilatkozása. És ezeknek az ünnepélyi műsorszámoknak az adott első sorban ízt, értéket, hogy ezeket a műsorszámokat maguk a gyermekek állították össze éppen a nyaralattás alatt csaknem segítség nélkül.

Igen kedves és megható volt a kis Seprényi Klára köszönő beszéde, melyben a jószívű emberek adományát, az ő boldogságuk netovábbját köszönte meg kis társai nevében is hálás szívvel és el nem muló megemlékezéssel.

A több mint egy óras műsorban különösen kitűntek: Seprényi Klára, Simon Erzsébet, Szűcs Irma, Seprényi Judit, Réti Magda, Vajdas Lajos, Grünwald Dezső, Dudás, Molnár, Szegezd, Tóber, Szabó Ilus, Pfeifer Jolán, Fodor Eszter, Szórád, Bereczki, Révész Kata, Végh Sándor, Szegezd Gábor, Sós Kata, Cimbalmos, Péntek Rózsi, Gilicze Margit, Korom Olga.

Az egyes műsorszámokat lelkesen megtapsolta a közönség és a tornabemutatók ugyanolyan sikert arattak, mint a szavaltatok, énekszámok, vagy apró kis szindarabok.

A pompás műsor összeállítása, eredménye és általában a nyaralattási akció erkölcsi és anyagiakban való értékes eredménye Székely Béla és Bodó Lajos tanítóknak fáradságot nem ismerő munkásságának eredménye, de ugyanakkor Ambró Ilonka, Lezniczky Jolán, Ruzsinszky Erzsébet, Molnár Mária és Taróczy Erzsébet tanítónők fáradságtalan, lelkes munkásságának is ékes bizonyosságai. Feláldozták a vakációjukat, hogy jó örömmel teljes vakációjuk legyen ezeknek a szegény gyermekeknek. És ezen az ünnepélyen látszott meg, hogy nem hiábavaló mun-

kát végeztek, hogy milyen eredményekben gazdag munkásságot fejtettek ki játék, szórakozás és nevelés közben.

Vitéz Szily Tibor főorvos ugyancsak önzetlenül vállalta a nyaraló gyermekek orvosi vizsgálatát, felügyeletét és gyakran személyesen ügyelt fel arra, hogy tisztaság, rend, egészség legyen ennek a nyaralattási akciónak az ismertető jele. Megvizsgált minden gyermeket, megmérte gyarapodásukat és így lehet beszámolni arról, hogy csaknem minden gyermek hizott legalább ötven dekát, de sok van, aki három kilót hizott és a mellbősége is bővült legalább három centit. Rendes étkeztetés, torna, szórakozás, ebédutáni alvás, felügyelet, fürdés, mind olyan kellékek, amelyek biztosították ennek a szép elgondolásnak keresztülvitelében a sikert és eredményt.

Az ünnepély végén Szabó Imre segédlelkész mondott szép beszédet. Megköszönte mindazoknak a jószágát, kik ebben a nyaralattási kezdeményezésben cselekedtek a jó példával előjárók. A lelkes tanítóknak és tanítónőknek is köszönetet mondott fáradozásukért, majd beszélt a gyermekekhez, akiket arra kért, hogy ne feledkezzenek meg azokról, akik ennyi jót tettek velük és kérjék az adakozókra Isten áldását, hogy az elkövetkező esztendőben olyan helyzetben legyenek ezek a jószívű emberek, hogy a szegény gyermekek nyaralattását elősegíthessék. Külön köszönetet mondott Szabó tiszteletű Kocsisovszky Lászlónak, a gyerekek nagy és igaz szeretetben álló Laci bácsijának, aki annyit küzdött, fáradozott azért, hogy ez a gyermeknyaralattás sikerülhessen. Neki köszönhető az elmúlt év és a mostani év nyaralattása és adja Isten, hogy még sok-sok esztendőn keresztül legyen Laci bácsi segítségére, támogatására a szegény gyermekeknek.

Az apróságok háromszoros eljött kiáltottak kórusban minden jóltövőre, majd néhány szóban Kurdy igazgató mondta el ennek a nyaralattási akciónak főző tanfolyamán részt vett lányok szép eredményt elért sikerét, ami egyik legszebb eredménye ennek a nyaralattásnak, amit a hűség és önzetlen munkásságu szaktanítónő fáradságot nem ismerő buzgóságának köszönhet.

Az ünnepély véget ért azzal, hogy a főző tanfolyam növendékei által készített léstákból megvendégelték a megjelenteket és ezután a város minden irányába elindultak a gyermekek egy boldogsággal teljes vakációnak édes emlékével.

Debreceni cserkészrepülők a dsemborin

Igen szép eredményeket értek el — Az Alföld fiait a repülők között.

Mint ismeretes a IX. cserkészkerület vezetősége az év elején megbízta vitéz Szegedy Gyula műszaki tanácsos, intéző bizottsági tagot a IX. cserkészkerület vitorlázó őrskének megszervezésével. A sikeres szervezés, elméleti képzés és vizsga után a vitorlázó őr 9 tagja vitéz Szegedy Gyula műszaki tanácsos és Szombathy Imre gépészmérnök, ipariskolai tanár vezetésével felutazott a Jamboreera, hogy ott a Cserkész-szövetség által megígért vitorlázó repüléselmélet egyenesen az alföldi fiúk nagy ambícióval és törhetetlen kitartással utaztak céljuk felé, tudatában annak, hogy az újabb vitorlázó repüléselmélet egyenesen az alföldi fiait jelöli ki a világ legkellemelebb thermikus és kumulusz vitorlázó terepévé. A vitorlázó gépek kormányzásának megtanulásához azonban a siklógépeken keresztül vezet a nehéz s nem éppen veszélytelen út, amely gépekkel azonban csak alkalmas dombos és hegyes vidéken lehet kísérletezni. Ezért kellett a cserkészfiúknak a gödöllői cserkész repülő altáborba utazniok. Kitűzött céljukat nem érhették el teljesen, mert a tábor nagy létszáma, a kedvezőtlen szélviszonyok, a tábor építésével járó sok elfoglaltság miatt csak 2—3-szor tudták magukat a domb tetjéről kilövetni. Ez a kevés repüléspróba, korántsem elegendő ahhoz, hogy a kormány felületek kezelését elsajátítsák, különösen ahhoz, hogy a síma és hosszabban tartó repüléshez szükséges „A” vizsgát letegyék. — Sok nehézséget kellett tehát a debreceni cserkészeknek eddig még leküzdeniök, amíg Debrecen fellett, Debrecen büszkségére vitorlázhatnak.

Említésre érdemes tény az, hogy amikor vitéz Rákossy légügyi tábornok úr a jamboreei repülőteret meglátogatta, örömeinek adott kifejezést akkor, amikor az alföldi fiait a repülők között „Debrecen”-nel képviselve látta. Vitéz Szegedy Gyula műszaki tanácsos nem tartózkodhatott repülői között, mert hivatása cserkész rövid-hullámú adó és vevő állomás vezetéséhez kötötte s csak néha ment ki a 3 km. távolságban táborozó fiaihoz, hogy ezeket jó munkára serkentse. — A fiuk megtették kötelességüket, megmutatták, hogy nemcsak a lovat, de a repülőgépet is megtudják ülni.

Ha a siklórepülés tanulásában nem is tudtak a debreceniek rajtuk kívül álló okok miatt, eredményt felmutatni, annál szebb teljesítményt értek el a modell gépekkel, mert a repülőterén 12-én és 14-én megtartott repülőmodell versenyen a debreceni fiuk sorozatos győzelmétől viszhangozott az egész gödöllői repülő altábor.

A debreceniek tudását ismerték eddig is az illetékes körök s ezt méltányolták is azzal, hogy amikor az altábor parancsnok a IX. cserkészkerület vitorlázó őrskének parancsnokát Szombathy Imre okl. gépészmérnököt kérte fel arra, hogy vállalja el a modellbemutatók vezetését és a modellversenyt bíráló bizottságának elnöki tisztét.

A modellek a tábor sportterén és az arénában többször nagy tetszés nyilvá-

nítás közepette szerepeltek s a nem modellező cserkészfiúk érdeklődéssel nézegették a cserkész munkának igen alkalmas kis modell gépeket, melyekkel kezűgyességüket és tudásukat nagy mértékben fejlesztették.

A modellverseny érdekességét nagyban emelte az a ténykörülmeny, hogy idő közben megérkezett a székesfehérvári repülőgép és motorszerelők országos szakiskoláinak hivatásos modellező csoportja, akik versenyen kívül indulva, a gummitoros gépek teljesítményét világrekord teljesítménnyé fejlesztették ki.

Világos, hogy a gummitoros gépek teljesítményében a cserkészlet a hivatásos modellezők mellett lemaradt, azonban annál nagyobb dicsőség volt az, amikor a debreceniek a siklórepülő modelleikkel azokat is mintegy tönkre verték.

Egyébként a modellverseny eredménye a következő:

Siklógépeknél: Időrepülésben:
Első: Békési Gábor iparostanonciskolai 954. sz. Török Bálint cserkészcsapat tagja 21 mp rekord teljesítménnyel, aki a kultuszminisztérium tiszteletdíját, egy szép tenniszrakettet nyert 12 labdával.

Második helyezettek: Erdélyi István villanygyári 166. sz. Rimanóczy cserkészcsapat és Szatmári Imre Török Bálint cserkészcsapat tagjai 0.6 mp-es repüléssel, harmadik Szatmári Imre 18.4 mp-cel, akik a fenti teljesítményekért együtt 15 pengőt, egy ezüst cecuzát, egy jamboree inget, egy repülő sapkát s egy cserkész zsebkést nyertek.

Távolsági repülésben:
Első: Erdélyi István 98.35 m-es, 2. Szatmári Imre 95.18 m-es repüléssel. A székesfehérvári hivatásos modellezők csak 17.8 mp-cet és 98 m-es eredményt értek el.

3. liceumosztályú lányomat

és 2. reálgimnáziumosztályú fiamat magánaton akarom itthon, tanyán taníttatni. Keresek német-francia szakon végzett tanárnőt, kinek úri ellátást és megfelelő honoráriumot biztosítok.
ZOLTÁN BERTALAN, GEBE, SZATMÁRMEGYE.

Gummitoros gépeknél: Távolsági repülésben:

Első: Erdélyi István Debrecen 260 m-el, 2. Papp Zoltán Budapest 191.5 m-es repüléssel.

Első: Szatmári Imre Debrecen 48.8 mp-cel, 2. Papp Zoltán Budapest a 12. VIII. R. nevű cserkészcsapat tagja. Szatmári a fenti teljesítményért 5 pengőt s egy cserkészfokost kapott jutalom képpen.

Megjegyezzük, hogy a székesfehérvári hivatásos modellezők teljesítményei 470 m és 117 mp-es repüléseik világviszonylatban is első helyen mozognak. A lengyelek gépjei 28 mp-el és 160.6 métert repültek csak.

Azonban nemcsak a modell gépekkel tündek ki a debreceniek, hanem felegyelmeztetésükkel, szorgalmukkal is s ezért a jó táborozás emlékére eltérően a többi repülőcsapatoktól egy 80 cm hosszú szép zöld selyem szallagot kaptak jóvendő zászlójukra, míg a többiek csak 15 cm hosszú szallagot.

Azonkívül a csapat hat tagja táborozási emléklapot is kapott. Debreceniek szerint büszke lehet fiaira, akik ily szép sikert értek el, akik az első az alföldi fiúk között a repülés megerősítésében.

Hisszük és reméljük, hogy nem fogunk utjukban megállni, hanem szerény erejükkel és tehetségükkel részt vesznek szegény megcsontított hazánk újjáépítésében. Ugy legyen.

A „Tiszántúli Ipari Vásár Nagy Áruháza“ (Arany Bika Díszteremben és az ehhez tartozó termekben)

1933 szeptember 3-tól 8-ig

a távol jövő képét vetíti a »Tiszántúli Ipari Vásárra« sereglők ezrei elé. Bemutatja, hogy majd évtizedek múltán, ha Debrecennek világvárosi nagy forgalma lesz ilyen állandó jellegű »Nagy Áruház« fog a vásárló tömegek rendelkezésére állani.

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45.

— Vasárnap i istentisztelet rend a ref. templomokban. Nagyt templomban délelőtt 10 órakor Daróczy Sándor, délután 5 órakor Nagy Sándor. Kis-templomban d. e. 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csávás Sándor. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Szabó Gyula. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Szabó Gyula, délután 5 órakor dr. Módis László. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc. Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre. Csapó-kertben délelőtt 10 órakor Kulcsár Lajos th., délután 3 órakor Nagy Dezső th. Kismacsón délután 3 órakor Benke Tibor. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Kerektelepen délután 3 órakor Orosz János th. Wolaffka-telepen délután 3 órakor Kalas Ferenc. Nyulason délelőtt 10 órakor Murányi Árpád th. Sámsoni u. iskolában délután 4 órakor Halász András. Tég-láskertben délután 3 órakor Melegh Dániel th.

— A római katolikus templomban Szent István király ünnepén a szentmisék a szokott rendben, reggel 6, 7, 8, 9, 11. háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél tíz órakor ünnepélyes főpapi mise, utána prédikál Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. — Délután 6 órakor litánia. Az Augusztus-szanatóriumban 9 órakor Szabó Imre káplán végzi az istentiszteletet.

— Vasárnapi istentisztelet sorrendje a gör. szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal segédlelkész tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor mecsernye, utána szentségimádás.

— Az evangélikus templomban vasárnap, aug. 20-án. István király napján délelőtt 10 órakor hazafias istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. I. tábori főlelkész. Énekel Uhrin Klára operaénekesnőjelölt.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uca 23 alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zenezenekkel. Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8—fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

— Hazafias istentisztelet. Az evangélikus templomban (Miklós u. 3.) ma délelőtt 10 órakor hazafias istentisztelet lesz István király ünnepé alkalmából, amelyen egyszerűen kegyeletos megemlékezés lesz a gyülekezet kiváló lelkészének, Rapos Viktornak a tragikus haláláról is, aki két évvel ezelőtt Rómából hazajövet a bécsi gyorsvonat kiskilásakor életét veszítette. Az ünnepi istentiszteleten a gyönyörű hangú Uhrin Klára operaénekesnő-jelölt leányt Mária városi zeneiskolai tanárnő orgonakiséretével Stradella: Egyházi áriáját fogja énekelni.

— Jamboree Debreczenben. Mintha ft hallaná a cserkészeket, de csak jó rádió. Mayer Emil okl. gépészmérnökhöz forduljon. Kölesönzés, bizományi áruk legelősebban, javítások, átalakítások, Burgundia u. 15. Telefon: 15-79.

— Leventék figyelmébe. Értesíti a testnevelési vezetőség a leventéket, hogy a folyó évi levente foglalkozás szeptember tizedik napján kezdődik. A leventék júniusi foglalkozási helyeiken volt oktatójuknál tartoznak jelentkezni.

A Katolikus Népszövetség nyaraltatási akciójának záróünnepé

Weszprém Barna főszolgabíró felesége szerencsétlenül járt a felborult szekéren

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte tegnap délben Weszprém Barna főszolgabíró feleségét a közeli Hajduszentgyörgy határában. Weszprém Barnáné egy könnyű kocsin igyekezett Debrecen felé a tanyájukról. A kocsit egy fiatal kocsis hajtott és a lovak sebes iramban igyekeztek az országúton. Utközben a lovak eddig még ki nem derített módon valamitől megriadtak és elragadták a kocsit. A kocsis hiába igyekezett megfékezni a megvadult állatokat, azok feltartóztatatlannal vágottak a kocsi-val és azt belefördítették az út-

menti árokba.

A felborult kocsiból a bennülő úriasszony kizuhant és az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A bal alkarján hatalmas zúzott sérülést szenvedett, azonkívül megsértette a balvállát és a felsőajkát. A szerencsétlenségről Hajduszentgyörgy községből telefonon értesítették a debreceni mentőket, akik kirobogtak a szerencsétlenség színhelyére, ahol első segélyben részesítették a szerencsétlenül járt úriasszonyt, majd beszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

— Ami természetes, abban lehet bízni. Ki „Igmándit” használ, nem fog esalatozni!

— Fénykép pályázatot hirdet Berzéki Fotobörze, melyen résztvehet minden azon amatőr, ki a világjamboreen készítette felvételeit. A kép nagyság legalább 13x18 cm. legyen. Ha felvételeinek negatívját beszolgáltatja Berzéki fotoszaküzletbe (Ferenc József ut. 38.), vagy „Foto” fényképezési szaküzletbe (Ferenc József ut. 16.), ugy a kívánt nagyságot elkészítik. A képek a nagy nyilvánosság előtt lesznek bemutatva és a legszebb és legérdekesebb felvételek díjakkal és emléktárgyakkal lesznek kitüntetve. Pályázni lehet szeptember hó 15-ig.

Filléres gyorsvonat
augusztus 27-én
Szegedre
MENETDIJ P 5.90
JEGYEK
A MENETJEGYIRODÁBAN.

— Orvosi hír. Dr. Sarkadi Sándor műtőorvos rendelőjét Ferenc József út 16 alá (Alföldi-palota) helyezte át.

— Megrugott a ló egy kisleányt. Súlyos baleset érte tegnap Nagy Erzsébet 7 éves, Szoboszlói ut. 11. sz. alatt lakó kisleányt. Az uccán egy szekér állt és a kisleány a szekér mellett játszadozott. Az egyik ló kirugott és oly szerencsétlenül találta el a kisleányt, hogy az a fején és a szemén súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők első segélyben részesítették, majd kiszállították a szemészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

— Orvosi hír. Dr. Vajda Lajos, a tüdőbetegségek szakorvosa rendelését a Dégenfeld tér 10. sz. alatt új-ból megkezdte.

— x **Tarlós villanyvondolás 8 pengőfől.** Ramminger, Szent Anna 12.

— Ácsmesterek figyelmébe. A debreceni Ipartestület ács szakosztálya f. hó 22-én, azaz kedden este hat órakor az Ipartestületben igen fontos szakosztályi ügyekben ülést tart. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ez uton hívja meg és pontos megjelenésüket kéri a szakosztály elnöksége.

— x **Arceféhítő „ABEKLOSZ”** miteser, pattanás ellen! Beszereshető Takács illatszertárában, Csapó u. 91.

— Nyilvános telefonállomásokot állítottak fel a Piac uccán. A szombati nappal Debrecen ismét előbbre lépett a világvárosok útján. A posta ugyanis Debreczenben is felállította az első nyilvános telefonállomásokot. Edig csak Budapesten voltak ilyen uccai nyilvános telefonfülkék, ahol 20 fillér bedobása ellenében bárki folytathat telefonbeszélgetést. Ezidőszert a Piac uccán állítottak fel ilyen telefonfülkéket és pedig a városháza előtt a Kossuth uca felőli sarkon a parkban, a másik a Deák Ferenc uca és a Piac uca felőli sarkán áll, míg a harmadik az állomás épületében abban a hatalmas helyiségben áll, ahol a jegyvénztárak vannak. Ez az utóbbi nyilvános telefon már régebbi idő óta üzemben van, de a másik kettőt csak szombaton állították fel. A közönség természetesen kíváncsian megnézte az újvonal fülkéket, amelynek belsejében az automata-telefon áll a publikum rendelkezésére. Amikor az első ember bement a fülkébe telefonálni, egyszerre 20-30 főnyi tömeg vette körül az újvonal kis bódét és kíváncsian figyelték az illető urat. Hiába a debreceni közönség még nem tud olyan fölényesen elmenni egy-egy újítás mellett, mint például a fővárosi ember! Egyelőre csak ez a három nyilvános telefon lesz üzemben, de ha szükséges lesz, a Széchenyi, a Csapó és a Péterfia uccán is állítanak fel nyilvános telefonállomásokot.

— **AGY- ÉS SZIVERELMESZESÉSE. DÉSBN SZENVEDŐ EGYÉNEK.** NEK a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a béltartalmat kiméletesen távolítja el.

— **Doktorráavatás.** Auspitz Simon, debreceni ismert, jónévű bádogosmester fiát, Auspitz Lászlót a liegei (belgiumi) egyetemen a kereskedelem doktorává avatták.

— **x Iskolakönyvek** ujonnan, vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papirkereskedésében.

— **Filléres gyors Szegedre augusztus 27-én** a szegedi Szabadtéri Játékokra, mely alkalmából az Ember Tragédiája kerül színre a budapesti Nemzeti Színház legkiválóbb művészeinek közreműködésével. Az előadás a Fogadalmi Templom előtti téren, a legpompásabb rendezésben 400 szereplő részvétellel tartatik meg. A Filléres gyors mentérfi jegy ára P 5.90 és 60 fillér a belépőjegy ára a szabadtéri előadásra. A vonat indul Debreczenből 4 óra 12 perckor, Szegedre érkezik 9 óra 36 perckor. Szegedről visszajudul 23 óra 24 perckor és Debreczenbe érkezik 5 óra 5 perckor. Jelentkezéseket elfogad a MÁV Menetjegyiroda Fiókja, Debrecen, Piac uca 56.

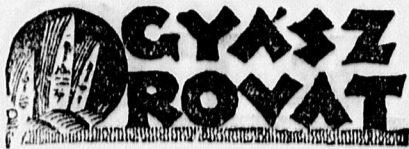
— **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy balműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el.

— **Kerektelep és környéke polgári olvasókör** augusztus hó 20-án, vasárnap este 8 órai kezdettel beléptidj-nélküli családias jellegű táncestét rendez. Zenét Boros Gyuszi és zenekara szolgáltatja.

— **10 éves gazdász találkozó.** Az 1923-ban a pallagi gazdasági akadémiát végzett gazdászok f. évi szeptember hó 8. és 9-én Debreczenben 10 éves találkozóra gyűlnek össze. Felkírem az évfolyamtársakat, hogy részvételüket ifj. Magyar Ferenc Debrecen, Piac uca. 28. sz. címre jelentsek be.

— **Nem álom, hanem valóság, hogy a Rojó háziáldás,** mert minden Rojó tablétából kevés szeszszel vagy egváb nálinkával hihetetlen olesón kúszíthat házilag kitűnő sóborszeszt készítés szerint. 1 Rojó 20 fillér, 3 Rojó 50 fillér. Mindenütt kapható.

— **Hegymegi Kiss Pál** kiszagda képviselőtől két levelet ellottak. Budapestről jelentik: Hegymegi Kiss Pál a Keleti pályaudvarról pénteken délután 5 órakor induló gyorsvonattal Debreczenbe utazott. Szolnokon pár percre kiszállt a vonatból és amikor visszavért, megdöbbenve vette észre, hogy megfejtethetlen módon két levelet ellottak tőle. Egyelőre nem sikerült tisztázni, hogy ki és milyen célból lopta el a leveleket.

Erdei Ida (volt Tóth Lajosné) 64 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél 6 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Márton János Máv. nyugdíjas életének 55-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető másodosztályu ravatalozóterméből a róm. kath. egyház szertartása szerint. Temetését Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek és jó szomszédoknak, kik tehetőseget emlékü édesapánk temetésén megjelenésükkel bánatunkat enyhíteni óhajtották, ezúton mond hálás köszönetet a Balogh család. Szávay Gyula ucca 23.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felelhetetlen jó fiunk, testvérem, néhai Soltész István temetésén megjelentek, részvétükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, vagy csokrot helyeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket. **Soltész Károly** és családja.

x Tartós legújabb ondulás villany (gép) nélkül, kozmetika, hajfestés minden árnyalatban. Elsőrendű munkámért garanciát vállalok. Komáromi é. Arany Bika bérház. József kir. herceg u. 3.

Műszerész, villany- és rádiószerező cégek figyelmébe! A műszerész, villany- és rádiószerező cégeknek a Tiszántúli Ipari Vásáron való kiállítása — lehetőség szerint — egy csoportban történik. Épen ezért felkérem azokat a szakmabeli kartársakat, akik a Vásáron kiállítani, illetve résztvenni óhajtanak, hogy a kedvező hely biztosítása céljából, a továbbiak megbeszélése végett nálam: Pollák Ignác szakosztályi elnöknél (Piac u. 58. sz. telefon: 26—56.) sürgősen jelentkezzenek.

A debreceni Ipartestület szilgyártó, költőgyártó és nyerges szakosztálya f. hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestületben ülést tart. — Tárgy: Az Ipari Vásáron való részvétel és a felvétel előkészítése. Az ülés fontosságára való tekintettel minden szakosztályi tag pontos megjelenését kéri az elnökség.

x Garanciával tartós hullám villanyáram nélkül is, a legelőkeltebb módszerrel, hajfestés minden árnyalatban, olcsó bérletrendszer, borralvaló nincs. Polgárnál, Svetits-palotában.

Kisfiát a kútba dobta, magát a vonat elé vetette. Vecsésről jelentik: Magyaróssy Jánosné vecsési asszony kisfiát a kútba dobta. A szomszédok észrevették a tettet és a gyermeket kimentették. Magyaróssyné, aki nem teljesen épelméjű, megszökött. Keresni kezdték s ekkor kiderült, hogy Szendrő térségben a robogó vonat elé vetette magát és azonnal meghalt.

x Amatőrök felvételeit tökéletesen és tünteményes gyorsan ismert árain készíti **Berezki fotoszaküzlet,** Ferenc József út 38. udvarban.

x Figyelje a „Ruzicska” műterem kirakatait és eredeti színezését.

x Poloskát, svábbogarát biztosan elpusztít a „Szektin” rovarirtó szer. Kapható Jóna és Jóna Utóda drogéria, Debrecen, Kossuth ucca 6. Ára 1 P 20 fillér.

x Reklámokat olcsón fest Klunge, Piac u. 7.

x Cserépkályhák állandóan nagy átlasztékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhámester, Csapó ucca 19. Telefon: 52—88.

x Olcsóbb lett a mosásklap, amit Lukács Vilmos és Testvére gyárt. Érdeklődjék a 23—08. telefonon.

Beszélgetés Olga Baklanova Debrecenben lakó szüleivel

„Amikor még Olga Baklanova a kis Szabó Olga volt és kikapott a papától, mert mindig produkálta magát. — Egy debreceni leány ragyogó pályafutása a világhírig.

Lapunk tegnapi száma már röviden beszámolt arról, hogy Olga Baklanova, a világhírű táncosnő, aki bámulatos táncművészetével a külföld valamennyi Metropolisát meghódította, nem más, mint a magyar, sőt közelebbről debreceni származású Szabó Olga.

Szabó Olga szülei ma is Debrecenben élnek, a Honvéd ucca 9. szám alatti házukban, amely már 33 éve van tulajdonukban. A „Debreceni” munkatársra felkereste a világhírű táncosnő szüleit, akik elragadó szíveséggel beszéltek Olga Baklanova, alias Szabó Olga gyermekkoráról és tünteményes karrierjéről.

KISLÁNY A TÜKÖR ELŐTT ÉS A SZIGORU PAPA

— Olga már kora gyermekkorában vágyott a színpadra — kezdte a beszélgetést Szabó Sándorné, a művészno mamája. — Már tízenégy éves korában, mikor még iskolába járt, kérelmezte felvételét a színiiskolába, de fiatal kora miatt azt a választ kapta, hogy egy év múlva jelentkezzen. Itt járt Debrecenben iskolába, a Dörzi intézetbe, majd a kereskedelmi kezdte tanulni. De a színpad utáni vágya folyton kitört belőle. Barátnőit összegyűjtötte és az udvaron előadásokat rendeztek. Mi, a szülők természetesen viharosan elleneztek színpadi vágyait. En még nem is annyira, mint az édesanyja, aki mikor elunta, hogy Olga állandóan tükörről próbázik különböző pózokban, bizony néha meg is verte.

MÜKEDVELŐ ELŐADASTÓL A VILÁGHIRIG

— Mikor volt az első fellépése a művésznőnek? — kérdeztük.

— A testvérem, Géza a DKASE csapatában játszott, mint futballista és így a DKASE egyik műkedvelő előadásától datálódik az Olga színpadralépése. Egyszerű műkedvelő előadás volt csak, ha jól emlékszem, a „Színészjelölt” című színdarabban játszott, de mindenki elragadtatással nyilatkozott róla. Híres műked-

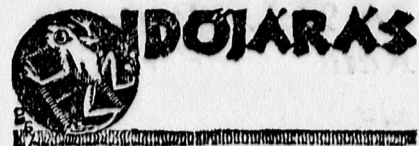
velő lett. A legkedvesebb emléke a műkedvelő előadások közül az volt, amit Nagykárolyban a Protestánskörnek Károlyi grófnő védnöksége alatt álló jótékonycélu előadásán játszott az „Aranykakas”-ban. A református pap volt a partnere, annyi virágot kapott, hogy alig fért el az autóban, amin a grófnő hazaküldte. Még azon a héten táviratot kapott, hogy meg kell ismételn az előadást.

— 1913-ban aztán felvittük Pestre a Rákosi Szidi színiiskolájába. A felvételi vizsgára Császár Mária operatőresnő, aki akkor Debrecenben nyaralt, készítette elő. Nagy költségbe került a színiiskola akkoriiban. Az én édesapám, a nagyapja, eladott egy darab földjét és így tannattuk ki. Már a felvételi vizsgán nagy jóvót jósoltak Olgának. Közben kiőrt a háború. 1915-ben már a bécsi balettiskolában volt. Itt kezdett hírneves lenni. Közben 1917-ben volt itthon és a Csokonai színházban fellépett a katonák javára rendezett jótékonycélu előadásban. 1919-ben már kiment Amerikába. Ott érte el aztán legnagyobb sikereit. Volt farsulata is, fellépett a filmen, a lapok állandóan írtak róla. Mikor mostan öt éve hazajött, Debrecenben is fellépett az Arany Bikában. Ugyanakkor Pesten a Royal Orfeumban egyhónapra szerződötték 600 dollárért. Rengeteg szerződést ajánlatot kapott, de ekkor már amerikai állampolgár volt s bármennyire szeretett volna is itthon maradni, másodsor is visszament Amerikába.

A fényképeit és leveleit mutogatták még a szülők s arcukra kiragogy az öröm.

— Most egy évig nem szerepelt Olga sehol — fejezi be a beszélgetést a művészno mamája —, mert meghalt az egyik fiam és meggyászolta a testvérét. De most, hogy a gyászidő lejárt, új kreációkat tanul be és a közeli hetekben Newyorkban fog fellépni. Azt írja, hogy igazi sikereit ezekkel a táncokkal fogja elérni.

K. I.

Közép-Európában egyre élénkűlő nyugati légáramlás mellett valamivel szárazabb lett az idő.

Hazánk északi és kivált északkeleti vidékein tegnap volt még néhány helyen zivataros eső. A hőmérséklet 27—30 fok.

Várható időjárás a következő 24 órára: Meleg idő, nyugati légáramlás, néhány helyen esetleg kisebb zivatar.

Tömegesen jelentkeznek a tagok a Therapia Egészségvédelmi Egyesület irodájában

Mult vasárnapi számunkban már közöltük, hogy Debrecenben „Therapia” Egészségvédelmi Egyesület cím alatt nagyjelentőségű közegészségügy intézmény alakult. A „Therapia” havi 5 P tagsági díjért az egész család egészségügyi gondozását vállalja. A „Therapia” tagjai ezért az összegért mindenféle szakorvost igénybe vehetnek anyszor, ahányszor annak szüksége mutatkozik. Mint velünk közli, az elmúlt hét folyamán 400-on felül emelkedett azoknak a száma, akik az Egyesület tagjai közé való felvételüket kérték.

Az Egyesület központi irodája Kossuth u. 28. szám alatt van, ahol délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig áll a jelentkezők rendelkezésére.

ARVERÉS

8231—1933. tksz.

Kiss Albert végrehajtónak Gyarmati József debreceni Bellegelő 486. sz. lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajtási árverést 620 P tőkekövetelése és járuléki behajtása végett a debreceni 5605. sz. betéiben A. I. 1., 2. sor 9606., 9607. hrsz. a foglalt Szondi utca 23. ház, udvar és kertből a Gyarmati József nevén álló felerész ingatlanra 2072 ar. P kikiállási árban elrendelte.

Az árverést az 1933. évi szeptember hó 9. napjának délelőtti 9 óráján a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Deák Ferenc u. 17. sz. 1. ajtó foglalk meg tartani.

Az árverés alá eső ingatlant az árverési feltételekben meghatározott árnál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bányatpénzül a kikiállási ár 10 százalékt készpénzben vagy óvadékképes értékpapiroshoz a kiküldötnél letenni Debrecen, 1933. évi május hó 28. án

Debreceni kir. jbiróság mint tkvi. hatóság.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a Merán-szállóban

Berlini tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szálloda.

Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház, étterem.

Szobák 4 P. Pensiók 7.50 P-től.

Egy ágynál 10%, két ágynál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Születések: Burai Sándor gazdálkodó fiú Mihály; Eszenyi Mihály fm., fiú József; Bereczki György cipész, fiú Zoltán.

Haldlozások: Nagy Bálintné Vári Zsuzsanna ref. 56 éves, Faiskola-u. 4.

Házasságok: Elek Sándor—Szilágyi Margit; Balogh József—Oláh Zsuzsanna; Fényi Gábor—Tamás Zsófia, Nagy Sándor—Harsányi Róza; Horváth József—Polgár Erzsébet; Bartha Sándor—Szabó Iona; Laposi Imre—Nemes Róza.

Eljegyzés: Svets Gyula—Pap Anna.

Augusztus 16-án Kuruc uccán N. N. klsasszonyt ittas állapotban megsértettem, ezúton kérek bocsánatot.

T. A.

x Borotvát, fenőszíjat csak Fricktől, Ferenc József út 27.

x Cserépkályhák nagy választékban, Hartmudh és más rendszerre átrakásokat, tisztításokat vállal Krísch Károly, Piac ucca 89., telefon 12—18. sz.

x Böske hölgyfodrásznál örökondolási legolcsóbban, garanciával. Szakszerű, figyelmes kiszolgálás. Batthvány ucca 10.

Magyar nótahangverseny az Arany Bika kávéházban

Szent István napja alkalmából nagyszabásu magyar nótahangverseny lesz vasárnap este az Arany Bika kávéházban. Hajdu Bandi, a kitűnő cigányprimás, akinek művészetében oly szívesen gyönyörködik a debreceni közönség, megerősített zenekarával magyar nótahangversenyt ad. A kitűnő művészekű cigányprimás úgy állította össze a műsorát, hogy a magyar dal legszebb kincsei zendülnek fel a vonója alól. A legszebb régi magyar nótákat, a nótaköltészet válogatott darabjait adja elő a zenekar és bizonyára szép számú közönség fog gyönyörködni az Arany Bika kávéházban Hajdu Bandi és zenekarának remek élvezetet ígérő hangversenyében.

x Olcsó hús. Marhahús 46—66. nővendék 52—72, gyenge borjú 70 fillértől Blau húscsarnokában, Deák Ferenc ucca 20.

— Nagy tűz Szeged határában. Szegedről jelentik: Tegnap délelőtt 11 óra tájban arról értesítették a szegedi tűzoltóságot, hogy közvetlenül a város határában elterülő szérűskertekben egy szalmakazal kigyulladt és a tűz már a többi kazalakra is átesapott. Meglehetősen erős szél fújt, úgy hogy mire a tűzoltók nagy felkészültséggel kivonultak, már mintegy 20 kazal lángokban állott. A tűz tovatéréjét csak a délutáni órákban sikerült megállítani, de hét órakor az oltási munkálatok még javában folytak. Eddig a tűz kb. 200 kazal pusztított el.

A 97 L. „Baltazár Kata“ tündércsapat táborozása

A 97/L. „Baltazár Kata“ tündércsapat 4 napos táborozást tartott Hajdusoboszlón. A táborozás nemcsak a nagyoknak élmény, hanem a kicsiknek is. Öröm volt nézni, amint a kisleányok, akik odahaza jórészt még játékkal töltik az idejüket és a boldog vakációt, hogy szorgalmasok voltak. A takarítás, főzés, mosogatás, vásárlás mind reájuk várt, amit nagy örömmel és jó kedvvel végeztek.

Nem volt itt anyuka, aki a felbőrdült kisleányának a reggelit elkészítette volna, ők maguk főzték a kakaót és örültek, hogy a többi kis leányoknak főzhettek. Mindenkinél megvolt a maga elfoglaltsága. Vigan, nótázva folyt a munka és az ebéd. A kis szakácsművészek boldog meglepődéssel ültek az asztalhoz, illetve a zöld fűre, a földre, mert asztal nem volt, hogy ők maguk is megízleljék a készítményüket, míg egymásután fogytak az 1-2 tál vagy csajka étel, nem győzték mondani, ugy-e jót főztünk? Óh csak anyuka megkóstolhatná, hogy milyen ebédet készítettem! Ebéd után jött nem a pihenés, hanem a mosogatás. Kormos lábasok, fazékok sorakoztak egymás mellett a földön. A tündérke felé mosolygott, s gondolta, na nem sokáig leszel piszkos, mert mindjárt letisztítom, megsurolom. Volt is koromtisztítás, még az orra hegye is kormos lett, nem is beszélve a két kézről, jaj anyukák, ha láttátok volna a kis leányokat, vajjon mit mondtatok volna? Munka után édes a pihenés, egy hatalmas kert árnyas fái alatt volt a szenderítő alvás, majd a strandon a felüldülés, a fürdés.

Vasárnap este a szoboszlai cserkészleányokkal közös táborláz volt. A „Bátony kert“ esődjét egy kis cserkész-nótázás zavarta meg, s a messze patogó égfelől szálló szikrák pedig hirdették, hogy cserkészleányok lelkében ég a hit, a remény, hogy azoknak a magyar cserkészleányoknak is szabad lesz még a nemzetiszínű szallagot nyíltan a szívük felé tűzni, akiktől most a jamboree alkalmával megtiltották, akik megszállott területről jöttek hozzánk. Nekik is szabad lesz a magyar nótákat úgy dalolni, mint nekünk. A kedves, hangulatos táborláz lassan kialudt, a kis tündérek nyugovóra tértek, még mielőtt lefeküdtek volna rövid biblia-magyarázat és áhítat fejezte be a minden tekintetben jól sikerült napot.

Nemsokára ellőtt a vidám kacagás, a tündérkének a szemére áom költözött, elesendesült minden. Álomsország fogadta be a vidám tündéreket, vajjon ott most mit csinálnak?, mert a csöndet jóízű kacagás törte meg, bizonyára a nappali jó kedv folytatódik tovább...

Ez a cserkészletnek örök átforgató ereje. Nagyokat kacagó gyermekek, kicsinyeket nagyokká tesz. Ezek a tündérek is megállították derekasan a helyüket, dolgoztak másokért, jó munkát végeztek szívből jövő igaz szeretettel. A táborvezető irányítása és felügyelete mellett.

Táborozás, táborozás, szép napok elmultatok, de mindenkinél a szívébe vagyok örökre kitörölhetetlenül. Ha a világ, a zajos város befogadja a táborozókat és ott kell élni a mindennapi kenyérről tülekedő emberek között, még mindig marad egy nyugodt perc, amikor a táborozás örök szép emlékei visszatérnek, hogy hitet, reményt adjanak a következő táborig, az élet mindennapi harcosságnak, a cserkésznek.

Kovács Júlia
tanítónő, táborvezető.

Pály József új regénye, a Halálsugar című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkiadóknál. Ára 80 fillé.

Leányaink nevelése

A szülők gyermekeik, de különösen leányaik nevelésénél, taníttatásánál nagyon konzervatívak, ragaszkodnak a multhoz, hagyományokhoz. A gyakorlati iskolákkal szemben, amelyek pedig a mai életnek leginkább megfelelnek, elsősorban részesítik a csak elméleti ismereteket nyújtó gimnáziumokat és tanítóképzőket. A kérdés eldöntésénél nem veszik figyelembe a való életet, nem látják, hogy az gyökeresen megváltozott, hogy gazdasági kérdések uralják az egész világot. A multhoz, hagyományokhoz való ragaszkodással tehát a szülők tulajdonképpen az étellel helyezkednek szembe. Nem látják be, hogy a magasabb tanulmányokra csak előkészítő, de az életből és életnek vajmi keveset adó középiskola elvégzése csak elvétve, csak különös rátermettség esetén indokolt. A középiskola elvégzése még semmire sem képesít, a tudományos pályák pedig annyira túlszűkítettek, hogy a boldogulás ezen a téren a férfiaknak is alig lehetséges, a nőknek meg éppen a lehetetlenséggel határos. Nem látják be, hogy a női léleknek különben nagyon megfelelő tanítói pálya is anynyira túlszűkít, hogy az elhelyezkedésre itt is csak a legtrikábban van mód. Még kevésbé lehetséges ez orvosos vagy tanári diplomával. A sok küzdés, tanulás és kölség tehát teljesen kárbavész. Az ilyen képzettségűek részére más téren sem kínálkozik alkalom az elhelyezkedésre, mert a képzettségük nagyon egyoldalú. A ma iskolái azok, amelyek tanításterve az általánosan művelő tárgyakon kívül a közgazdasági irányú tárgyakat is felölelik, amelyek ennek következtében a kenyérkeresetre teszik alkalmassá a végzett tanulót és amelyeknek birtokában a családnak is — mint az apa, vagy férj segítőjének — igazán hasznos tagja tud lenni.

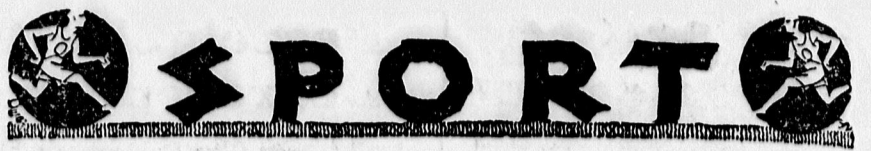
A gyakorlati ismeretekkel rendelkező nők még a mai viszonyok között is a leginkább el tudnak helyezkedni, meg tudnak a saját lábukon is élni. Csak városunk különböző hivatalaiban, bankjaiban, kereskedelmi és ipari vállalkozásokban hány nő munkakereső dolgozik a viszonyokhoz képest igen szép, a tanárnői fizetést, vagy az orvosnői jövedelmet (?) meghaladó díjazás ellenében. Ez a helyzet rövidesen remélhetőleg nagy mértékben javulni is fog. Minden reményünk meglehet ugyanis arra, hogy a gazdasági élet javulni fog és akkor a közgazdasági ismeretekkel rendelkező nőknek szinte korlátlan terület nyílik majd az elhelyezkedésre.

Ma arra az álláspontra helyezkedni, hogy a középiskola négy osztályának elvégzése a leánynak elegendő, a nő élethivatása a férjhezmenés, a könnyelműséggel határos, mert bármennyire sajnálatos, de való tény, hogy házasságot napjainkban aránylag csak kis számban és mindig a földön kötnek.

Sulvos mulasztást követ el az a szülő is, aki úgy neveli lányát, hogy az a magasabb régiókban járjon. Az élet nem elmélet, nem csupa ábránd és muzsika, hanem zordon valóság, a legközségesebb próza. A lovagot váró nő élete a csalódások sorozata. Az ilyen nő meglepedett nem tud lenni, a szülőkkel szemben hálát soha nem érez, de őket teszi felelőssé nem sikerült élete minden csalódásáért, keserűségéért. Szülők, akik lányaitokat igazán szeretitek, sorsukért őszintén aggódtok, gondolkodjatok sorainkon.

Dr. Lakatos

abbaziai pensióiban és badeni szanatóriumába a felvétel az állandó budapesti irodában, Carlton szálloda, Mária Valéria u. 2. Tel. 88-9-70. Pengőbefizetés postautalványon is. Lemérsékelt egységárak. Levélreklődésre azonnal válaszolunk.

A Bocskai értékes győzelmet aratott Ungváron

Bocskai—SK RUSS 5:3 (2:1)

Értékes győzelmet aratott szombaton Ungváron a Bocskai csapata, ahol az SK Russ csapatát győzte le. A ruszin csapat igen együttműködés, amely a mult évben debreceni vendégszereplése alkalmával is kitűnő benyomást kellett. A Bocskainak most is nehéz diót jelentett a kitűnő ungvári csapat, azonban a Bocskai csapata most ugyilátszik kitűnő formában van és remek csatárjával biztosan győzött.

A Bocskai csapatát meleg ünneplésben részesítette az ungvári közönség, amikor elegáns selyem dresszében a pályán megjelent és üdvözölte a közönséget. A játék irányítását a kezdés után mindjárt a Bocskai vette át és Markos lefutásai egymásután veszélyeztették az ungvári kaput. Kezdet után néhány perccel Markos jól ad be, Vincze Teleki elé játszik, aki védhetetlenül gólt lő. Az ungváriak erős támadással felelnek és felhasználva a Bocskai védelem ingadozását, sikerül is ki-

egyenlíteniük. A Bocskai azonban fölényesen támad és a remek lövőkédvben levő Teleki ismét gólt rug.

A II. féldőben mindkét csapat erősíti az iramot, de a játékban a Bocskai fölénye állandó és az ungváriak inkább lerohanásokkal veszélyeztetnek, míg a Bocskai szebbnél-szebb csatárakciókkal támad, amelyek során Teleki újabb két gólt lő, majd Eöry éles lövése végül a hálóba. Az ungváriak két lefutásból szépitenek az eredményen.

A Bocskaiiban nagyon jól játszott a csatársor, a fedezetsor kielégített, míg a közvetlen védelem olykor ingadozott. A csapat vasárnap Munkácson játszotta utolsó turamerközését, Dóczé csapata, a MSE ellen, amellyel be is fejezi a túráját és hétfőn hazaérkezik Debrecenbe.

Kitűnő sportot ígér a Ruszinszkó--Kelet mérkőzés

Ruszinszkó válogatott csapata legerősebb összeállításban megérkezett Debrecenbe

Több ízben foglalkoztunk az amatőr futball vasárnapi programjával, mely alkalommal a keleti kerület válogatott csapata reváns mérkőzést játszik a CSAF—MLSz legjobb tizenegyével. Ruszinszkó válogatott csapata tegnap este megérkezett Debrecenbe, még pedig a már jelzett teljes felállításban. A vendégcsapatnak minden tagja már több ízben volt válogatott és az a körülmény, hogy három klubból van összeállítva azt mutatja, hogy Keletnek minden erejét össze kell szednie, ha az egységességnek látszó ellenfelét akarja győzni.

A keleti válogatott az adott körülmények között szintén jónak mutatkozik. A mérkőzés esélyeit mérlegelve Ruszinszkó csapatának közvetlen védelme egyenrangú a miénkkel, halvesora jobb, a csatársorban Kelet javára

mutatkozik némi plusz. Nagyon sok tekintetben azon fordul meg a mérkőzés sorsa, hogy Kelet csapatának ujonc kapusa, az egészen fiatal Kovács, le tudja-e küzdeni az ujonc válogatottaknál elkerülhetetlen lánpalást. Mi hiszünk, hogy a csapatnak minden egyes tagja teljes erővel fog küzdeni annál is inkább, mert egy szomorú emlékü 3:2-es vereséget kell reparálni.

A KLASZ vezetőse igazi propagandát akar kifejteni az amatőrsport érdekében s ezért olyan helyarákat állapított meg, amit mindenki elbír. A mérkőzés a DVSC Diószegi uti pályáján lesz pont fél 5 órai kezdettel. A mérkőzést dr. Nagy Zolt, a BT főtitkára vezeti. Előzőleg háromnegyed 3 órai kezdettel a DTE-DMTE kombinált csapata barátságos mérkőzést játszik a DVSC csapatával.

Vasárnap fejezik be a Tiszántul és Debrecen tenniszbajnokságait

Szombaton folytatták az egyetemi sporttelepen a Tiszántul és Debrecen tenniszbajnokságaiért vívott küzdelmeket, amelyek során néhány nagyon érdekes mérkőzésre került a sor, amelyek meglepetést is hoztak. Miskolczi Borbála (Berettyóújfalui) 6:3, 2:6, 6:3 arányban megverte a favorit Koczánét (Szolnok). A másik meglepetést Tuboly Lujza szerezte, aki Ferencsiknét győzte le 6:2, 6:1 arányban. A kitűnő formában levő Leitner Barna báró Vayt győzte le 6:4, 5:7, 6:4 arányban. A férfiak között Brenner (Kisvárdai) a berettyóújfalui Kovácsot győzte le 6:4, 8:6 arányban. Tiszántul bajnoksága előre láthatólag Leitner Fülöp és Brenner között fog eldőlni, míg a Debrecen bajnokság sorsa dr. Kulin, Fülöp, Leitner és báró Vay között dőlhet el.

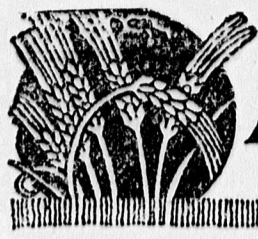
A Tiszántul női bajnokságáért Miskolczi Borbála és Tuboly Lujza a legesélyesebb pályázók. Debrecen bajnokságáért pedig Ferencsikné és Tuboly Lujza pályáznak. A férfi párosban

Vay—Brenner, Leitner—Fülöp és a Kovács—Miskolczi pár esélyes jelöltek. A versenyt vasárnap reggel folytatják, egész délután a döntésig fog tartani. Az érdekes és szép küzdelmeket bizonyára szép számú közönség fogja megtekinteni.

FELHÍVÁSOK

DTE II.—DVAC mérkőzés a DTE nagyerdei sporttelepen. Felkértek mindkét csapat összes játékosai, hogy ma délelőtt 9 óra okvetlenül jelenjenek meg. Vezetőség.

Felhívom a Dohánygyár FC összes játékosait, hogy ma vasárnap délután legkésőbb egynegyedháromra pontosan jelenjenek meg a gyárban az érem kiosztásra és utána a Cipőgyár elleni meccsre. Intéző.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A pénzhiány kérdéséhez

Írta: dr. Bősörményi Béla

Divatos vitaanyag manapság, hogy a gazdasági megbénulás egyik okozója a pénzhiány, avagy a tőkehiány. Egyik előkelő pénzügyi szaktekinél szerint pénz van elég, de hiányzik, illetve kevés a tőke.

A két fogalom nem alkalmas a nevetésítésre s ezért ezekkel külön kell foglalkozni.

A tőkére tudjuk, hogy a termelés segédeszközeként jelentkező minden gazdasági jószágnak gyűjtő fogalma, jóllehet a közhasználat tőke alatt csak a kamatozásra elhelyezett pénzüsszeget érti. A termelés segédeszközei — a gépek, állatok, építkezések, földjavítások, anyag, árukészletek, élelmikészletek, jogosultságok, stb., stb., — ép úgy rendelkezésre állanak ma is, mint ez előtt néhány évvel. A bankok — kevés csökkenéssel — csaknem ugyanazt a betétállományt mutatják ki, mint az előző esztendőben. De ha csökkent is a betétállomány, maga a betét tárgyat képező bankjegy ép úgy a forgalomban kellene hogy legyen, mintha ezt közvetlenül a bank helyezte volna ki.

A pénz — ismert fogalmaink szerint — általános érvényű csere- illetve fizetési eszköz. Pénzként a kultúra kezdetleges stádiumában csak belső értékkel bíró csere-eszközök szerepeltek, mint búza, ló, kagyló, igazgyöngyök, stb., stb., de mert ezek értéke meglehetősen ingadozó volt, a forgalomnak egy megbízható csere-eszközre volt szüksége s ilyenként alkalmasnak leginkább az érc mutatkozott és pedig főleg az arany, ezüst, réz. A forgalom növekedése automatikusan mind több és több csere-eszközt igényelt, amely többlet nemcsak számszerűleg, hanem súlyban is nagy terhet jelentett s a nehézkes kezelés megkönnyítése végett egy kisebb terjedelmű és könnyebb fajsúlyú csere-eszközről kellett gondoskodni. Ily helyettes fizetési eszköz lett a bankjegy, amelynek kibocsátója megfelelő mennyiségű ércet kellett, hogy állandóan fedezetként őrizzen és pedig azért, mert a bankjegy birtokosának kívánataira a kibocsátó megfelelő mennyiségű ércpénzre volt köteles beváltani a bármikor becserelésre bemutatott és helyettes fizetési eszközként forgalomba helyezett bankjegyeket.

A Nemzeti Banknak, mint bankjegy kibocsátóját intézetnek, ez az ércere átváltási kötelezettsége azonban a pengő bevezetésével — sőt már azt megelőzőleg is — megszűnt. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy nem is fontos, hogy a fedezetként elfogadott érc rendelkezésre áll-e és milyen mértékben, mert hisz átcserelést hiába is kérne a bankjegy birtokosa.

A két évvel ezelőtti bekövetkezett bankzárlatot megelőzőleg bőségekben voltunk a pénznek s most az a helyzet, hogy dacára annak, miszerint a Nemzeti Bank kimutatása szerint csaknem ugyanannyi nyomatott pénz van kibocsátva, mint volt a két évvel ezelőtti években, — egyre kevesebb a forgalmi eszközként jelentkező csereeszköz, ami nemcsak bénítólag hat, hanem egyenesen katasztrófával fenyeget.

Ha tehát van elegendő bankjegy kiadatva s a tőkében sem jelentkezik a korábbi évekkel szemben jelentős hiány, mégis mi az oka annak, hogy a forgalom nélkülöszi a kellő mennyiségű csereeszköz?

Ennek oka az, hogy 1. a bankzárlattal egyidejűleg megszüntették a pengő külföldi jegyzését s a pengőért nem lehetett többé korlátlanul külföldi devizát kapni, minek folytán rengeteg papír-pénzünk maradt külföldön, mely beváltásra vár;

2. a bankvezetésben történt állami beavatkozás megingatta azt a szilárd hitet, mely eddig a bank és ügyfelei közli megállapodások törvényerejű jellegében gyökerezett. Ma a betevő nem érezheti magát teljes biztonságban, hogy vajjon betétét kívánsága szerinti időben és mérvben kikaphatja-e és ezért a nagyipari vállalatok, bányák, kereskedelmi telepek, jóval több pénzt kell, hogy szükségleteik fedezetére állandóan készletben tartanak, mint amennyit tartának ez esetben, ha a rövididejű betét behelyezést nem találnák aggályosnak, mert hisz a heti bérfizetések és egyéb kötelezettségek prompt teljesítése nemcsak becsületbeli kötelessége a vállalatoknak, hanem a legkisebb pontatlanság is megrendülést vonhat maga után, amit nem lehet ki-magyarázásokkal enyhíteni;

3. de ez az önbiztosítás nemcsak nagyobb vállalatoknál, hanem az egyeseknél is fokozódó mértékben jelentkezik s így különösen kis vidéki székelyeken meg sem kísérlék az emberek felesleges pénzüknél pénzüket elhelyezését, mert a legtöbb kis falusi bank, illetve szövetkezet önmagában hordja az aggályok csiráját, vajjon meddig és mikor adja vissza a betéteket. Ennek eredménye, hogy a kistőkésék a pénzt tárcájukban és a ládáfiában tartják, azaz a forgalomtól elvonják, ahelyett hogy megfelelő forgalomba helyezés végett bankba tenék. Ezt igazolja az is, hogy csak a legutóbbi új százpengős bankjegyek forgalomba hozatalánál sok oly régi 100 pengős bankjegyet cseréltek be, amely még gyürődés nyomait sem mutatta, tehát talán a második kezét sem hagyta el.

Az ily módon visszatartott és forgalomba nem jutó bankjegy mennyiség durva számítás szerint kitéheti az egész készlet 50 százalékát, ami könnyen érthetővé teszi azt, hogy ha a minimális forgalmi igényt csak 50 százalékkal tudjuk ellátni — a forgalom zökkenő nélkül helyreállítása elementáris erővel követeli a további 50 százalékos bankjegy forgalomba juttatását. Minthogy a részben határainkon kívül rekedt, részben visszatartott, részben pedig teaurált bankjegyeket a birtokosoktól kiereszkolni nem lehet, a forgalmi igény kielégítését csupán újabb bankjegy-készlettel lehet biztosítani.

Ezzel az elgondolással szemben felmerül az az állandó aggály, hogy kellő ércfedezet nélkül újabb bankjegy kibocsátás helyét nem foghat.

A mi bankjegyeinknek nincs szükségük a túlzottmértvű ércfedezetre, mert mi nem termelünk sem ércet, sem idegen valutát. Ellenben van olyan mennyiségű terményföldünk, amely évenként jóval több haszonhozamot eredményez, mint amennyi a belföldi szükségletünk. Az állam munkabíró alattvalókból áll, akik sohasem hagyják parlagon heverni sem földjeiket, sem munkakészségüket és ez a produktív tevékenység állandó érték-termelést jelent. A bankjegy értékének és érték állóságának bázisa nem az érc és idegen

valuta, hanem ezek a nemzeti erők és értéktényezők és az ezekre épülő állami akarat. Ennek azonban járosulnia kell azal a józan gazdasági belátással, hogy sohasem szabad több pénzt forgalomba hozni, mint amennyi a gazdasági jogos igények kielégítésére szükséges és elegendő. Ez a pénz csak előállítás és kezelési költségmegtérítést igényelhet, de nem lehet egy here életet biztosító magas kamatozású s öncélú kereseti-tőke, amely a tulajdonosnak jóval több munkanélküli jövedelemet biztosítson, mint amennyit a pénzt igénybe vevő fáradságos munkával a maga javára valaha is elérhet.

Az az aggály, hogy fly bizonytalan fedezet mellett a külföld nem fogja pengőnkért értékelni — csaknem komolytalan, mert hisz azt ma sem jegyzik. A régi idők visszatérteit ne várjuk álmódó számítással. A mi pénzünk csak akkor fog külföldön valamit érni, ha több lesz a kivitelünk, mint a behozatalunk és ez alapon keresett cikként jelentkezik — a külföldre vitt értékeinkért fizetendő csereeszköz — a pengő.

A több bankjegy forgalomba hozása nem jelent hígítást, mert az újabban kibocsátandó mennyiség csak a hiányzó s a visszatartott készletek folytán maradt ürt tölti be. De nem jelent értékrombolást sem, mert a pénzkínálattal semmi sem lesz nagyobb, mint amennyit a normális forgalmú szükséglet kielégítése érdekében a bankjegy kibocsátó kontemplált.

Fiktívként nem lehet a gazdasági életet elorvasztani s a csereeszköz hiánya felett nem lehet idejét mult, a tőkés kizárólagos érdekeit szolgáló önszűkítéssel elcsiklani, mert önszűkítést jelent az, hogy dologtalanul álljon a munkás, a gyár, a kereskedő s kellő művelés nélkül a termőföld csak azért, mert hiányzik a csereeszköz, amely a munkára kész tömegek munkáját a dolgoztatni akarók részére átköztetve. Egy munkás társadalomban mindenki

kínálja a munkáját, amelyért ellenszolgáltatást igényel, s viszont mindenki igényli is a munkák legkülönbözőbb nemeit szükségletei kielégítésére, amiért viszont ellenszolgáltatást kell nyújtania. Minél több az igénye valakinek, annál többet kell szolgáltatnia s ha egy társadalomban mindenki dolgozik, akkor mindenki igényelheti is jogos szükségletének kielégítését.

A pénznek azt a természetellenes jellegét, hogy csere-eszközként csak ott jelentkezzék, ahol munka nélkül nagy hasznot vághat zsebre — meg kell szüntetni. A pénz ne legyen profit-éhes öncélú kereseti tőke, hanem legyen kizárólag az, ami eredeti rendeltetésének megfelelő, kényelmes és könnyű kezelésű fizetési- és csereeszköz, amely a javak forgalmát lehetővé teszi. Ebből a csereeszközből pedig annyi kell, hogy forgalomban legyen, amennyit a normális forgalmi élet megkövetel. A kultur és hasonló gazdasági fejlettségű államokkal párhuzamba állítottan a mi szükségletünk körülbelül 600 millió pengő értékű bankjegyet igényel, s minthogy effektíve csupán legfeljebb 200 millió pengő forog, ki kellene bocsátani még 400 milliót s akkor megfog szünni az a groteszk helyzet is, hogy az állami 800 millió bevételi szükségletének fedezésére 3 hónaponként be kelljen kaszálalni az összes forgó bankjegymennyiséget, hogy az állam teljesíthesse kötelezettségeit. De meg fog szünni az a felháborító állapot is, hogy a pénzintézetek nemcsak a személyi hitelt szüntessék be, hanem tehermentes és jövedelmet hajtó ingatlanokra se adjanak egyetlen fillér kölcsönt, azaz a lakonikus válasszal, hogy nincs pénz. — Kell, hogy személyileg és kellő fedezet mellett a hitelszervek újból rendelkezésre álljanak, mert senki sem lehet arra kárhóztatva, hogy immobil vagyónak tömegei mellett, avagy kifogástalan személyi megbízhatósága dacára pirulva könyörögje ki olykor a mindennapiját is.

Egymillió mázsa adógabona befizetését várja a tőzsde

E héten osztják ki a svájci exportkontingenst. Árpaeportunk is lesz Svájcba

A „Pesti Tőzsde” jelentése szerint a búzakivitel ügyében folyó tárgyalások végleges eredményét nagy érdeklődéssel várja gabonapiac. A piacot közelről érdekli, hogy mi lesz az adógabona sorsa, mennyi gabonát fognak fizetni adó fejében, hogy történik az átvétel, miképpen fogják azt értékesíteni, a nyílt piacon, avagy exportra kerül az adógabona. Körülbelül egymillió méterezésre becsülik a tőzsdén a Futura

által átvételre kerülő adógabona mennyiségét, mert általában az a vélemény, hogy aki eddig rendszeresen fizette adóját, az ezentul is rendszeresen és pénzben fizeti le a kincstár követelését. A legközelebbi napokban fogják kiosztani a Svájc részére lekötött, de még nem parafált 500.000 mázsa búzamennyiséget és hír szerint Svájc átvesz 100.000 mázsa árpát is.

Tudnivalók

Gyümölcsösök telepítése és a cukor ára látszólag két különböző úton haladnak. De csak látszólag, mert az összefüggés nagyon is kézenfekvő.

Ugyanis a magyaralföldnek egyik legbiztosabban termő gyümölcsfaja a kajszinbarack, a másik a ringló-szilva. Tömegtermelésnél azonban mind kettőnek hátránya az, hogy könnyen romlanak s így huzamosabb ideig nem tartathatók el. Tehát vagy pálinkának főzendők ki, vagy lekvárt kell készíteni belőlük. A szesz főzés körülményes, marad tehát gyors és olcsó feldolgozásnak a lekvár készítése.

Ámde a jó barack-lekvár készítéséhez cukor kell. Ez pedig drága dolog. Ugyanis, amíg a barackot a termelés helyén kilogrammonként 20—30 fillérért meg lehetett venni, a hozzá szükséges fél kiló cukor 65 fillérbe került. Pedig a magyarországi cukrot a szomszédos idegen államokban vagontételekben 10—15 fillérért kínálják kilogrammonként.

Mi lesz tehát akkor, ha a gyümölcs-termelési propaganda hatása alatt néhány év múlva termés alá kerülnek az újonnan telepített barackosok? Erről jó lesz előre gondoskodni és a cukor-

árakat legalább is lekvérfőzési célokra olcsóbbá tenni. Ez annál inkább szükséges és célszerű, mert pl. Anglia ma is Ausztráliából veszi nagymennyiségben a barack-lekvárt. Már pedig, ha az egész világon páratlan zamátú barack-lekvárt nálunk beszerezheti, nem fog azért Ausztráliába menni. Különben erre már is kész az olasz példa, csak le kell másolni.

Magyarországi gyümölcs külföldön. A szilvatermés Európaszerte gyenge. Ebben rejlik a magyarázata annak, hogy Németország minden vörösszilvatermésünkre kész vevő. Az angolok viszont a rózsabarackot vették szívesen, lévén ez keményhúsú és így könnyebben szállítható.

Uszályokon szállítják a magyar búzát. Tiszafüredi tudósítónk arról érte-
t, hogy ott napok óta nagymennyiségű búzát ömlesztve uszályokba. Ez a búza vízi úton Németországba szállítható.

A baromfiak vedlése augusztusban kezdődik és novemberben végződik. A lóllát hullatós baromfi legyengül s így a tojástermelése abnormálisan. Helyes eljárással tehát siettetni kell a vedlést, mit jó takarmányozással érünk el. Szemes eleség bőségesen termelt, tehát ebből eleget adhatunk. Azonban ez egy-
magában nem elég. Különösen friss ivó vizről és gyenge zöld eledelről gondoskodjunk a vedlő baromfiak részére.

A búza fajsúlya. Az ezévi magyar búza nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is elsőrangú. A 82 kgr-ot meghaladó súly mindennapos. Erre mutat az, hogy egyik terménykereskedő igazolása szerint, naponta többször adódik eset arra, hogy nem képes a fajsúlyt pontosan megállapítani, mert a múlt évben beszerzett finom kész-
léke csak 82 kgr-ig mér s így a nagyobb fajsúlyt már nem jelzi a kész-
lék. Pedig ezek a búzák a cséplőgépekkel kerülnek mérésre. Hátha még triör-
röztöten kellene a fajsúlyt megállapítani?

Piaci árak

Konyhakerti vetemények árai: Fokhagyma 30—35, burgonya rózsa kg 8—8, vegyes 3—5, fejeskáposzta drb 2—8, kelkáposzta 1—4, karfiol 4—6, kalarábé csomója 1—4, petrezselyem 2—4, sárgarépa 2—3, zöld bab 10—14, ugorka 100 drb 25—35, spenót csomója 2—4, zöldhagyma csomója 2—5, gomba csomója 4—8, paradicsom kg 8—12, paprika 100 drb 70—120 fillér.

Gyümölcs piaci árai: Közönséges alma 8—24, körte 12—30, szilva 12—30, szőlő csemegé 60—80, őszi barack 60—90, kajszin barack 40—60, dinnye görög 18—24, sárga 20—30 fillér kilogrammonként, citrom darabja 4—8 fillér.

Liszt árai: Buzalisz 00-ás 27, 0-ás 27, 2-ös 26, 4-es 25, 5-ös 24, 6-os 22, 7-es 18, buzadara 32 fillér, rozslisz 16—22, korpa 5 fillér kilónként.

Kenyérbérek: Fehér 32, félbarna 26, rozs 22 fillér kilónként, péksütemény darabonként 5 fillér.

Élőbaromfiárak: Liba sovány drb 5—6.50, kővér kg 0.80—0.95, kacsa kővér kg 0.80—0.90, tyúk 2.30—3.50, jérce 1—1.50, csirke sütnivaló 1.10—1.30, rántanivaló 0.70—1 P, tojás drb 4—5 fillér.

SZEPTEMBER 5-ÉN KEDDEN LESZ AZ ŐSZI HORTOBÁGYI HIDIVÁSÁR.

A szokásos őszi hortobágyi hidivásár szeptember hó 5-én kedden lesz megtartva a Nagyhortobágy vasútállomás közelében fekvő s a hortobágyi csárda előtt elterülő állatvásártéren. A hidivásár kiváló alkalmat nyújt magyarfajta tenyésztés, igás növények és vágószarvasmarhák. Nónius fajta edzett hortobágyi lovak s hazai fésűs és magyar rackajubok beszerzése.

A magyar haszonbérlo-osztály problémáiról

Irta: dr Kun Miklós ügyvéd

Amióta a magyar mezőgazdaságot is, mint megélhetési és foglalkozási ágat végigszántotta az általános világgazdasági háboru pusztító ekevasa. — és a biztos jelent és jövőt ígérő magyar rónákon a gazdasági gyász zászlaját lobogtatja az alföldi szellő, — amidőn a termelési költségek és az értékesítési lehetőségek, — az iparcikkek és mezőgazdasági produktumok — közötti aránytalanság sárba temette a mezőgazdaságnak is, mint üzleti vállalkozásnak minden lukratív létjogosultságát, — s amidőn szegény megcsontított hazánkban úgy a kormányzati felelős tényezők, mint a magánérdekképviseletek, — bár későn ugyan, — de felismerték az általános gazdasági boldogulásnak azt a láncolatát, melynek első szeme a magyar gazda sorsa, — egy közös trombitajeltől visszhangzik az egész ország: »Segíteni a gazdákon!».

Kormányzati problémáink alfája ez ma, — gazda, kereskedő és iparos, termelő és fogyasztó vallja ezt ma egyaránt és a közös jelszó: »megsegíteni a mezőgazdaságot.«

Eddigi kormányzati intézkedések a problémát meg nem oldják, s mint amikor az orvos kámforinjekciót ad a haldokló betegnek, hogy életét csak órákra is meghosszabbítsa. — úgy hatnak ezek a gazda megsegítő rendeletek is. A teljes vagyoni összeomlást elodázzák ugyan, de gyógyulást nem hoznak.

S esodálatos, hogy amidőn tele tudóval apraja-nagyja fújuk ezt a hangzatos jelszót és szent meggyőződésünk mindnyájunknak, — hogy a magyar feltámadás pillére a magyar mezőgazda, annak megsegítésére kell hát mindenkinék sietni: mindenütt csak a földtuladonosra gondolnak. Senkinek eszébe nem jut azonban, hogy a magyar gazdatársadalom, — melynek megsegítése hazafias kötelesség, — igen jelentékeny részben a nagy és kis földhaszonbérlokből adódik, — hisz hogy a statisztikai adattal is siessek ezt megvilágítani, — hazánkban harmadfél millió hold föld van bérlo kézen, a nemzeti vagyonnak tehát egy igen tekintélyes része.

Mintha a haszonbérloket kitaszította volna magából a magyar mezőgazdaság a teljes pusztulás sivatagjára, annyira, hogy maguk a végítéletre szánt haszonbérloek is megfeleltek saját gazda mivoltukról, — hiába van Országos Szövetség, Országos Egyesület és mi e fajta érdekképviseletek, mint dinnye a fűben hallgatnak, tétlenül nézik és tűrik miként pusztulnak el tagjaik, s pusztul el velük az a magyar haszonbérlo társadalom, amely igen jelentős tényezője úgy közgazdasági, mint szociális szempontból is annak a magyar mezőgazdaságnak amelyet megsegíteni a gazdasági boldogulás útján, hazafias kötelességünk volna.

Vallom és hangsúlyozom, hogy amilyen fontos a kormányzatnak az eladósodott földtulajdon megmentésére sietni, épp oly sürgős és jelentős kötelessége a magyar haszonbérloek hóna alá nyúlni, — intézményesen segíteni azt a haszonbérloet, ki a szó teljes értelmében túrja a földet s munkáját, befektetését a magyar mezőgazdaság oltárán áldozta fel, hogy teremjen az a 3 és fél millió hold magyar föld.

Igen, a magyar haszonbérlo fon-

tos közgazdasági tényező, mert évenként 70—80 millió pengő évi haszonbért fizet a bérbeadóknak, 6—8 mm. búzát termel évente, nem is szólva arról, hogy ma a három és fél millió hold földnek is a magyar bérlo társadalom izzadja ki minden közterhet; — igen, — erős szociális tényező is, a munkaalkalmak egész tömegét adja, legalább 800.000-re becsülhető azoknak a száma, akiket a magyarországi bérlo munka foglalkoztat s kiknek kenyeret ad.

Az általános gazda keservek, agrár olló stb., a haszonbérloket is legalább oly erősen sújtják, mint a tulajdonosokat, amint napjainkban látjuk, ezeken segíteni nem egyedül tőlünk függ, — ezek világbetegségek ma, s mindaddig, míg a világ urai egy minden politika mentes becsületese gazdasági megegyezésben, ennek szérumát nem találják fel, — a gyógyítás lehetetlen s annak eszközei rajtunk kívül fekvő okokban gyökeredzenek. — Ha ezeken sikerülni fog segíteni, az egyaránt fogja hatását éreztetni, úgy a tulajdonosokra, mint a haszonbérloekre.

Ha azonban a kárt okozó bacillusok közül mikroszkópikus vizsgálat alá csak egyet, — a gazdaadósságokat — ragadjuk ki, el sem képzelhető, hogy csak a földtuladonosok adósságai szorulnak rendezésre a viszonyok parancsolta szükségrendeletekkel. — csak azoknak segítségére kell sietnünk kivételes moratorikus intézkedésekkel, — s a bérlo osztályt teljesen kiszorítva hagyjuk a gazdasági lehetetlenül tengerében feldokolva elmerülni.

Ha tehát gazdaadósságokról beszélünk, — a legnagyobb igazságtalanság megfelelkezni a nagy magyar haszonbérlo társadalom adósságairól.

Bérlo adósság is van, mely hasonló körülmények között keletkezett, mint a tulajdonos adóssága, — s éppen úgy kiérdemelte az állami beavatkozást az egyik, mint a másik.

Ilyen bérlo adósság pedig, melylyel szemben az adós ma törvényes védelemre szorul — a hátralekés és folyó haszonbérék — a hosszú évekre vállalt bérleti kötelezettségek.

E kérdések rendezései is, szorosan a magyar mezőgazdaság megsegítésének keretébe tartoznak és sürgős megoldásra váró feladatot képeznek.

Leginkább áll pedig e tétel a kis haszonbérloekre, — hol a haszonbér anomáliák legszembetűnőbb eseteivel találkozunk — s, kiknél az a veszély is fenyeget — ha minden segítség nélkül hagyjuk őket koldusbotra jutni, emberi ösztöneiket követve is a szélsőségek felé sodródnak s minden, a nemzet érdekét veszélyeztető káros politikai befolyásokkal szemben érzékenyebbeké válnak s ellentálló képességüket elvesztik.

A haszonbérlo és főleg a kis haszonbérlo osztály megsegítése tehát a földtulajdon megsegítésével, legalább is egyenrangú kormányzati kötelesség, — és ennek első sorban a haszonbér, — helyesebben, — a haszonbérleti jogviszonyok rendezésében kell megnyilvánulni.

(Folytatása jövő vasárnap.)

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőüzlet: Buza: október 8.25—27, március 9.34—36. Rozs: október 5.10—12, március 5.90—92. Tengeri: augusztus 7.35—40, szeptember 7.25, május 7.96—98.

Készruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 8.25—8.50, 78 kg 8.35—8.60, 79 kg 8.45—8.70, 80 kg 8.55—8.80, felsőtiszai 77 kg 7.90—8.05, 78 kg 8.00—8.15, 79 kg 8.10—8.25, 80 kg 8.20—8.35. Rozs 4.70—4.80, tak. árpa I. 6.60—6.80, tak. árpa II. 6.45—6.55, felv. sörárpa 10.50—11.00, egyéb sörárpa 9.00—10.00, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.80—6.90, tengeri 7.10—7.15, korpa 4.80—4.90.

A készruvásáron buza 20—25, rozs 20 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 10 és árpa 10—25 fillérrel olcsóbb.

CSIKÁGÓI ZÁRLAT

Buza szeptemberre 88 és egynegyed (84 és hétnyelcad), decemberre 91 és ötnyelcad (88), májusra 95 és fél (91 és hétnyelcad), irányszat szilárd. Tengeri szeptemberre 52 és hétnyelcad (49 és ötnyelcad), decemberre 57 és hétnyelcad (54 és háromnyelcad), májusra 63 és egytelcad (59 és hétnyelcad), irányszat szilárd. Zab szeptemberre 36 és háromnegyed (35 és egytelcad), decemberre 39 és ötnyelcad (38 és egytelcad), májusra 42 és fél (41 és egytelcad), irányszat szilárd. Rozs szeptemberre 67 és egynegyed (63—64), decemberre 72 és háromnegyed (70), május 78 és fél (75), irányszat szilárd.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁRRA

csütörtökön felhajtottak 3735 darab sertést. Eladtak 2586 darabot, eladatlannak maradt 1149 darab. Angol hussertés 374 darab volt a felhajtásban. A vásár irányszata lanyha volt. — Árak: Prima uradalmi nehéz sertés páronként 300 kg-on felül 77—78, kivételesen 80, közepes páronként 250—280 kg-ig 75—76, szedett közepes páronként 220—260 kg-ig 75—76, kivételesen 78, könnyű páronként 180—210 kg-ig 72—74, silány páronként 100—160 kg-ig 68—70, prima őg nehéz páronként 300 kg-on felül 65—68, szedett őg II. 60—64, angol sonka-süldő páronként 120—150 kg-ig I. 86—96, könnyű angol süldő páronként 80—1000 kg-ig 80—85, zsirszalonna 117—119, zsir nagyban 120—125, 3 darabos táblás szózott szalonna 108—110, lehúzott félhus nagyban 90—108, vágott sertés 100—108 fillér: kilogrammonként.

Buza 700—680—660 és boletta, Rozs 350—320 és boletta, rpa 580—560, Zab 520—500, Tengeri 600—580, Lucerna 300—280—250—220, Széna 280—260—200, Lóhere 280, Bükköny 160—150, Szalma alom 180—160. Rozs szalma 200.

Debreceniek Pesten a

METROPOLBA

szállnak, Rákóczi-ut 58.

150 kényelmes szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefontal, rádióval, elektromos fényjelzésekkel.

Pálinkás kiváló konyha. — Cigányzene. — Virágoskert.

Szobák 4 pengőtől.

Penzió 9 pengőtől.

Visszapillantás a dsemborin szereplő debreceni cserkészcsapatokra

A Máv. műhelytelep „190 sz. Egyetértés” cserkészcsapatáról

A Rigók, a Kopók, a Gólyák és a Fácánok társasága.

Nagyszerű szellemben vezeti a csapatot
Alberty Nándor cserkész-parancsnok

A „190. Egyetértés” csapat az első cserkészalakulat volt Debrecen városának és országos viszonylatban az első iparos cserkészcsapat volt. Még 1914-ben alakította meg a csapatot Kramer Gyula, jelenlegi műhelyfőnök, az ember szeretetnek ez a lángelkű apostola, aki nemcsak a csapatnak szervezőtestületi elnöke, hanem a IX. kerületnek is tb. elnöke. A munka akkoriban 13 fiatal indult meg, de a háború és a román megszállás, amely alatt a csapat egész felszerelését elvitték — megbénította a csapat munkáját. Kramer Gyula 1919. évben alakította újjá a csapatot. Ebben az időben kezdődött meg Debrecenben az általános cserkészmozgalom. Kramer Gyulát 1926-ban Szolnokra helyezték műhelyfőnökönek és akkor a csapat vezetését Alberty Nándor Máv. főtit, a csapat akkori cserkészfőnöke vette át és azóta is vezeti. Kramer ugyan 1931-ben

pen vezetett könyv. Engedelmiükkel előrelapozok. Őszintén szólva, nem lep meg a könyv. Azt hiszem, kevés csapatnak van ilyen naplója a jamboree táborozásról. Mindjárt elől a Máv. cserkészcsapatok egységes címerét pillantom meg. A napló feljegyzé, hogy a táborot Alberty Nándor vezeti, a táborozási könyvet Kovács János írja, a zászlóvédnök: Gyenes Kálmán Máv. üzletigazgató, dr. Berencsy Zoltán Máv. főtit. A csapat szervező testületének tagjai is felsorolják: Kramer Gyula elnök, tagok: dr. Bakoss Lajos főművezető, Benedek Sándor főmérnök, Chorus Károly s. tiszt, Daday József tanoncoktató, Ferkó Gyula kártyos, Gőnczy László lakatos, Martsik Kálmán főművezető, Mező Béla asztalos, Nagy Kálmán főművezető, Terkulya Mihály főművezető és Tomcsik Albert géplakatos. Feljegyezték, hogy a táborbaszállás

táborból és 92 küldemény érkezett. Pontos iktatást vezettek, amely után meteorológiai adatok feljegyzései következtek.

A kapunál ugyanis „meteorológiai állomás” volt, amelynek műszerei: egy hőmérő, hogy a fiúk tudják, miért égett le a bőrük; azután egy légsúlymérő, amelyből a következő napi időjárásra következtettek, hogy lehet-e kirándulásra menni, továbbá egy hygrometer, magyarul páratartalommérő, egy óra és egy iránytű. A készülék fedelén ott láttuk a jamboree térképét is.

Egészen pontos pénztári kimutatást is találtunk és később majd a csapat részletes naplója nyer ebben a szép könyvben elhelyezést.

Minden dícséretet megérdemel a parancsnokság szelleme, amellyel egyrészt megőrközték a jövő számára a táborozásokat mert hiszen minden táborozásuk-

tünk. A konyhát a csapat egyik vén-cserkésze: Szolozky Ede vezette kiváló szakértelemmel. Olyan egyszerű ebédeket főzött, hogy sohasem volt maradék és „kozma úr” sohasem látogatott el hozzájuk. A fiúk közül mindegyik végigment a főzés művészetének gyakorlásán és valamennyien jól főztek.

Maga a konyha példás rendben és tisztaságban ragyogott. Akármelyik jó gazdaasszony büszke lehetett volna rá, olyan takaros volt minden.

KIZÖLDÜLT A SÁRGARIGÓ FARKA.

Körüljártuk aztán az egyes őrsök sátorát. Mindegyik sátra előtt ott található volt az őrs szimbóluma. Legérdekesebb ezek közül a Rigó őrsé, amelynyiben a sárgarigót sárga tengeriszemekből rakták ki a fiúk. Hogy a rigó szépen, tisztán megmaradjon, mindennap gondosan meglocsolgatták. Így történt aztán, hogy a sárgarigó farka kizöldült, mert a tengeriszemek titokban gyökereket vertek és szépen kihajtottak. A rigó őrsben „jó madár” az őrsvezető is: Holló Imre a neve. De egyike a legjobb fiúknak. A segédőrsvezető Szűcs János méltó segédőrsvezető Hollónak. Az őrsben vannak még Takács Endre, Tóth Ferenc, Harangozó Ferenc, Erdei József és Boldog Barna. Mellettük van a III. őrs sátra, ahol a „fácán” van kirakva. Vezetőjük Dezső Zoltán, kinek helyettese Antal József. Beosztottak: Csizsák Tibor, akit főköztalómesternek neveztek ki, mert az ételek ízét nagyszerűen meg tudja adni, Molnár Lajos, Koppány Károly, Ecsedi Dezső és Hegedűs József, akit Gandhinak hívnak, annyira le van sültve és különben is hasonlít a nagy hindu mesterre. Szemben áll a „Gólya-őrs” sátra, amint ezt a színes kövekből kirakott gólyamadár is bizonyítja.

Ennek mesteri megalkotója Biharl Károly őrsvezető. Nagyon jó fiú Pető Károly, a segédőrsvezető, mellettük buzgólkodnak Forgács András és Matkó Sándor öregcserkészek. Ezek közül Matkó kézimunkája a kapun levő szárnyaskerék, ami nagy ügyességét tanúsítja. Itt vannak még Nagy Sándor, Kozsa Péter, Csall István és Garai Lajos cserkészek. A kopók őrsé következik. Kutyafej szimbólizálja a fiúk jó szímetjét ebben az őrsben. A vezetőjük az ügyes kis Matkó József, a tábor egyik legügyesebb cserkésze. Itt társai az őrsbe beosztott Tóber Ferenc s. őrsvezető, Kovács Lajos és Orosz Gyula öregcserkészek, Cserpalkovics József, Egri Gyula, Macsó Jakab, Boros Béla cserkészek.

Élénk beszélgetés indult meg a fiúkkal, akik elmondták, hogy három éve készültek erre a jamboree-ra, sokan tudnak eszperantóul, aminek nagy hasznát is vették, mert alig volt nap, hogy angol fiúk órák hosszat ne ültek volna náluk és ilyenkor eszperantóul beszélgettek. Értékes szolgálatot tettek már a magyarságnak az eszperantó nyelvtudásukkal.

A KORMÁNYZÓI PÁR ALÁÍRÁSA A CSOPORT VENDÉGKÖNYVÉBEN.

Bücsúzom a fiuktól. Mielőtt még elhagynám a táborukat, megkérnek, hogy a vendégkönyvüket írjam alá. Fel akarom lapozni és akkor látom, hogy a kormányzó párt augusztus 9-iki látogatása alkalmával beírta a nevét a csapat vendégkönyvébe.

Persze sokezer aláírás van a könyvben, közülük rengeteg debreceni emberé. Nagyon sokan vannak, — mint már említettem. — műhelytelepek, akik szerető gondossággal kísérik fiaik útját.

A TÁBORT MEGLÁTOGATTÁK:

Baró Vay László, baró Vay Lászlóné, Kramer Gyula, Benedek Sándor, Szabó Simon, Kovács Jánosné, Kürthy Zoltán, Kürthy Zoltánné, Rábold Gábor, Böör Ferenc, Sántha Jenő, Tóth József, Roszkovecz József, Klauszmann Nándor.

A MÁV. MÜHELYTELEP 190. EGYETÉRTÉS CSERKÉSZCSAPATA.

visszatért Debrecenbe, de a csapatot Alberty Nándor kezében hagyta, mert látta, hogy a fiúk a lehető legjobb vezetés alatt állnak. Kramer maga, mint szervezőtestületi elnök atyai szeretettel és a legnagyobb igyekezettel minden tekintetben támogatja a csapatot munkájában. Ugyancsak sokat segített a csapatot céljainak elérésében a Máv. igazgatóság, különösen anyagi tekintetben.

AZ EGYETÉRTÉS TÁBORÁBAN.

A a csapat helyettes parancsnoka Kovács János főtit, a műhelyi tanonciskola vezetője. A tisztek közül Baumann Vilmos és Stettler Béla csapatfőnökök voltak fent.

Érdekes és nagyon értékes az a tény, hogy a cserkészcsapatok otthon a fiúknak a műhelyben is közvetlen előjárói, ami nagyon sokat jelent minden tekintetben.

A rögtönzött frásztalon nagy könyv fekdűt nyitva, a tinta még fel sem száradt rajta. Belenéztek. A csapat jamboree naplója. Nagyon rendesen, szé-

előlt a fiukat dr. Bögel József megvizsgálta.

A csapatbeosztás után szép rajzokkal örökítik meg a tábor részleteit.

ÉRDEKES STATISZTIKA.

Nagyon érdekesek azok az adatok, amelyeket a naplóban Kovács János igazán mindenre kiterjedő gondossággal és körültekintéssel feljegyzett. Kiténik elöl, hogy naponta hányan látogattak meg a műhely csapatát. Az is kiténik a naplóból, hogy milyen meleg érdeklődéssel és szeretettel viseltetnek a szülők a táborozó fiaik iránt. Volt olyan nap, mikor nem kevesebb, mint 351 látogatót jegyeztek fel. Az első tíz nap alatt 2078 látogató jegyezte be nevét a vendégkönyvbe. Kedves gondoskodás a parancsnokság részéről, hogy sülytáblát vezetett arról, hogy a fiúk a táborozás alatt mennyit hízlak. A szolgálati rész után az állapotot jegyezték fel. Üres oldal a Baleseti kimutatás. Semmi baj sem történt. Érdekes a postai forgalom statisztikája: 239 küldemény ment el a

ról hasonló naplót vezettek, másrészt ezzel a pontos munkával hasonló eredményekre nevelik a fiukat is.

DÉRI FRIGYES ADTA A ZÁSZLÓ SELYMÉT.

A zászlóórólóe töve porcellánesepekből kirakott szárnyaskerékkel volt díszítve. Mellette a kilőtt tolléngyűvelekből a csapat nevét rakták ki. Nagyon szép zászlót mutat az egyik fiú.

— Érdekesége ennek a zászlónak — jegyzi meg Alberty parancsnok. — hogy a selymét Déri Frigyes, a debreceni műzeum nagynevű mecénása ajándékozta Kramer útnak a mi csapatunknak. A díszítését Kramer Gyula tervezte, a kivitele pedig Varga Hus iparművészön ügyességét dícséri.

— A zászlósegeket mi magunk csináltuk késsel — jegyzi meg az egyik cserkész.

A MINTAKONYHA.

Pár lépésnyire a tábor sarkában a konyha kéménye füstölgött. Arra men-

A VÉN DIÓFA

Szegedy Gyula, Weber György, Aberle Raymund, Harsányi Béla, Gyökeres József, Sáfrán Ferenc, Ilavathy Béla, Almási Károly, Tajti Béla, Bódy Pál, Sesztina Jenő, Sesztina Jenőné, Mátyási Antal, Várkonyi Erzsébet, Kassay József, Kastaly Ferenc, Máthé Piroska, Neuhauser Károly, Losonczy Géza, Dóczy Józsefné, vitéz Tóth Ferenc, Krámer Gyuláné, Tóth Ferenc, Mayer Antal, vitéz dr. Besseney Lajos, Kárpóli Nándor, Szeley Sándor, dr. Könyves Tóth Kálmán, Vilkovszky Kálmán, Desseffy N., Szombathy Imre, Biró Sándor, Dr. Haász Imre, Dr. Bögel József, Szenthe Miklós, Juhász János, Frank Károly, Frank Károlyné, Boldog Gyula, Alberty Nándorné, Schramek Gyula, özv. Kárpáti Józsefné, Geguss László, eBrnát Juliska, Terkulya Mihály, Erben Tivadár, Ráduly Andre, Vida Miklós és még sok százan!

Jó munkát, fiúk! — vettem bucsut a ragyogó szemű fiúktól, akik úgy veszik körül parancsnokukat, mint a gyermekek szerető apjukat. Szinte elgondolkozom azon, hogy milyen erős lélek kell ahhoz, hogy egy cserkészparancsnok ennyi szeretettel tudjon bánni a fiukkal, akiket mégis tökéletes és a legideálisabb fegyellemmel tart össze. Nem a baka áll feszes vigyázban a káplárja előtt, hanem a rajongó cserkészlelkű parancsnok előtt az önként vállalt munka könnyű terhével áll a fiu, aki tudja, hogy parancsnoka érte a szívét és lelkét adja és viszont ezek a fiúk is tűzbe mennének Alberty parancsnokukért. Sok ilyen cserkészveletről lenne szükség, mert akkor ezerszámra teremnének és nőnének ki a magyar földből azok a cserkészek, akik oszlopoi kell, hogy legyenek a következő ezredévnek. (—)

**Tátra autó
vidéki utakra**
100 km. felül 23 fillér! számla,
hosszabb városi fuvarnál meg-
enyvezés szerint. telefon 24-16.

„Hölgyeké az elsőség!”

Málnási Pista már évek óta a sárvári telegkönyvi hivatalban díjnokoskodott. Kineveztek volna, mikor a szánálási rendeletek könyörtelenségei a már biztosra vett kinevezést visszaváltították a távoli jövő bizonytalanságába. Ez a sajnálatos körülmény azonban nem tudta meggátolni azt, hogy hősünk — akit ezentúl csak Pistának szólítunk — ne nézzen derűs optimizmussal és törhetetlen reménykedéssel a jövőbe, annál is inkább, mert hiszen okosabbat úgy sem igen tehetett. Elfoglalta hát minden reggel pont nyolcór helyett a telegkönyvi hivatal egyik tisztelteméltő, aggastyánkoru íróasztalánál és délután 2-ig inkább kötelességtudásból, mint lelkesedéssel iltatta az eléje kerülő aktákat.

De délután, mikor fekete ujjvédőjét bezárta a fiókba és betette maga mögött a hivatal ajtaját s megebédelt, a »Korona« kávéház egyik sarokasztalánál az obligát fekete és néhány illatos cigaretta füstgomolyagja mellett sikerült másodpercek alatt tökéletesen elfeledni a telegkönyvet, az aktákat, az iktatást s minden egyéb ilyfajta prózai dolgot és ezek helyett gondolatai belemerrültek az álmok világába. Mért Pista ideális és romantikus hajlandósága volt tetőtől-talpig, mint az olyan jól nevelt fiatalember, akinek a mamája még Beniczkyne andalító regényeit falta és ószintén többre becsülte minden más írásműnél, mit kitermelt azóta a világirodalom.

Ezek az álmok az utóbbi időben azonban kezdtek mindjobban a valósághoz közeledni, mert Pista beleszeretett a sárvári hölgykoszoru egyik kék-

Debreceni civistől hallottam: egyidős a Sestakerttel. Ez esetben százhusz évet számlált, a fűrész és fejsze csapásaitól kidőlt nemes teremtes. Viharos multha vész születési éve.

Tegnap reggel még napfényes levegőn verebek ugrádoztak ágai közt. Az erdő ismert madara, a tarka harkály végigszemlélte szárazra aszalódott ágait, nem operált csonka ágain átrepült a szomszéd kert koronás diófájára s folytatta orvosi vizsgálatát. Több derűs reggel nem aranyozza be a szárazra aszott, lombtalan koronát. Fejsze és fűrész mely és halálos sebet ejtett a vén diófa testén.

Közönséges, szinte emberhez hasonló életet élt a vén korbá hanyatlott diófa. Magból nőtt. Született. Föld, eső, harmat, napfény dajkálta. Felesepedett. Sugárba szökött. Hatalmas korona terpeszkedett erős törzsén. Termést érlelt évszázadon át. Zöld burokba pólyált urfiak nőttek ághegyein. Szerették egymást. Megérték egymás szomszédóságában. Nem ölték, nem gyilkolták egymást, mint mások teszik.

Szép kort ért ez a sestakerti vén diófa. Valamikor nem látszott ki a sestabort termelt szőlővenyigék közül. Lassan belőle lett a leghatalmasabb koronájú érték, mely őszente gazdagon ontotta termését a kert gazdájának. Uralta a környéket. A halom, mely bölcsője volt, a fejlődő idő útjába esett. Ez sietette halálát. A munkástábor, mely köréje települt, mlkaszerszámaival átalakította az egész környezetet. Házfalak lettek ismét téglakkká. Mélyedések simultak el. A reggelijét és ebédjét fogyasztó munkás pihenőperceiben csak nézte a vén diófa revesedő törzsét és elmelázott a multha, a diófa történetét kutatta. Hol a kar, a kéz, mely ültette? Hol a kertész, mely gondozta? Hol a gazda, mely elsőként tulajdonba vette és első gyümölcsét élvezte? Ezekre a kérdésekre a behunytszemű vén diófa nem felelt. Magával vitte titkát az enyészethe. Maga mögött hagyta a hosszú élete titkát.

A vén diófa végigszemlélte a fejlődő élethez tartozó munkálatokat. Víz, gáz, villanyvezetési ásatások közben, mélyen megebezték gyökérhálózatát. Még mindig erősen állott a posztján. Dacolt a viharral. Míg a március 21-iki vihar az erdő fái közül nagyon sok magastörzsű fát döntött ki: a vén diófa szembenézett a viharral és csonkított gyökérzete dacára, életben maradt. A föld alatt végzett rombolásra sem ingott meg a hatalmas törzs. Amivel nem bírt a vihar, elbánt vele a munkás fejszéje. Nagy munka volt ez

az öreg diófadöntés. Kőtelet erősítettek koronája egyik ágára: hat munkás kapaszkodott a kötélbe, a fejsze csapásaitól forgácsolt törzs sebe mélyült, feszült a kötél tizenkét izmos kartól: szédül a korona, feszül a kötél. No most! — hangzik a vezényszó. És holtan hanyatlik alá a százhusz esztendő diófa.

A Lajos király térre kiközösített vén diófa leszámolt az étellel — két óráig tartó haláltusa után. Nem illet már bele az új környezetbe. Helyét virág és új szönyegdísz fogja felváltani.

Vén diófa! A te áldásos életed szüntével szép és boldog mult esik ki a Sestakert történetéből.

B. D.

Dr. Rác Mihály - címzeles gazdasági akadémiai igazgató

Pár nappal ezelőtt dr. Rác Mihály gazd. akad. tanár, gazdasági főtanácsos, a kormányzó gazdasági akadémiai igazgatói címmel tüntette ki.

Méltán fordul most ismét a közérdekű az akadémia kiváló professzora és országoshírű állattenyésztési tudósa felé, kinek neve már túlnőtt a Csonkahaza határain, hogy megbecsülést szerezzen annak a munkásságnak, mellyel állattenyésztésünk ügyét előbbrevinni törekszik. Legutóbb is a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet negyvennyelvű kiadásban hozta „Magyarország mangalica sertés tenyésztése” c. hatalmas tanulmányát, amely méltán érdemelte ki a külföldi szakembereknek legteljesebb elismerését. Pedig ez a tanulmány munkásságának csak szerény töredéke. Nagyon kevés szakemberünk van Magyarországon, aki annyi kedvvel, rátermettséggel, ambícióval és tudással áll sorompóba a hazai állattenyésztés előbbrevitele érdekében, mint dr. Rác Mihály, aki különösen a nemzeti vagyonszerzésből annyira jelentős mangalica sertés tenyésztésének fejlesztése érdekében fejt ki már évtizedek óta ernyedetlen munkásságot.

Cikkeinek, előadásainak egész légiója hirdeti nagy tudását, az eredmé-

nyek pedig az egész ország sertésenyésztésének fellendülésében mutatkoznak.

Szinte hihetetlen, hogy ennyi munka, fáradtság kísérletezés között dr. Rác Mihálynak mégis első az ifju gazdageneráció nevelése, pedig, hogy erre milyen gondot fordít, azt az a sok kiváló állattenyésztő gazda mondhatná el, aki tőle nyerte tudásának alapját, tőle nyerte ambícióját.

Hatalmas tudásával, zamatos előadásával már mint egészen fiatal tanár megnyerte hallgatóinak tiszteletét és megbecsülését, megértő szeretete pedig, mellyel az ifjúságot szívbe zártá, régen megszerezte számára a hallgatóság szeretetét is, akik valósággal bálványozzák a tudós professzort.

Ezt a közel három évtizedes munkát jutalmazta most a kormányzó úr, miután előbb főtanácsosi címmel tüntette ki a hazai állattenyésztés vezéralakját. És most, amikor erejének és tudásának teljében, karrierjének újabb csúcspontján köszöntjük dr. Rác Mihály c. gazdasági akadémiai igazgatót, reméljük, hogy eléggé nem méltányolható munkásságával még sokáig lesz Magyarország állattenyésztésének és felsőbb mezőgazdasági szakoktatásának értékes munkása.

szemű, szökehadu szépségébe. Magyarátára szolgáljon, hogy történetünk éppen májusban játszódik le, amely hónap, amint már azt sokszor megírják, telítve van amúgy is, az előbb említett érzést kiváltó bacillusokkal. Az vesse Pistára az első követ, aki 24 éves korában, májusban nem volt szerelmes.

A kékszemű szépség Katica volt. A sors mostohasága arra kényszerítette, hogy mint perfect gépirónó a járásbírósg egyik szürke hivatali helyiségében keresse meg kenyerét. A szerelem gyökerei visszanyultak a boldog gyermekkorba, amikor Pisták és Katicák udvarát mindössze csak egy deszkakerítés választotta el egymástól s amikor Pista sem a saját testi épségének veszélyeztetésével, sem az apai szigor fenylő eszközeinek fájdalmas lehetőségeivel nem törődve, még féltelren is hajlandó volt barackot lopni a szomszédtól, hogy szíve hölgyének a kívánságát is pontosan teljesítse. S folytatódott ez a szerelem a gimnázista szerelmek megszokott receptje szerint, tánciskolai kurzusokon és műkedvelői előadásokon keresztül a csucspontig, amikor is Katicát a Legényegylet farsangi multságán »Miss Sárvár«-nak kikiáltották. Ez időben születtek lirai költemények »Ő« és »Hozzá« címmel s bekerültek a telegkönyvi hivatal egyik íróasztalának fiókjába, mint valami kriptába s szerzőjüket sohasem hozták napvilágra az ismeretlenség sötét homályából.

Reméljük, hogy most már az olvasót semmi sem érdekli jobban annál, hogy hát Katica mit szolt ehhez a szerelemhez? Sajnos, én magam sem tudok rá válaszolni, sőt még Pista sem, Remélni-

remélte a legjobbakat, de tudni természetesen tudott s ebben ő volt a hibás, mert sohasem kérdezte.

Szomorú kötelességet kell teljesítenem, amikor el kell árulnom, hogy Pista a nőikkel szemben nagyon is féltékeny volt. És ez a tulajdonsága Katicával szemben különösen erős volt.

Nem volt ez gyávaság, mert Pista elméletileg nem volt gyáva, csak mikor szemtől-szembe került Katicával, akkor szorította össze torkát az elfogódottság, amely a legszebb és legkésebb szavakat beléjesorvasztotta. Ezért aztán társalgásuk annyiból állott, hogy Katica a maga 19 évével beszélt, csevegött, csevegött, csicseregett — Pista pedig hallgatta, magában pedig a fejét szerette volna lenyelni ezért a hallgatásért. E napokban azonban feltette magában, hogy lesz, ami lesz, de dülőre viszi az ügyet. Bevallja Katicának, hogy mennyire szereti és azután sorsát a jó Isten és Katica kezébe letéve várja a továbbiakat. Ma volt a cselekvés napja. Délelőtt még egypárszor maga is meghökkent, amikor arra gondolt, hogy milyen sorsdöntő lépésre készült, de azután megerősítette szívét és nem tett le szándékáról. Ebéd után díjnoki fizetéséhez méretezett ruhárából az alkalomhoz illően felöltözött és jelenleg 35 perc óta sétált kitaratóan a járásbírósg épülete előtt. Hat órakor tudomása szerint Katicának a tulajdonságát haza kellett indulnia. A várakozás percei alatt legalább volt alkalma azokat a jól megválogatott kifejezéseket ismételtetni, amelyekkel Katica szívét be akarta venni. Elhatározta, hogy rövid és határozott lesz, ennek — amellet hogy férfias — meg van az a nagy előnye, hogy nem

lehet könnyen belezavarodni és hamar túl van rajta az ember. Egy-két szó, megfelelő hangon és hangsúllyal elmondva, többet ér, mint egy hosszú szónoklat, amibe bele lehet sülni. De ismételtetni már csak azért is jó volt, mert mi tagadás, még nem sok gyakorlata, sőt bátran mondhatjuk, hogy sem mi gyakorlata sem volt a szerelmi valóságok elmondásában.

Amikor a templom toronyórája elütötte a hatot, összerendezett. Mindjárt jön Katica — gondolta s amint az írók olyan szépen le tudják írni: »szívt a torkában érezte dobogni«. Csakugyan, pár perc múlva a járásbírósg ódon kapujában feltűnt Katica üde alakja. Már messziről nevetett a fiura:

— Jó napot Pista! Csak nem enyem vár?

— Kezét csókolom Katica! De igen, magát... Ha megengedi hazakísérem. Akarok magának mondani valamit ugyanis — bökte ki szinte behunytszemmel Pista, gondolva: jobb ezen minél hamarabb túlesni.

— Nagyszerű! — felelt Katica. — Nekem is van ám egy nagy-angy újságom! Nem is tudom, elmondjam-e, vagy sem... Na, halljuk gyorsan, mit akar mondani, mert nagyon kíváncsi vagyok...!

Itt volt tehát a nagy pillanat, hogy „röviden” és „férfiasan” elmondja Pista azt, amit a szívén fekszik: de hiába, nem megy.

— Tudja mit, Katica! Mondja el először maga azt, amit mondani akar — felelte a fiu, örülve ennek a kis időhaladéknak is, arra számítva, hogy amíg Katica beszél, majd csak megjön a bátorsága.

— „Hölgyeké az elsőség!” — telt

Egy rövid óra Debrecen galambbász állatbarátjánál

Hatvan év óta több mint egy millió galambot tenyésztett — Uगतó holló és tengeri szemeket elkapó daru. Kutya-macska jó barátság — Fogoly fácska a vadlibákkal barátkozik — A legszebb debreceni galambok otthonában.

Forrón süt a nap, mikor elérjük Apafi utca 20. szám alatt azt a legendás híru virágos, galambos, csendes otthont, ahol ma Debrecen legérdekesebb állatgyűjteménye van. Mosolygósan, vendégszeretettel fogad bennünket Kerekes Kálmán, a magyar galambtenyésztők galambbász nesztorja, aki keze hatvan esztendő óta töltött el galambtenyésztéssel és hozzávetőleges számítás szerint több mint egy millió fajgalambot nevelt már eddig fel. És ha Isten próben, egészségben megtartja, akkor még ezután is sok örömet fog szerezni a galambtenyésztőknek érdekes és értékes galambpéldányaival.

De egyelőre most nemcsak erről akarunk beszélni.

Sokkal érdekesebb ügyei vannak az öreg urnak. Valamikor legendáshíru állatbarát volt szoboszlói otthonában.

ahol különösen a darujaival szerzett hírnevet magának. Mert valamikor ez a pompás magyar pusztai madár nagy érték volt ám. Volt úgy, hogy egyetlen szép, hajlott, szájkás farkatolláért tízenkét pengő forintot is megadtak a helyke magyar legények és nyalka pusztai pásztorok, különösen csikósok. És ezekben az időkben Kerekes Kálmán bátyánknak hat, nyolc daruja is volt, akik méltóságosan sétálgattak a saját halastóval büszkélkedő szoboszlói kertben. És bizony nem egy daru karriert csinált a Kálmán bácsi jóvóltából, mert mint nemes madár Németországba került.

Néhány év óta Debrecenben lakik az öreg úr, de nemes passzóját itt se hagyta abba. Valóságos kis állatkertet varázsolt Apafi utcai kertjébe, ahol ma is látványos, érdekes szépségek vannak

egy csomóban.

AZ UGATÓ MISKA HOLLÓ

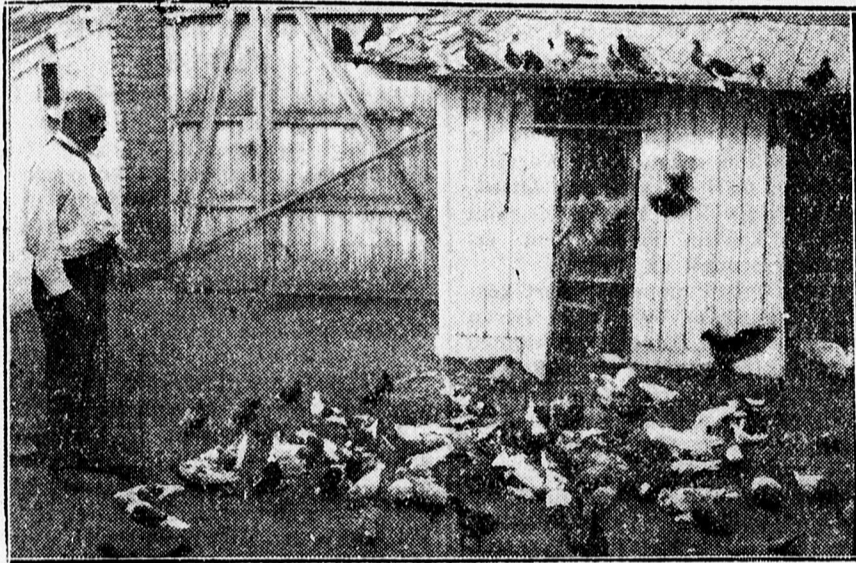
Hát igen. Legelőbb is ezzel a fekete, hollófeke legénytel ismerkedünk meg. Kilenc éves sánta lábú holló, akinek még igen nagy jövője van Kerekes Kálmán bátyánk jóslása szerint, mert a hollók között nem ritka az a példány, amelyik 160 esztendeig is él. Sőt a legtöbb jóval százéven felül él. Így Miska holló kevélykedett is, mert ő még bizonyára legénykedni fog a 21-ik században is, mikor mi már porladunk valahol. Miska holló élettörténetében akkor állott be változás, mikor valaki megsörézte és nem tudott többé repülni. Meg is sántult. Így került az Apafi utcai kertbe, ahol egy kisebb műtétrel felválták a nyelvét, mert emberi szóra akarták megtanítani. Az em-

ber szóra azonban nem hajlott. Egyetlen mukkot sem tanult meg, ellenben a környezetében lévő kutyáktól olyan pompásan megtanult ugatni, hogy akár melyik kutya megirigyelhetné tőle. És a galambok, gerlek turbékolása is igen tetszhetett neki, mert olyan pompásan kukorézik és turbékol holló ábrázatában is, mintha galamb vagy gerle volna.

És most tessék elképzelni, hogy ha Miska hollónak kedve szoltyan felmászni a szederfára pl. és jön valami idegen a házhoz, bizony az megrémül, mikor a fáról hallja ugatni a »kutyát«. Aztán repkedés közben is akárhányszor elvakkantja magát már csupán megszórából is Miska holló, aki egyébként híres tolvaj és valóságos futó betyár. Ellopná a napot, ha hozzá tudna férni. Nincs menekvés előle semminek. Az ételes fazék fedelét leveri és kiszedi a húst még forrón is. Kedvenc csemegéje persze a tojás és nem válogat. Tyuk- és galambtojás egyformán kedves neki. Különbözik a hatalmas növésű daruval, öklömnyi japán kakasokkal és a vadlibákkal is jó viszonyt tart fenn. És ha Kálmán bácsi kiejti a nevét, fut hozzá, mintha a szemét vették volna ki. Ha pedig családoknak tojást mutatnak neki, szinte kieserül a sóvárgástól a kedvenc csemegé után.

GALAMB FELHŐBEN ALLUNK

Az udvar egy része galambtenyésztésre berendezett »farm«. Jelen pillanatban kétszáz fajgalamb van a házban és a kétszáz száz fajta. Még pedig annyira más fajta, hogy a laikus is azonnal látja a roppant különbséget. És ezek a galambok valóban galambszelidék. Mindegyiket megfoghatom. Itt van ez a szép angol begyes, mellette brünni begyes, lengyel hiuz, kiráni si-

Kerekes Kálmán a galambjai között.

Angol begyesek.

Miska, az ugató varju.

höz erőszkolt mosollyal, hogy valamelyes tréfás színezetet adjon a dolognak. — Akj érdekesebbet mond a másiknak, az nyer. Jó?

— Nem látom. Ide figyeljen — a leány hangja komollyá vált — délután 4 óra óta menyasszony vagyok!

— Tessék?

— Igen! Menyasszony! De még nem tudja más, csak maga... Anyukának is csak most fogom elmesélni, hogyha hazamegyek.

— De hát... hogy... hogyan...

— Nézze, Pista ez így volt... Magának elmondhatom, hiszen csaknem együtt nőtünk fel... Az új törvényszéki jegyző, akit télen helyeztek ide hozzánk, már régen kerülgetett, ma délután direkt azért jött fel, mert tudta, hogy bent leszek és megkérdezte, hogy megkérheti-e a kezemet...

— És... Maga ???...

— Édes Istenem! Mit mondhattnak volna. Tudja, hogy szegény leány vagyok, nincs mit várnom. Perkátay csinos ember, jó állása van, hazulról is vagyonos, nagy szerencse a mai világban az ilyen kérő szegény leány részére.

— És... szereti ???...

— Azon leszek, hogy megszeressem.

Remélem, sikerülni fog. Mindenestre nyugodt, kényelmes és gondtalan életem lesz mellette. És ez a fontos. Látja Pista, ha várnék tovább, míg jön valaki, akibe szerelmes leszek és ha az is olyan szegény ördög, mint én, mit érnek velem? A gondok hamar megölik a szerelmet, a végén csak teher lenne egyik a másiknak és kölcsönösen okolnák egymást a kisiklott életükért. Így pedig gondtól, lemondástól mentes lesz az életem és ez majd meghozza a szerelmet is, vagy legalább is annyit,

amennyi a házassághoz feltétlenül szükséges... Perkátay különben azt mondja, hogy szeret, én pedig azt igyekszem megszeretni...

A leány ajakáról ömlöttek a szavak, szinte nem is a mellette szóltanul lépegető fiúhoz intézte őket, hanem mint-ha önmagának, a saját maga meggyőzésére mondaná el. Nem is figyelt arra, hogy a fiú hallgatja-e szavait, pedig annak lelkében minden szó, minden mondat az elképzelt és megálmodott boldogságnak halálát jelentette... Mert Málnási Pista becsületos fiú volt és elég volt a jegyzői állást összehasonlítani a saját díjnoki állásával, hogy tisztában legyen a tennivalójával.

Katicáék nem laktak messze s a lány utolsó szavaival egyidejűleg meg is érkeztek a vadszölövel befuttatott kis házhoz:

— Nos, Pista, mit szól hozzá? Jól tettem?

— Jól tette, Katica!... És én kívánom magának, hogy nagyon-nagyon boldog legyen!

— Köszönöm, Pista! Isten vele!... Hopp, most jut eszembe, maga akart valamit mondani... Nos, csak ki vele gyorsan...

— Semmi, Katica! Nem fontos... Szóra sem érdemes...

— Hát akkor most megyek... Sietek újságotlani a nagy meglepetést édesanyámnak... Jó éjszakát — Kezét csókolom!

Kezet fogtak. A fiú egy pillanatra megremegett, amikor kezében érezte a leány puha kis kezét. Katica eltűnt az ajtó mögött, a fiú pedig megindult az uton s alakja lassan beleolvadt a tavaszi alkonyat békés homályába...

Gombás Sándor.

ber szóra azonban nem hajlott. Egyetlen mukkot sem tanult meg, ellenben a környezetében lévő kutyáktól olyan pompásan megtanult ugatni, hogy akár melyik kutya megirigyelhetné tőle. És a galambok, gerlek turbékolása is igen tetszhetett neki, mert olyan pompásan kukorézik és turbékol holló ábrázatában is, mintha galamb vagy gerle volna.

És most tessék elképzelni, hogy ha Miska hollónak kedve szoltyan felmászni a szederfára pl. és jön valami idegen a házhoz, bizony az megrémül, mikor a fáról hallja ugatni a »kutyát«. Aztán repkedés közben is akárhányszor elvakkantja magát már csupán megszórából is Miska holló, aki egyébként híres tolvaj és valóságos futó betyár. Ellopná a napot, ha hozzá tudna férni. Nincs menekvés előle semminek. Az ételes fazék fedelét leveri és kiszedi a húst még forrón is. Kedvenc csemegéje persze a tojás és nem válogat. Tyuk- és galambtojás egyformán kedves neki. Különbözik a hatalmas növésű daruval, öklömnyi japán kakasokkal és a vadlibákkal is jó viszonyt tart fenn. És ha Kálmán bácsi kiejti a nevét, fut hozzá, mintha a szemét vették volna ki. Ha pedig családoknak tojást mutatnak neki, szinte kieserül a sóvárgástól a kedvenc csemegé után.

LACI DARU

A holló fogságos párja egy pompás növésű darumadár. Neve Laci, életkora 3 év. Foglalkozásra jelenleg mást nem vallhat be mint azt, hogy díszre ennek a virágos udvarnak. Pompásan érti a nevét és amint kiejtik: Laci — már fut a hívó szó felé. A magyar pusztai és magyar nádas egyik legszebb prima-

ráló, csinos török galamb és három fajta dobos galamb, akik mindjárt produkálják is magukat hangos dobolásal. Keleti pergő, bibic galamb, bécsi színes, szarka galamb és még a Jóisten tudnárhírtelen felsorolni mindet. Igaz, hogy a nagy világon ötszáz fajta galambot tartanak számon, de itt kerek százféle van, de ennek a száznak se tudja ilyen váratlanul megtanulni az ember a nevét. Éppen most jön haza néhány »csavargó« galamb, akik néha minden jó sorsuk mellett is megkívánják a szabad életet.

Pompás látványt nyújt ez a sok, sok színes galamb, amint az ocsból válogatják a buzaszemeket. Olyan a lábunk alatt a föld, mint valami pompás, szép szőnyeg.

Hát van ezekkel baj is ám a gyönyörűség mellett, — simogatja az egyik pompás örvös galambot Kerekes Kálmán. — Úgyelni kell rájuk, hogy tisztán megmaradjon, keresztelés nélkül a fajuk. Nyáron bizony inkább három órákor, mint négykor hűjálban már talpon vagyok, életem, gondozom őket és vigyázok az életükre. A galamb minden hónapban szaporít, kelt és minden alkalommal újabb és újabb lakója lesz a telepnek, akiket el kell helyeznem. Tessék csak nézni, itt ezek a fogságban levők páratlanok. Valahogy elpusztult a párjuk, most aztán addig várniuk kell, míg szerzek számukra.

Most a keltetőbe lépünk, ahol egy háromszínű círmos macska ólalkodik. Első pillanatban arra gondolok, hogy no, itt néhány galambfiókának aztán vége már. De nem, a círmos otthonosan jön, megy és a puccos kis galambokra rá se néz. mintha utálná a galambhúst.

Beszél az utolsó debreceni olajütő

Virágzó iparág volt Debreczenben valamikor az olajütés. — Hogy keletkezett az »Olajütő«, melynek zegzugos utcái már megértek a rendezésre.

— Nem bántja ez kérem a világért se. Itt megfogja az egeret, de meg nem enné a galambot. En ilyet soha nem láttam, — mondja Kerekes Kálmán, — mintha csak tudná, hogy itt nagyobb becse van a galambnak, mint máshol. Ez még egyet meg nem evett. De még tojását sem. Különböztessék csak nézni, odafeküdt a kutya mellé. Mindig együtt vannak, nagyon jó barátságban élnek és megcáfolják a kutya-macska barátságáról hirdetett rossz véleményt. Együtt alusznak, játszanak.

Valóban szokatlanul szép látvány. Kutya, macska együtt. Valami kedves, békéltető hangulat lehet itt a levegőben.

Most a kert útjain járunk és a hívó szóra felveti a fejét az a szép fácska, amelyik szintén itt éldegél nagy megelégedettségében, kényelemben. — Mint megsöréztett sebesült került ő is ide, ahol aztán nagy gondokkal és szertelével újra egészséges madarat ápoltak belőle. Most a két vadlibával barátkozik, melyek ugyancsak itt nyertek ott-hont. És egy bronz kacsa egészíti ki az exotikus állatseregletet. Az öklönyi kis fekete japán kakasok és tyukoescak már nem is számítanak ilyen érdekes környezetben, holott ugyancsak mutogatják őket is magukat, felhívva magukra a figyelmet.

Most még nem is teljes ez az apró állatsereglet, mert amint hallom csókát, varjút, héját, ölyüt, sast, véresét is szoktak Kerekes Kálmán bácsinak hozni. Ha egy megsöréztett madár kerül valahonnan a városba, azt idehozzák, ahol aztán gondos ápolás mellett ismét madarat csinálnak belőle.

Olyan ez az egész kis történet, mint egy mese. El se hinné az ember, ha szemmel nem látta volna. Egy életen keresztül nehéz küzdésben és verejtékező munkában így szeretni a madarakat, galambokat, darvakat, hollókat, ehhez külön istenadta áldott természet kell. És Kerekes Kálmán bányánk ősz fejjel, szelid szívvel, derűs szemmel végigné az elmúlt hosszú éveken és elégedett, boldog tekintete megnyugszik az ő kis birodalmán. Miska hollón, Laci darun, a barátságban élő kutyán, macskán, vadlibákon, fácskán és a sok, sok turbékoló gerlén, galambon.

Milyen szép is az élet, csak egy kicsit érteni kell hozzá.

Dr. Sz. Rácz Imre.

A „Tiszán'uli Ipari Vásár“

1933 szept. 3-ától 8-ig

30 filléres

általános belépőjegyével

a Vásár minden egyes csoportját látogathatja!

1. Az óriási méretű Kollégiumi területen elhelyezett vásárvárost!
2. Az »Arany Bika dísztermében« és az ehhez tartozó többi termekben elővarázsolt »TISZÁN'ULI IPARI VÁSÁR NAGYÁRUHÁZAT«!
3. A »Kereskedő Társulat« dísztermében és többi helyiségeiben felállított Butor- és Iparművészeti csoportot!
4. A »Divat bemutatókat« úgy a Kollégium területén, mint az »Arany Bika« szálloda dísztermében, a »Tiszán'uli Ipari Vásár Nagyrúháza«-ban!
5. Állandó zenekari, rádió és gramofonhangversenyeket — úgy a Kollégium udvarán, mint az »Arany Bika« szálloda dísztermében, a »Tiszán'uli Ipari Vásár Nagyrúháza«-ban!

Mikor keresztülvergődök a Kossuth-utcai temető bokán felül érő homoktengerén, egy pillanatra megállok tájékozódni. A lábam előtt fut nyilegyenesen a nyíregyházi vasúti vonal sáncpárja, leszelve a temető egyik csücskét, a mely három, négy régi sarkóval bujlik meg a körül épült nádfedeles kis házak között. Az Olajütőbe igyekezem és próbálom felfedezni a horizonton, ami nem is olyan nagy munka. Egy szemvillanásnyi idő alatt lehet látni, hogy ott lesz, ahol a rendes szép házak megszűnnek és hirtelen az égnek szalad a homok és ezeken a szélhordta apró bukákon négy, öt rokkant nádfedeles házikó buslakodik a temető felé.

Egy öreg nénikét szólított meg.

— Mondja már meg néne, merre találom meg a 27. számot.

Felvilágosít, hogy itt nem számról ismerik a házakat, hanem a tulajdonosokról. Ezzel is szolgálók, Bakó Istvánt keresem.

— Tessék menni mindig előre, aztán a hajlásban lesz a házuk.

Elindulok, de itt ügylátszik az Isten az egyenest is görbére teremtette, mert olyan kanyargósan megy az utca, mintha a házak megijedtek volna valamitől és ijedtükben kiszaladtak az utcára. — Vagy három helyen meg utca sínes, úgy kell keresztülmenni az udvarokon. A sok kanyargást úgy látszik egyszer már az utca is megunt, mert kezd szép egyenesbe menni tovább. Kezdek kétségbeesni, hogy soha nem találom meg a hajlást, mikor a szemembe ötlük az egyik takaros házban egy számtábla és rajta a 27-es szám. Ezen a részen úgy látszik az egyenest hívják hajlásnak és viceversa.

Szép, rendben tartott udvar, riss, fehér színben pompázó falak és a fákamara hűvös árnyékában, ókulárelval a szemén, egy öreg galambósz bácsi. Bakó István olajütő legény, nyugalmazott városi hajdu.

Bemutatkozok neki, elmondom, miért jöttem. Ugy hallom, hogy a bácsika az utolsó »olajos legény« ebben a nagy Olajütőben. A régi időkről szeretnék valamit hallani. Felesillan a szeme és kéretlenül már beszél is.

— Hát tetszik tudni, úgy kerültünk ki ide, különben nem mi, mert még a nagyapám idejében történt a dolog, hogy a városban megunták a nagy dübögést. Olyan ez a mi mesterségünk, hogy nagy zajjal jár. Abban az időben meg pláne éjjel, tízenkét órákor kezdtünk dolgozni, úgy, hogy nem tudtak a nemes polgárok aludni. Egy bárónő, akinek bizony elfelejtettem a nevét, pedig sokszor emlegette az édesapám, az olajütőknek ajánlotta ezt a helyet, hogy itt építsék fel a malmait.

— A mesterek és legények még abban az időben bent laktak a városban, csak dolgozni jártak ki ide, ami bizony a temetőn keresztül nem nagyon barátságos volt. Először csak a legények költöztek ki ide, de aztán követték őket a mesterek is. A malmok mellé házakat építettek és itt laktak családjaikkal együtt. Itt született az apám is és itt születtem én is 1859-ben. Abban az időben még három malom volt és 28 házban laktak a mesterek és legények.

Arról kérdezzük, hogy ütötték az olajat.

— Háromféle olajat ütöttek. Repce, kender és napraforgóolajat. A repce rendszerint a búzával, rozssal és árpával nőtt együtt, amit a gazdák nem tudtak kirostálni. Nekünk volt olyan rostánk, amellyel külön tudtuk választani a magot. Aztán megpörköltük a magokat és betekertük a »kapcába«. A kapca egy kecskeszörből font és szőtt durva darócdarab volt és ebbe takartuk a meg-

pörkölt magot. Ezt betettük a sajtóba és egy »bolhának« nevezett döngölővel leverjük és két éket ütöttünk utána. Ennek aztán olyan nagy hangja volt, hogy még tán a holtak is felkelték tőle. Épp ezért kellett kijönni a városból. Az olajat abban az időben még itcével mértük és megkerestünk egy nap egyenként 10 pengő forintot is.

— A népek még nem ismerték a petróleumot, sem a gázt, hanem a módosabb háznál gyertyával, kint a tanyán és a szegényebb emberek mécsellek. Még az utcán is mécsesek égtek gáz helyett.

— A parancsnokunk Harangi kapitány volt abban az időben, az apám Bakó István volt az öreg céhmester, Csóka János a kis céhmester. Három malom állt még abban az időben, mind a három a Csóka Sámuel uré volt. Az 1870-es évek végén megszüntek a céhek és a mi céhdadánkat is elvitte tőlünk Bockó főkapitány úr, azaz, hogy a múzeumba teszi. Ebben az időben rossz világ kezdett ránk lenni, mert jött a petróleum. Kevesebb lett a munka, a malmok sokszor egy hónapig is álltak, de én már nem nagyon bántam, mert bevonultam katonának. A 39-ik ezredhez vonultam be, a mai Pavillon, akkor még Kossuth-laktanyába, mert mi még úgy hívtuk. Tizenkét évig voltam katona és mint »korporál« kaptam obsitót. Nem ért már akkor semmit az olajütés.

Ezt már ketten mondják, mert közben megérkezik az öreg Bakó István bácsi öccse Bakó József, aki szintén öreg és szintén olajat ütött, ketten síránkoznak aztán a régi szép idők felé, mikor még olajat égettek mécsellek és emberek és az Olajütő hepehupás földjén vígan dübögtek az olajütők.

Sorba szedik elő a régi olajütők kései utódait, akik még mindig itt élnek. Kállay András, Matkó Lászlóné, Major András és a felesége Katona Eszter és Kecskés Jánosné Bakó Erzsébet. Ennyin maradtak a régi virágzó ipar művelői közül, a többieket elsodorta az idők szele.

A régi három malom és huszonnyolc ház helyén már 150 ház áll, de olajat már nem ütnek.

Tovább beszélgetünk és így tudom meg, hogy nem régen halt meg az Olajütő és talán a város legöregebb asszonya, öz. Kiss Andrásné. Az öreg asszony még 1831-ben született és sokat mesélt környezetének az 1848-as eseményekről, melyekre jól emlékezett. Van más szenzáció is az Olajütőben. Itt a legelősebbak a lakások a város területén. Három pengő havi bérért már egy szoba konyhás lakást lehet kapni. Igaz, hogy ezek a lakások sokszor csak gyenge imitációi a lakásoknak.

Aziránt is érdeklődünk, hogy mikor építették fel a többi házakat. Megtudjuk, hogy legtöbbször még a háboru előtt építették, de sokan építkeztek a háboru utáni időkben is. Mikor körül járunk a telepen, mutatnak olyan házat is, amely már több, mint száz éves. Ezekben a házakban laktak a régi olajütők. Némelyik egészen be van építve a földbe, azért, hogy az olajütésnél keletkezett rázkódások ilyenképpen nem rongálták meg az épületeket. Érdekes, hogy ezeknek a házaknak a felépítésében még van valami rendszer, de annál rendszertelenebbül épültek a későbbiek. Készakarva sem lehetett volna jobban összehánytani ezeket a náddal és szalmával fedett épületeket. Sokszor egyenesen visz az ut, de hirtelen minden ok nélkül csak az ut közepéből nő ki egy lakóház. Mikor azt kérdelem, miért építkeztek így nem is tudnak felvilágosítást adni.

Az öregekből lassan elfogy a szó és a fiatalok jutnak beszédhez. A derűs és messzi mult után egyszerre csak felsír a kilátástalan jelen. Minden szavuk tele van panasszal. Már egy fél évszázad óta buzódik az ügyük, még sem tudtak semmi eredményt elérni. Az 1904. évben, amikor még csak vagy ötven ház volt felépítve, kiszállt egy bizottság a várostól, hogy rendet teremtsen ebben a kaoszban, azonban a felmérésnél kiderült, hogy az egész Olajütő csak harminc ház felépítéséhez elegendő, de már akkor is ötven ház volt, így hát abba hagyták a dolgot. Azóta az ötven is megháromszorozódott és 150 ház várja, hogy rendet tegyenek körülötte, de erre még csak remény sincs már. Körülbelül 1500-an laknak az egész telepen. És a város legszegényebb emberei. Nem zugolónak, békésen élnek nagy csendességben és várják a jobb időket, amely talán egyszer rájuk is fel fog derülni. (n.—1.)

A vendégős és kocsmáros ipar panaszja

Az Országos Vendéglős és Kocsmáros nagygyűlésen elhangzott a sajnálkozó szó, hogy haldoklik a magyar vendéglős ipar. A nagymultú kocsmáros és vendéglősipar felett meghuzatta a lélekharangot a jelenlegi rossz gazdasági helyzet. Napjaink mostoha viszonyai, a pénztelenség, munkanélküliség s ezzel szemben a magas közterhek végzetes válságba hozták a vendéglős és kocsmáros ipart. Már e felsorolt jelenségek is nagymértékben előidézték a szakma végzetes leromlását.

A valamikor virágzó vendéglősipar napjainkban, mikor már roskadozott anélkül is a súlyos terhek alatt, ki lett szolgáltatva bortermelő engedélyeseknek, akik kisebb terheik folytán természetesen oly olcsó áron adták a bort, mellyel a közterhekkel roskadásig megterheltek kocsmáros és vendéglős ipar nem képes versenyre kelni.

Az Országos Vendéglős és Kocsmáros nagygyűlés egyhangú határozati javaslatot nyújtott át a m. kir. kereskedelmi miniszter urnak, melyben kéri a bortermelőket árusítási engedélyének bevonását és megszüntetését, a vendéglősipar, illetve az adóalany megvédése érdekében.

Bortermelő engedélyes, mint östermelő iparadót nem fizet, forgalmi adót nem fizet, kereseti adót nem fizet és nem fizet magas boltbért, világítást, fűtést, jegelést, üzemenntartást, mint azok, akik iparszerűleg arra érdemes vendéglősök s akik e foglalkozásukkal éjjelt napot egygyétevé létezőiknek egyetlen keresetforrását úzik. Méltányatlannak kell elismernünk, hogy ezzel a robotoló, magas adóval sújtott iparral fly módon bánjanak el. Hiszen végső eredményben az állam károsodott meg azáltal, hogy a termelői engedélyekkel árusított konkurenciája folytán tönkrement vendéglős és kocsmáros adóhátralékát nem tudja megfizetni, vagy mint adóalany megszűnik létezni. Annál is inkább szükséges a termelők boradási engedélyének bevonása, mert végeredményben a termelő is ráfizet akkor, mikor iparadózástól mentesen leszorították a borárakat, oly alacsony eladási árra, hogy amikor a vendéglős és kocsmáros vásárolni akar, nem fizethet magasabb árt a termelőnek, mint amit a közterhek és éppen a termelők által rákényszerített verseny mellett elbír. Tehát, mint látható, e helyzet mellett sem az állam, sem a termelő nem lát hasznot, a vendéglős és kocsmáros ipar pedig teljesen tönkremegy.

Glóner János,
társulati elnök.

Morfond Flórián

Judas Matyi

A »Független Kisgazda« az IBUSz.-tól is független?

Megelevenedéit skót vicc a dzsemborin.

A dzsembori utolsó napján mindenki a skót dudásokat akarta hallani. Egy háromtagú társaság is kíváncsi volt rájuk, a dudások azonban csak 1 pengő ellenében voltak hajlandók művészetüket bemutatni. Drágálották a vendégek s csak 50 fillért ígértek. Már-már visszament az üzlet, amikor az egyik skót hajlandó volt dudálni 50 fillérért is, de csak egy személynek. Erre az egyik urat bevitték a sátorba s ott dudáltak neki, de olyan halkán, hogy kívülről nem lehetett semmit sem hallani. A szerencsés műélvező lelkesen escelelte a skótok művészetét, mire egyik lársa is kedvet kapott, sőt a harmadik is... Így kerestek a skótok egy pengő helyett 1 pengő 50 fillért.

SZERELMI VALLOMÁS.

— Még két hét és az én virágoskám felér Hozzá!

BOMBA VICCEK!

GYÖNGÉDSÉG.

Egy urat lélekszakadva keres a kávéházban a szobalánya:

— Nagyságos úr, nagyságos úr, tessék rögtön hazajönni, meghalt a nagysága.

Az úr gyorsan a pincer után kiált:
— Kérem akkor tej helyett feketét hozzon.

TELEFONNÁL.

— Halló! Otthon van-e Kaján úr?
— Nincs itthon!
— Jó, akkor majd későbbben szólítom.

— Mit mondja, hogy ki kereste?
— A Guta kereste! Meg akarta ütni.

AZ UTCÁN.

Fiaatalember: Mondja öreg, merre van a Hatvan-utca.

Öregember: Honnan tudja, hogy én öreg vagyok.

Fiaatalember: Hát csak úgy kitaláltam.

Öregember: Hát akkor találja ki azt is, hogy hol van a Hatvan-utca.

BRACH-KROGEN DAVID
ADOMAI

Kohn elmegy az orvoshoz és azt mondja:

— Doktor úr, nagyon rosszul érzem magam. Én azt hiszem, nem érem meg a holnapot.

A doktor megvizsgálja, aztán így szól:

— Ostobaság, amit leszél. Nincs magának semmi baja, képzelődés az egész. Maga egy közönséges hypochonder.

Kohn eltávozik és másnap richtig meghal. Az orvos, mikor meghallja, megcsóválja a fejét:

— Érdekes mire képes a képzelődés...

Kohnhoz, egy vidéki szatócsoshoz, átjön a szomszédja és felháborodva mondja neki:

— Hallja, Kohn úr, én rájöttem, hogy maga az udvarán egy alagutat furt egészen az én házam szenespincéjéig és rendszeresen fogyasztja a szemenet.

Kohn ijedten a homlokára csap és azt mondja:

— Te jó Isten, én pedig folyton azt hittem, hogy egy szénbányára bukkantam.

FRANCIA HUMOR.

— Nincs szállása? Akkor majd szépen velem fog jönni.
— Nagyon kedves öntől, esendő uram, de igazán nem vagyok látogatáshoz öltözve.

Pajzán hét

Végetért a dzsembori is, elszéledt a tábor; összeseprezt szemétdombon tallózik pár jámbor...

Szerteszéledt a sok cserkész s zúg, mint tenger árja: »Másutt is jó, de magyarnak sehol sincsen párja!«

Szólt egy angol: »Hogy elláttak, pedig nem is kértük...« (Ha tudná, hogy utolsóinkat is odatuk értük...)

Elkezdtem szántani, vetni és aratni... végrehajtó fogja a zsákot tartani...

Uj, rögzítő készülékem máris bekapcsoltam s telefonon az alábbi nőhangot hallásoltam: »Maga poccsék, mocskos bitang, kerüljön bitóra, nem jött tegnap estenden el a találkozóra...«

Törökország zeneszóval froclizza az adóst, ha az ipse nem pontosan gubázta az adót. Pompás módszer s benne lejűk közmondásunk jáját: »Ennek is az adó miatt húzták el nótáját.«

Azt mondják, kik divatláztót szoktak felhevülni, hogy nem szabad a majomszört immáron csepülni, mert divat lesz s hölgyek hordják egyéb szőrme helyett... (Kivéve az, ki elevent nyakára már felvett).

Boldog volt az ifjú tró: »Hallja, Kati lelkem, ilyen pompás csendes szobát eddig még nem leltem.« Szól a Kati: »Az az oka kérem szépen annak, a naccsága meg az irta most haragban vannak.«

RANY.

Bihari anekdoták

DERÜS NEHEZTELES.

Móricz Pál szeretett ősmagyar frónk, jóbarátunk — a Petőfi Társaság tagja — által is sokszor megénekelt csokalyi Fényes Jenő honvédhuzárőrnagy, nyugalombavonulása után hazatért az ősi Fényes-birtokra, Csokalyra gazdálkodni. Unokatestvére csokalyi Fényes Ákos — akkor még csak vezető járásbíró — pedig a szomszédos kiskágyi birtokán gazdálkodott.

Örömmel hallotta meg a hírt Ákos, hogy Jenő az ősi birtok kezelését átvette s nyári szabadsága alatt kiskágyi birtokáról, az országszerte híres Wesselényi méneshől vett félvér lován átlógolt Csokalyra, hogy Jenőt, a kiváló huszárt — mint gazdát is üdvözölje.

Fényes Jenő, az idősebb József magyar kir. herceg — honvédfőparancsnok — legjobb huszártisztje és legkedvesebb embere volt.

Odalovagolva, látja Ákos, hogy a nagykapu be van téve, azonban ő egész életében sokkal természetesebb volt, hogy ilyen kicsiségeken megütődjék, egyszerűen leszállt a lóról, azt kantárszáron vezetve, a kiskapun ment be gyalogszerrel az udvarra.

Nemesi kuria sok volt ugyan Csokalyon, de udvar csak egy: Fényesé.

Alig hogy behalad Ákos előlép Jenő, meglátva a szép lovat, kitért belőle a született huszár — régi igazság, a huszárnak a lova a miatváncja — odarohan a lóhoz, megöleli, veregeti, dicsergeti, becézgeti: „Jaj, de gyönyörű!“ s nagy elragadtatásban Ákost észre sem vette.

Ákosban lobogott egy ideig a gazda büszkesége, hogy lova szépségét igazi szakértő — vérbeli huszár — is elismeri, de bizony a nagy lödicséret sokáig tartott, Ákos kezdte unni a dolgot, így őrá nem kerül a sor, derüs alneheztelessel rászólt tehát Jenőre, hogy magára is felhívja a figyelmet:

— Kérlek, szívesen, talán még csak én volnék az unokatestvéred, nem a ló.

PÉNZÜGYEK.

— Szeretném tudni, mit csinálnál, ha annyi pénzed volna, mint Rottschildnak?

— Én inkább arra volnék kíváncsi: mit csinálna Rottschild, ha annyi pénze lenne, mint nekem?

RANY

LEKSIKONJA

GYEHENNA név rajta maradt a jó öreg poklon; nem tudhatjuk, nem veszik ezt az ördögök zokon!

GYÉMÁNT-nak kell drága nőmet hívnom mások előtt, mert hiszen az évek során egész fejemre nőtt.

GYÓGYGIMNASZTIKA nagyszerű korai gyógytorna (s nyitva levő ablakokon jól mutat a forma).

GYÓGYSZERÉSZ az kevergeti, csöpögteti, szemelgeti... és azután a pénzünket szedegeti, nézegeti...

GYORS SAJT. Oly venetáglőben hol a szervisz gyatra, sajt a téstát megelőzőn kerül asztallapra.

GYÖNGYHÁZ kagylók mérszrétege, mely néha leszakad (okosabb ha olykor gyorsan felvarrod azt magad.)

GYUFA. Van nagy és kislejű s van, melynek feje nincs; gyufánk az volna eszerint, csak cigarettánk nincs...

GYÜMÖLCS. Nem tudja azt megmondani világ minden bölcse, miért legdrágább a gyümölcsök közt a szerelem gyümölcse.

AZ UTOLSÓ ARISZTOKRATA VICC.

Egy arisztokrata hajnalban lihegve rohan hazafelé. Találkozik egy másik arisztokratával aki megkérdi:

- Hova szaladsz Achisztid?
- Szechvusz, Tasziló, hazaszaladok, kéchlek.
- De minek szaladsz, kéchlek?
- Mecht a mi házmestechünk egy zemes embech, kéchlek, mindig egy félóráig kell csengetnem, kéchlek, amíg beenged. Ezécht gondoltam egy mechézet, kéchlek, előre sietek csengetni, hogy miche a kapuhoz échek, kéchlek, mán ott legyen.

MAGYARÁZAT.

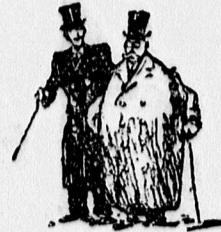
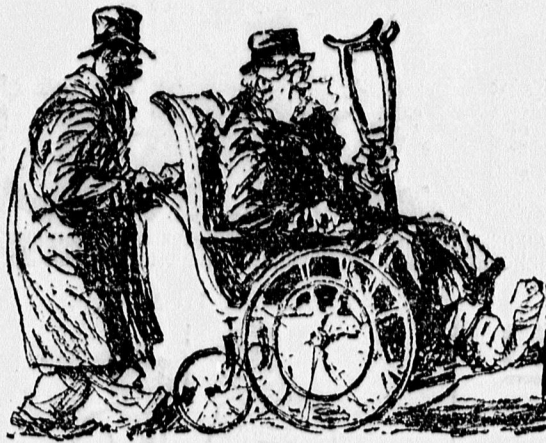

— Ez rendőrkutya... Meg se látszik rajta.
— Tudja, a titkos rendőrségtől való...

NEHEZEN ÉRT...

— Nem értem, hogy lehet olyan vakmerő és megkérte a kezem! Maga a legkellemetlenebb és legostobább ember. Ha maga lenne az egyetlen férfi, akkor sem mennék magához.
— Bocsanat, kedves kisasszony, de kikoszarazás akar ez lenni?...

Jó ötlet

— Látod, kérék, ilyen ember kellene nekünk pénztárosnak! Ez aztán nem tudna egyikőnnyen megugrani.

Bugyi Sándor talyigás esetei

Hogy megint nem megy a fuhar, lni meg csak muszáj vóna valamiből, hát újfent arra végeztem, hogy becsúszok a rendőrségbe. Fel is rántottam azt a rendőrgúnyát, akkiből mán ecer kiferdítottak, mikor próbarendőr voltam. Most nem is jelentkeztem, hogy mesmeg vegyenek fel próbarendőrnek, csak ecerűen beötöztem, mer mondok hátha fel se vennének, így sultyomba meg könnyűszerrel elkövethetek valami ügyes dögöt, akiir véglegesen felvesznek. Na jól van, hát közzéfurakottam a rendőrgúnyámba az emberi nemzetnek oszt elkeztem őrizni a rendet. Legelőször is egy fáho támaszkottam és jól megdörzsöltem a szegletivel a girincemet, mer nagyon viszkett. Azut azon kesztem gondolkozni, hogy milyen furcsa a, hogy most Gödöllőre gyűrtek össze a világ jámborai. Montam is ezlet egy árvajányhajas fiatalembernek, akkire ű aszonta, hogy nem a világ jámborai gyűltek össze Gödöllőn, hanem a világ cserkészei, oszt ezeknek a táborozását frják úgy, hogy jámbor izé, de úgy kell kimondani, hogy dzsombori. Egy másik fiú aszonta erre, hogy nem dzsombori, hanem dzsámbori.

— Na azír csámborognak hát ezek most szanaszíjjel az egész országba, hogy még ide is jutott nagy Debrecen várossába belölük.

— Jól pedzi rendőr úr, löki a vokot az árvajányhajas, mer mink is cserkészek vagyunk, aszongya, mink mán Gödöllőről jöttünk, hogy itt is szíjjelnizzünk, mer hogy híres nevezetes város e. Meghiszem aztat mondok.

— Hát azok a tarkabarka fejűek kicsodák, micsodák amoda? — kérdem tülle.

— Azok hindu cserkészek, aszongya.

— Na jó hogy tudom, mondok, mer az az egy bizonyos, hogy most a rendőröknek éppen a van kiadva parancsba, hogy illedelmesek és udvariasak legyenek, kiváltk ha cserkészt látnak, így oszt csak tessik egész bátran mászkálni és csámborogni ebbe a mi nagy városunkba, én meg megyek a hinduhokho.

Na oda is mentem hozzájuk, oszt ahogy illedelmeskedni akarok velök, aszongya mellettem egy suszterinas, hogy aszongya: még ugyan furcsa balyut raktak ezek a cigányok a fejökre.

— Kuss! lököm a szót az inasho.
De nem használt neki, mer még a nyelvit is kilökte rám.

Erre nyakon csesztem, de csak finomul, úgy hogy még a kalapja se repült messzebb 2 méternél. Erre aztán visszahúztá a nyelvit.

A hinduhoknak annyira teccet ez az én tapintatos videlmem, hogy megéjjeleztek. Én peditéglen szípen szarutáltam.

Erre mesmeg közeledik felém eny nyihán hindu, de ezek csak ecerű koptott ruhába vótak, oszt nagyon ugráltak, viháncollak és ekkiesit még vereketek is, de jó búvón.

— Na mondok, hát mán ezek eránt miképpen legyek illedelmes?

— Ahogy ezen gondolkozok, egy közülök kápen hajított egy rothatt paradicsommal.

— Iiiiiinnye az anyád is tehenet vett vóna, ha píze lett vóna, lököm a szót hozzá mrgembe, de azut észbekaptam és illedelmesre fordítottam a vokot illetéformán: »Hogy érzi magát a becses mamájok Indiába naceságos setít úrfiak?»

Erre aszongya az iménti göráló a leggöndörebbit cimborájának: »Van még nállad rothatt paradicsom?»

— Van, aszongya.

— Na verd hozzá még aztat is, mer Bugyi ez, egye meg a fene, azír hogy rendőrgúnyába bútt.

— Hát nem megismert, a szél verje össze a bokáját, pedig még a bajusszomat is rövidre struccoltattam, hogy senki rám ne esmerjik. Oszt ehen van ni!

Na de én is megismertem őket, mer ahogy jobban vígigjártattam rajtok a látómat, akkor obszerváltam, hogy egy közülök a néhai Murzuk nagybögösnek az unokája, kettő meg a Kacsari kontrás ídes kölyke. Oszt én még hinduhoknak níztem őket!

Mer hát olyan maharadzásan füstös ezeknek is a pofájok.

Rögtön montam is nekik, hogy azonnal hazatakaroggyatok innen az Espotály-lapossra, a mosatlan pacal tericcse be azt a fekete szátokat! Hogy meretek tik itt mászkálni?

Ennél többet egyhamar nem tuttam nekik mondani, mer mámmeg egy záptojás locsant szíjjel az órom alatt, akkítul a bajusszom most mán nem sturuccos, hanem sárga lett és ragacsos, de az illatjátul maj leszidültem. Egy pár percig kollónak kápzelttem magamat és kerestem a fészket, akkibe belökucoroggyak. De azut visszazökkenem rendőri nivoltomba és ki akartam búzni a kardomat, de nem tuttam, mer a legkisebbik unokám a mult héten ecelet töttöt a hüvelyibe, akkítul rozsdás lett a belseje és a kardot bele ette a fene, vagy a rozsdá, oszt nem ette ki onnan a fene, pedig ugyancsak húztam.

Hogy oszt kard nekül nem tuttam úgy dögözni, ahogy kellett vóna, hát elkeztem futballozni, de csakis úgy, hogy a cigánkölykök vótak a lapták és csakis én rugtam. Így tartottam fenn a rendet és az illedelmet egész addig, míg csak a iBka fogadóig nem illedelmeskeltünk. Itt írt oszt utól a világtörténelem, mer akkik ott látották a szájukat, azok nem a világ jámborai, hanem a világ vademberei vótak, akkít arrul vettem észre, hogy hárman is kesztik eecere markolászni az Ádámcsutkámát és a markolászó cibilek közt vót egy virtikli rendőr is, akki úgy segített a bajon, hogy az ádámcsutkámuról a kezemfejiig szalatt le és megbilineselt. Ugy adott átal a mentőknek. Mer valamék marha a mentőknek is

telefonált, hogy aszongya a Bika előtt egy örült garázdálkodik, akki öklel, rug, vág, mint egy bika. Oszt még hozzá ipp ez az úr vót legjobban segicsegire a rendőrnek, akkít egy hollandus vagy más nemzetbeli tisztelt vendégünk így szólított meg: »Tisztelt Bika Ur! Pedig mit mongyak, a nagy kavardásba, nem tom akart-i vasse, ű is úgy horpaszon öklelt, hogy egy igazi bikának is becsületire vált vóna.

Nagy nehezen derült oszt ki a Nagyerdőn a bolondok házába, hogy én nem vagyok bolond, hanem csak egy ecerű adónemfizető hejjes pógár, akki az egy lovam véginél kerestem eddig a kenyeremet, oszt, hogy nem tanáltam mán meg, hát azír ígyekeztem a rendfenntartásból megfúni.

Csakhogy nagyon írigy az embert nemzel, oszt evel se írttem el egyebet, mint aztat, hogy háoom napra lepincéztek és aszonták, hogy ha még ecer azt veszik észre, hogy a fejem nem való egyébre, mint arra, hogy a nyakravalóm fel ne csúszk, hát egyenesen Nagykállóra vitetnek és onnan sohase eresztenek többé-többet haza. Tlyen balgatag felfogással beszóltak hozzám, csak azután lödtöttak ki az ajlón.

Na, ígyekeztem oszt haza és egyenesen a lú nyakába borultam, akki lekonyult fejjel ábrándozott az üres szíjzol előtt. Fel is fogadtam ott neki, hogy soha se leszek többé hütlen hozzá, hanem mindítig csakis az ű véginél pártolom a hazai ipart, mfg flek, vagy pedétigien addig, amíg ű fl.

Jövendőmondó.

Rovatvezető: GAYNÉ EGY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövővét és grafológizálja frását. A választott jelige alatt közzélni kell a kérdező nemét és korát. Költészmegértetés címén legalább 30 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéséket tartalmazó levélhez. Aki megadott címre postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeget mellékeljen.

„Nebántsvirágnak”. Az élet néha teher is lehet, akkor is, ha a szív nagyon szeret... Ne csodálkozzon, ha néha kifakad maga, vagy a sors iránt.

„Lilly”. A lev. lap írója: Megbízható. Nehezen befolyásolható. Ideális lelkületű. Házas hajlamú. Gondos. Rendes. rendszerelő ember. Mőszeres ész. Sokat ad magára. Mintaférj válik belőle. Kicsit hui is. Külön jóslást, vagy a mások levélre jellemrajzot nem adhatok, mivel mind külön díjazás alá esik s csak egynek a díját mellékelte. Viszont itt helyszúke miatt bőven frni lehetetlen. Örülök, hogy beteljesedett, amit írtam. A többi is befog. Ismétlje meg kérdését s megfelelő bélyeg ellenében a nálam levő levélre is elkészítem a jellemrajzot a jövő számban. Üdvözlő a rovatvezető.

Többeknek. A címre kért leveleket elküldtem.

NAIV.

Micike: Nagypapa! Mikor hozott engem a gólya?

Nagypapa: Június 15-én.

Micike: Nagyszerű! Éppen a születésem napján!

127. számú keresztlejtény

Beküldte: PONGOR BAR NA ref. főgimn. tanuló.

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12									
16	16	23	24		18	19		20	
22					25				
28	28	29							
32	32	33	34						
37					39				
42					43				
46					49				
52					54				
58					55	56			
62					62	63			
66					67				
68									
69									

Vízszintes sorok:

1. Minden költőnek ez a vágya névelővel. 12. Csónak: németül. 13. Előbe kerül. 14. Ernvei Frittyes monogramja. 16. Vissza: kereskedelmi rövidítés. 17. »Lopel« ígéje. 19. Igen egykori fém mássalhangzó. 20. Kötőszó. 21. Jó: közsémet idegen szóval. 23. A börtök hátulján ennek neve áll (névelővel). 26. Művészet: latinul. 27. Az anyag legkisebb része. 29. Abraham fia. 30. Ilyen jötték is van. 31. Nem rossz. 32. I-vel idegen női név. 34. Kedvelt ital. 35. M6. 36. »He-vel szám-jegy. 37. Dán filmszínész. (...Nielsen). 39. ...Muzsziata. 41. Vissza: az ilyen ember is gonosz. 42. Énekmű. 43. Maguk más szóval. 44. Az emberi testet hálózta be. 46. Sir. 47. ... »enpa. 49. »Zolt« masszsalhangzó. 50. Fordítva: a legegyszerűbb gép. 51. Hittelenő a pénzét. 53. Cseh ...medence. 55. Ritka leánynev becézve. 58. Következő napi. 59. Nem nevelt. 60. Vissza: névelő. 61. Igeköti. 62. Ékezcettel: Debrecenben is van. 62-a. K. O. 64. A feleség nevét a Fartódi e köb-

Függőleges sorok:

1. Naponapokon szokásban van ez (névelővel). 2. Az abc első két betűje. 3. A felesége sóhálvány-nyá változott. 4. Ora latinul. 5. Vissza: kettőzve hányszoros. 6. Ádám. 7. Igeköti. 8. Szundit. 9. családi állapot. 10. Kettős mássalhangzó. 11. Vissza: ételben, italban fontos, névelővel. 13. Ilyen bajnok is van. 17. Vissza: vág. 18. Kettős németül. 20. Füz. 22. Allóvíz. 24. U-betűvel nem lány. 25. Középen á-vel: régen Erdélyben ez a nép lakott. 26. Latin kettős magánhangzó. 28. Elsőrendű, művészi. 30. Pálmalakája. 33. Leány becézve névelővel. 35. Német város. 37. Hangnem. 38. Atrázat. 39. Tudakozódás harmadik szeme. 40. »Ue« betűjével a végén megállapodás. 45. Takarmány ... (tehenelelel). 47. Gögtyén. 48. Lehullott falevel. 50. Egy sem nemetül. 52. Határo-zói rang. 53. T-vel határozószó. 54.

A-val szülő. 56. Egyenlő a 19. vízszintessel. 58. Az egyik evangélista. 58-a. Ilyen szó is van. 61. Ollója van. 63. Ilyen támadás is van. 65. Vissza: a legegyszerűbb gép. 66. Kötőszó. 67. Polypadék. 68. Óa.

A 126. sz. keresztlejtény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok: 1. Maria Feodorovna. 12. Itka. 13. Burg. 14. G. H. 16. Io. 17. Int. 19. Gr. 20. Ki. 21. Yes. 23. Livornó. 26. Rén. 27. Arat. 29. Sátor. 30. Tard. 31. Ra. 32. OI (10). 34. N. N. N. 35. Si (is). 36. Ós. 37. Abel. 39. Azra. 41. Apponyi Albert gr. 42. Aria. 43. Adél. 44. Sz. 46. Zn. 47. Ohe (ohue). 49. Ón. 50. Iv. 51. Zoro. 53. Brama. 55. Iedi (idei). 57. Órd. 58. Akovita (latinul: aqua vitae). 59. Bég. 60. Do. 61. Ut (00). 62. Mór (Jókai Mór). 62-a. Ce. 64. An. 65. Inda. 67. Töke. 69. Almeida Garrett (k).

Függőleges sorok: 1. Magyar Rapszódia. 2. Ri. 3. Iri. 4. Akol. 5. Pa. 6. Giovanni Antonio. 7. Ob. 8. Rang. 9. ort. 10. V. G. (Verdi Giuseppe). 11. A wind-sori víg nők. 15. Hera. 17. I. van. 18. Trón. 20. Kétv. 22. Sa. 24. Is. 25. Nr. 26. Ra. 28. Tjohorsz. 30. Tirreni. 33. Lemn. 35. Szedő. 37. Apa. 38. Lya. 39. Aba. 40. Atl (atl). 45. Zoró. 47. Orom. 48. Emir. 50. Idea. 52. Rd. 53. B. K. (Bánk). 54. At. (át). 56. Eb. 58. Abdi. 58-a. Acer. 61. Ure. 63. Eke. 65. Im. 66. Ad. 67. Tr. (Rt). 68. Et.

A, DEBRECZEN
Keresztlejténye
127. számú szelvény.

A megfejtéseket szomorkat estig kell a »Debreceeni szerkesztőségbe« beküldeni »Keresztlejtény« felírással.

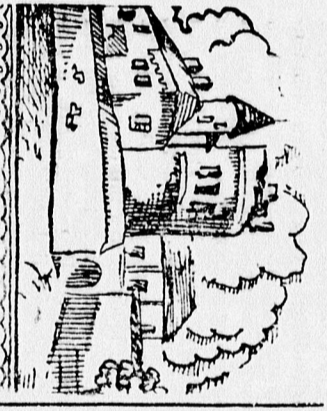
Nyomatott a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. közölgésében.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1933. AUGUSZTUS 20.

SZERKESZTI: PAI I RACS.

34. SZÁM.

MESMÁRKA.

— Hany díkregénye. —

Szeptember elején a város és az iskola kedves ismerősként fogadott. Tele munkaközzel érkeztem meg, de ott hírtelenül mást gondoltam. Tanulom még lehet az életben eleget, de énem egyszer lehet. Ki kell használnunk minden percet. A tavalyi banda összeváltott s a poprdi fiúdesek ismétlődtek, úgyis-tén a remek kirándulások is. Sorra vetültek a tártal fiúdesek és hajnalból késő estig bejártuk azokat. Teljesít-ményünk szinte hihetetlen volt. Egy napon hajnali négy óráig este kilen-cig Tárthatázan, Tárthatomicon, a Tárthatáredeken keresztlül, végig a Tárthatak völgyén, a Zerge-szálló mellett s vissza Mateóc, Hunfalván keresztlül annyira elcsigázolom ér-keztünk vissza, hogy utunk végén már a töl székér sarogvályából ki-nyúló hatalmas vendégház végéle-csapanakodva s az segítségét előre-célnk fele bennünk, kiütközben ta-lán hara sem tudunk volna jutni. Az út feletl van 70 kilométeren s mi sem turisták, sem cserkészek nem voltunk, csak kiránduló diákok. Mik lehetlég mindent kinni akar-tunk. Ezt az utat kis módosítással tájbőr s megfektük és tanultunk bölcségen. Megtanultuk, hogy kol-bász szakadó esőben is józati, meg-tanultuk, hogy aki elfárad, annak jólesik a pihenés (azóta azt is tu-dom, hogy pihen embertnek is jól-esik az). megtanultuk, hogy aki hi-rielen záportól megázik, egy kis nap-sütéstől hamarosan megszárul. Meg-tanultuk, hogy minden embernek van szíve, csak az okosabbja job-ban el tudja rejteni.

Egyik öreg tanár urunk két lakó-diákja is velünk járt és hogy első alkalommal félkilenckor még nem kerülünk hazra, az a tanár úr, aki-ről bizonyos okokból azt tartottuk, hogy nincs szíve, kétségbeesetten ro-hant hozzánk, hogy mi történt az ő-kel lakóházzal s mikor hazérkez-tünk, örömeiben mindnyájunkat kedvile oltelt, bizony könnyes lel-ökigyléme szemre.

A nagyedük osztályt könnyvén vetlünk, tudtuk egyike a legkönyvebb osztályunk, annál csak a hatodik könnyvbb. A pártalanok voltak a nehézebbek. Új tanítárgyunk a nó-vénytán volt. Az öreg urak közül kettő jól megérdemelt nyugatomba ment s helyettük két fiatalabbat kaplunk. Egyik a falitáblához való kretál bizonyos undorral vette ke-zzébe s utána remek modern szabású-zakkóba betétszhez mázolta ápoll ke-zét, hogy újajrótt a fehér foltot el-tüntesse. ... Fialatabbak, heveseb-bek voltak, de aligha tudtak többet amamoknál. Volt egy fiatal próbala-nár, aki velünk együtt készült az órákra, de annyira sem ismerte a tárgyat, mint az ügyesebb diákok s előlünk gyakran kénytelen volt el-júrtulni. Embet volt ő is és magánan bizonyára szekundátl írt volna ön-megának, így csak pirult és elhelyt-nekünk írt. Jegyzetét az osztály-könyv alatt szorongatla s egyjzen-megcsíntuk, hogy hóféher kéztőlőjé-lyg telefirtakla egy kidőlgözött pél-dával, akárcsak mi szoktuk ...

Mind érdekes dolog ez, de nemke-vésbé az volt a katolikus templom kerlje és az abban levő mézédés-körtél temró három fa, melyek né-hány ága messzire kinyulott az ül-tőlé mindahaddig, míg fel nem fede-ztük, akkor aztán hajnali négy óra-kor talpraállottunk és zsinéggel fel-szerelve köztelőlünk arrafelé. A spárta végére egy kődarab került; a lyól ott cétv. nvolcszáz éve hányo-dott némelyik, egy-egy öreg ház málladozó darabja s seghett ne-künk a körte megszerzésében. Egy nagy hajlástra beleakadt a körtefa galyába és segítségével annyira ki-húztuk a galyat, hogy megráncgál-hattuk a madzaggal és a körte elenk hullott és nem be a kerthe. Meri ugyan minek esett volna be a kerthe, mikor olyan finom volt, amilyen csunya ragyásnak látszott!

Három napig édes volt az, negye-dik nap azonban meglestetl bennün-ket a haragzó és kettőt elcsipelt köztelünk, a harmadiknak pedig utánavágott egy ledarabot. Mond-hatnám szerencsénk volt, hogy meg-seberte Kálmánt, mert ez annyira el kezdett visítani, hogy a haraggo-zó megijedt és ijedlben szűnke-eresztette a másik két fiat is. Jóna-ga is féltette irháját, mert cseleke-detét aligha vetlök volna jónéven a papok. Így aztán beágyolt a ter-mesbepakarításunk, még örülhet-tünk, hogy úgy sem sok maradt már azokon az ágakon, melyeket kí-víttől eltréltünk, bármilyen hosz-sza zsinéggel is.

Kimentünk a Goldzbergbe mo-gyoróli szedni, de alig volt abban bél. Más módon igyekezettl hát gyü-mölcsöt szerezni. Volt ott néhány gyümmöcsösből, tehát helyzetünk könnyű volt. Hatan mentünk be egy-szerre valami kis apróságot vásárol-ni s míg a szépszakálta bollos lácsi a kiszolgátlással bajlódtól, mi az ügy-nevezett autómata rendszerrel kísér-leztelünk, melynek az a jellemzőta: szolgáld ki önmagadalt, de úgy, hogy meg ne lassa valaki ...

Minek fárszólottuk volna az öreg urat ...

Igaz, az is meglörtént, hogyha pénzhez jutólunk és elmentünk hozzá vásárolni, a minidg nyitaválló pénzeszfókba beledobálunk fillérek-nek nevezett obnuszitkat, hogy valamelyest megnyugtlássuk habbortó lalkismenélünk ...

Egyik szombat reggel Gétie lepett szolátlakba; mintha hírtelenül meg-világosodott volna a szoba. Ritkán keresett föl bennünk s úgy ugrot-

tunk fel az asztal mellől, miut a katonák feljebbvalójuk belépekor. Mindhárom megragadtuk székünkét és felkínáltuk neki.

— Csak rövid időre jöttem! — jegyezte meg és aziránt érdeklődött, volna-e kedvünk vasárnap délután egy kis kirándulásra. — Ellucsz-nának az észlöl. Ma olyan gyönyörű nap van s reméljük, holnapra is ilyen marad. Aztán nemsokára jön a csél, hideg tél és jődőre vége a lehelőségnek is, hogy szabadban fülhessünk egy napot... Jönnek? Arcán valami kis bánat tükröződött vissza. Megfigyeltem, utjabban mindig bánatos volt. Kérdeztem egy ízben az okát, de lagadta:

— Nem lehet mindig egyformán jókedve az embernek.

— Pedig kell, hogy jókedve legyen, ha hosszú életű akar lenni.

A kirándulásra mindhárom örömmel vállalkoztunk. — Gréte, amint választásukat meghallotta, elment, mi pedig a másnapi nagy napra gondoltunk boldogan.

Vasárnap a nyolc órai mise után útrékesen álltunk és vártuk a hirtelenséggel, hogy indulhatunk.

Pumpi feltízkoz rohant be lélek-szakadva:

— Indulhatnak az urfiak, a kis-asszonyok készen vannak az útra.

Pumpi sebélen összekötölte hatalmas cókókját és hátára vette. Csaknem nagyobb volt a csomag, mint amilyen a tömzsi cselédleányka volt. Gyermekkorában megszokta és így nem nagyon érezte a terhet. Ő is velünk jött és cipelte a pokrócokat, élelmiszereket a csatlád után.

Az igaz meglepetés az volt, hogy az egész család velünk jött, amiről pedig hallgatót Grétus. Így legalább lebbőlől megismerkedhettem szerelt házigazdammal, akit addig bár több ízben láttam, de alig szolt hozzánk diákokhoz néhányszor. A jegyző úr esinos szál ember volt és rejtetes nyaghangú. Szinte végigdiftozta az egész utat, hiába csifította a néni. Azonnal tüzbe jött és heves kézmozdulattal kísérte szavait. Ha ismerőssel találkozott, elordította magát:

— Á, szevusz, grüss Gott, Kame-rad. Wie gehts dir, Kerl?

Szerencsére, diszes csoportunk csakhamar kiért a városból. Elöl mi, gyerekek mentünk, utánunk a néni, a bécsei az akkori divat szerint karanfoga és Pumpi zárta be a menetet legényével s még csomagja felül is szemeeztelvén a csinosabb

fiatalemberekkel. Ez a Pumpi ügytesreméltó nő lehetett... Hanak úr volt az egyetlen férfi, akitől félt, de tőle aztán nagyon. Ha ő rákiáltott, odalélt egészen a kis cselédleány, se hol, se eleven... Ez pedig sokszor előadódott.

Szép lassan lépkedve jó ha kilométernyi utat tettünk meg a gyönyörű őszi napfényes időben. Szinte melegünk volt.

Időközben Hanak úr felőlője zsebéből egy lieres palackot szedett elő és abból sűrű időközökben jókorákat hűzött úgy, hogy mire celtünkhoz érkezünk, üres lett a palack. Nem kellett megijednie, volt Pumpinál néhány tartalék üveggel is. Előttünk minden korty bevételel megelőzőben okát adta cselekedetének a jegyző úr:

— Ejnye, de kifulladtam... Anom kell egy kortyocskát, drágám, mert rendkívül melegség öntött el... De jól esik ez a korty ásványvíz arra a harapás sonkára...

Szükségesen tartotta megjegyezni, hogy ásványvizet iszik. Talán máskor is így mondogta. Azt hiszem, az ásványvizetlöl nem lett volna olyan szép éretl piros orra...

Utóközben körülvetünk és magyarázót Késmárknak, ennek az ősi városnak történetéből. Pompásan ismerle a várost multját a 12. században történt alapításától kezdődőleg és kifogyhatatlan volt apró történelmekből. Mind igaz volt-e, vagy csak költői agyában született meg, nem tudom, mert nem néztem utána, de történelkére ma is emlékezem. Előadásá zamatos volt és szinte szinészi.

Minden érdekessége mellett azonban engem sokkal inkább örömmel töltött el az, hogy egy teljes napot Gréttel tölthettem.

Később mi előresietlünk. Jozefint Berg vette gondjába, Hegyes pedig állandóan Pumpi közelében serlepertélt és a fickó vörös füle szinte világítani látszottak. En Gréttel beszélgettem:

— Maga mostanában, Grétecske, olyan búsz... Tavaly majfiskor milyen jókedvű volt, felvidultam magam mellett... Most mindig rossz kedvűnek látszik... Talán rosszul megy az iskola?

Kesernyésen nevetett:

— Maga komoly funak látszik, Gyuszko, magának szigorú itókétket el fogom mondani, mi nyomja lelkemet...

Sürgentem, de leintelt:

(Folyt. köv.)

Hattyulovag.

Irta: Wagnerné Szűts Adél.

Az intézetben Szántai Mária volt a barátom. Egy községből kerültünk fel a városba, egész éven át egymás mellett ültünk az osztályban, a közös háltéremben egymás mellett volt az ágyunk és minden turpisságért, amely az intézet évek alatt gyermeki lelkünket terhelte, együtt együtt állottunk ki a büntetési, a szünetekben pedig annyira minden napos voltam náluk, hogy otthon csak vendégnek tekintettek és emiatt sok dorgálásban volt részem, de nem tehettem róla, hogyha olyan nagyon vonzott Riáké tündérkerj... Riá édesapja igen gazdag földbírtokos lévén, hűres mintagazdasággal rendelkezett, így tehát nagyon sok volt nála a látóval, kezdve a kaszáló pompával berendezett termen, amelyeket azonban inkább csodálunk, mint szerettünk, mert éreztük, hogy poros, olykor sáros cipóinkkel és fűgáktól, bokrokotól lépett ruháinkkal sehogyssem illünk oda, szivesebben tartózkodtunk a parkban, ahol én nagyon szerettel hallgattam a nyárfák titokzatos, panaszos susogását, a rejtett helyekről felhangzó édes-bús madárénegetést és különös gyönyörűséggel szivtam be az exotikus virágok nagyszerű illatát és ha Riá többi kis vendégei kineveltek furesaságimért, nem mentem velük játszani, hanem látszólag sőtőlől-leni leültem egy széles kópádra, de titokban örültem, hogy egyedül hagytak és átádhattam magam az álmodozásnak, melyet a tündérl környezet minden alkalommal kiváltoztat belőlem...

Abban azonban közösen egyetérteltünk, hogy a legelőb szórakozást és a legnagyobb látványosságot az állat gazdaság nyújtja. Itt csak tehettük, óraszámra ott lábatlankodtunk az iszállók ólak, vagy ketrecek körül — névről ismerlünk minden állatot, minden gyermeknek volt egy kedvence, Riá és én a lovakat és kutyákat szerettük legjobban. Deszó a köröros fia a háziulakért lelkesedett, Andor, a báró leányos szép-ségi, finomarcú, okos, szellemes fiatal galambokat tartotta a legkedvesebb állatoknak és mindig hozott számukra búzaszemeket, azok pedig vállára szálltak, úgy ettek jobb kezéből... a balkezevel nem tudta etelni kedvenceit, mert az születésétől fogva merev volt... Őtőlük is korábban hoztunk nem illó játszótársunk a hat éves Olga annyira szerette a kacsákat, hogy minden kacsatörmést

végigélvezelt, melynek reánk nézve igen szomorú következménye lett. Ugyanis, mikor magában úgy érezte, hogy elég tapasztalatot sikerült szereznie, egy őrzetlen negyedórában összefogdosott vagy hat darab boldogtalan, sárga pelyhes kacsafiókát és a bércasszonyok eljárását teljesen félremagyarázva, homokkal egyenként megfőmégelte a kis állatokot, melyek a különös eljárás miatt jobblélre szenderültek, mi pedig mindannyian számízve lettünk Riával annyival is inkább fájlaltuk, mert lülettül végeszakadt közös lovaglásainknak, pedig milyen élvezet volt az, ha Riá a kecsesjárásán vln látszólag, főnyeregben ülve száguldoztunk, míg a szivarokkal megvesztegetett János kecsis nagy gyönyörűséggel élvezte a kis kisaszonytörtéssel és úgy olyan, hogy nekem a lélekzetem is elállt.

Mi lett az én tiámómból, aki eddig csak csinyekem törté a fejekskéjét és jobban érezte magát, ha belecsiphelet karomba, vagy észrevetlenül vizezt zúdított nyakamba és a legkedvesebb szórakozásai közé tartozott, ha levetlőkkét csuszathatott be a ruhám kivágásába és hangosan kacagott kétségbeesett sikoltozásokon, most pedig sirt, palakozottak a könyvei, forró, nedves kis arcát nehéz bánaat árnyékolta be úgy, hogy magam is elkecsedtem és szintén hangos sírásra fakadtam.

Hosszú idő telt el, amíg valamennyire megnyugodtunk és beszélgetni kezdtünk... Riá kitárta előtem lelkének kincseit, őszintén elpanaszolta, hogy mennyire fáj neki a megmondhatatlansága, mellyel Andor megverte és úgy szeretné jövételeni hibáját, csak alkalma lenne rá, de talán Andort, kedves, megértő játszópajtásait örökre magára haragította és elvesztette... Majd fájdalmasan felkiáltott:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

közösnek nélkül, lassu, fáradt léptekkel ment ki a kastély kapuján... Mindannyian mély megdöbbenéssel, szótlanul néztünk utána. Berta néni pedig nagyon megdörgölte Riát és lekére kötölte, hogy a legközelebbi alkalommal kérjen Andortól a súlyos sértésért bocsánatot.

Azonban erre sokáig nem került sor, mert Andor többé nem mutatkozott és közös játékaink napról-napra szomorúbbak lettek. Deszó is riákán jött át, inkább a jegyzőék kis Olgájával játszott, Riá pedig, az én gyönyörű, szécsélyes Riám minduntalan mellem húzódott az árnyas fák alá rejtett kópádra, ahol eddig egyedül elmოდoztam, esendesen ült, ragyogó, beszédes szemet a valóba révedeztek és egyszer csak őszinte ijedségre szép, hullámos, barnafürtös fejekskéjét hangos zokogással a vállamra fektette és kis karjával olyan erősen szorított magához, hogy nekem a lélekzetem is elállt.

Mi lett az én tiámómból, aki eddig csak csinyekem törté a fejekskéjét és jobban érezte magát, ha belecsiphelet karomba, vagy észrevetlenül vizezt zúdított nyakamba és a legkedvesebb szórakozásai közé tartozott, ha levetlőkkét csuszathatott be a ruhám kivágásába és hangosan kacagott kétségbeesett sikoltozásokon, most pedig sirt, palakozottak a könyvei, forró, nedves kis arcát nehéz bánaat árnyékolta be úgy, hogy magam is elkecsedtem és szintén hangos sírásra fakadtam.

Hosszú idő telt el, amíg valamennyire megnyugodtunk és beszélgetni kezdtünk... Riá kitárta előtem lelkének kincseit, őszintén elpanaszolta, hogy mennyire fáj neki a megmondhatatlansága, mellyel Andor megverte és úgy szeretné jövételeni hibáját, csak alkalma lenne rá, de talán Andort, kedves, megértő játszópajtásait örökre magára haragította és elvesztette... Majd fájdalmasan felkiáltott:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

— Bözsikém, legjobb barátom, segíts rajtam, tanácsoldj valamit! Nagyon szerettem volna valamit okosat mondani Riának és addig erőltettem tizenhárom éves agyamat, amíg ki nem találtam, hogy legjobb lesz, ha Riá az adott körülmények folyóán levélben kér Andortól bocsánatot, én pedig vállalkoztam a kézbesítésre.

Riá szeme felragyogott, helyeselleltem és kézenfogva szaladtunk a tanulószoba felé, hogy megfogalmazzuk a fontos levelet. Hosszas töprengés után, egy kiszakított irkalappon a következő szavak sorakoztak:

Fejtörők.

Megfejtése 1—1 pont.

$$\frac{6}{a} = \frac{c}{b} = \frac{e}{f}$$

Beküldte Balogh László ref. gimn. IV. o. tan.

$$\frac{1}{2} = \frac{5}{10} = \frac{10}{20}$$

Beküldte: Sallai Jucika (Eötvös u.)

$$10 \times 7 = 70$$

Beküldte: Halász Lacika.

$$m \times 7 = 7m$$

Beküldte: Pataky László II. gimn. I. (Derecske.)

Közérdekű levél

Válasz

Arra a közérdekű levélre, amelyben Bende sütőmester úr a pékek sanyarú helyzetéről közreadott a „Debreczen” vasárnapi számában.

Bende úr fehér papíron — fekete tintával írva, bizonyára helytálló (?) számadatokkal igazolja és bizonyítja ország-világ előtt, hogy egy sütőmester — aki naponként egy mázsa nullás lisztből fehér-süteményt, két mázsa négyes lisztből pedig kenyeret süt — nem kereshet többet saját részére naponként 4 P-nél. És ezt a kis összeget sem mondhatja tisztán a magáénak, mert ebből kell még kifizetnie az adót, közterheket és még megélni is abból kell, talán 5—6 tagu (?) családjával.

Bizony, bizony nagyon elszomorító dolog, amikor a jóhírű, régi sütőiparról ilyen nagyon rossz hírt tárnak az olvasó közönség elé! És ha még azt a kijelentését is olvasom Bende úrnak, hogy a „debreceni sütőiparosság a tönkszélén áll” — fájó szívvel bár, de mégis kénytelen vagyok felkérni a fogyasztó közönséget, hogy ne kívánják, ne sürressék, hogy a sütemény ára olcsóbb legyen a mai 5 fillérnél, még akkor sem, ha a búza ára, amitől Isten mentse — még a mainál is alább szállana. A négyes lisztből süített kenyér árát is hagyjuk nyugodtan pihenni a 30 filléres áron. — Hiszen mi fogyasztók sok ezren vagyunk, míg azok a pékmesterek, akik 4 P-t sem keresnek naponként — csak pár százan lehetnek!

Mindezek előrebocsátása után — mégis szolgálak Bende úrnak egy-két jó tanáccsal. Én ugyanis nem nézném olyan sötétben a jövőt a Bende úr helyében, hanem ahelyett még egyszer átvizsgálom kalkulációját. Igaz, hogy nem vagyok pékmester, de 40 éven keresztül rokoniparámban dolgoztam s ez jogosít fel arra, hogy közérdekű cikkére válaszolva, az abban talált hibákat némileg helyreigazítsam. Ugyanis

akkor, amikor Bende úr megkezdte a kalkulációját, a nullás liszt ára nem 32 fillér, hanem csak 28 fillér volt. Itt tehát már 4 P megtakarítás mutatkozik. A tej árát 14 fillérbe számítja, holott én azt hiszem, hogy ilyen nagyobb vételnél 8—10 fillérért is be lehet szerezni literjét, ennél is meglehetősen takarítani 4 fillért, ami naponként 80 fillért tesz ki. Két mázsa tűzifa sem fogyhat el, szerintem a fehér sütésnél s úgy hiszem, hogy kevés pótlással a két mázsa liszt kenyerét is meglehetősen ennyi fával. Annál is inkább, mert egy jó péküzlet kemencéje nem szokott kihűlni. Két kg vaj 3,60 P. Ha ez a vaj csakugyan valódi vaj és az mind bele megy az egy mázsa nullás lisztbe a 20 liter tejjel együtt, akkor nem 1 mázsa, hanem 3—4 mázsa lisztből süthet fehér süteményt, mert az ilyen mindennel ellátott sütemény után kézzel-lábbal kapkodna a vevőközönség. A két segédnek jut naponként 10 P, a két tanulóknak pedig 3 P. Hát bizony ez igen magas fizetés akkor, amikor a mester úrnak, az üzemtulajdonosának csupán 4 P jut, amiből az adót is fizetni és családjával együtt megélni kell. Hát én bizony azt mondanám azoknak a segítőknek a Bende úr helyében, hogy leütök a fizetésükből 25—30 százalékot, — mert mégsem járja az, hogy a munkás többet keressen, mint a munkaadó!

Ott szerepel még szomorú megvilágításban a rezi költségek között az az ördögös nagy házbér — napi 8 P-vel. — Nem messe lakom Bende úrtól, egy nagy bolondos házbán, amelyben még 10 méteres szoba is kerül. — Milyen sütőműhely lehetne Istenem Uram ebből a nagy szobából és milyen szívesen odaadnám a szép parkirozott udvarával együtt ezt a házat napi 8 P-ért! Ha megfogadja, meghallgatja Bende úr egy öreg ember tanácsát és az én kalkulációját magáéá teszi, akkor bizony mondom, hogy nem 4 P-t, hanem 15—20 P-t is megkeres naponként, amit meg is érdemel egy szakképzett sütőiparos, aki pláne együtt dolgozik a

munkásaival; bár való és igaz az is, hogy 3 mázsa liszt feldolgozásához nincs és nem lehet szükség négy segítő munkásra.

Rátérek most már a haszoneredmény kalkulációjára. Bende úr szerint 2400 drb (kifli) szarvast lehet sütni egy mázsa lisztből, — ebből 400 drb beszárad — tehát kárba megy. Én nem engedném kárba menni ezt a 15—16 kiló súlyú szarvast, hanem inkább morzsát csinálnék belőle és eladnám annak kilóját 60 fillérével és így ez is hozna valamit a konyhára.

Az én kalkulációm szerint nem 2400, hanem 3600 drb szarvast lehet készíteni egy mázsa becsületos, jó nullás lisztből és ha ezen négy deka súlyú szarvasnak az árát 4 fillérével számítom, akkor 3600 darabért 144 p esik. Ugyebár ez a szám kétszeresen túlhaladja a Bende úr kalkulációját. — Hogy ezen állításom való és igaz, azt bizonyítottam azzal is, hogy a jó nullás lisztnek 45—50 százalékot kell szaporítani, a jó négyes lisztnek pedig 40 százalékot. Ezt bizonyára tudja nemesak Bende úr, de tudják sütőmester kartársai is. Hogy egy szarvas, ha az tisztességes, jó üzletből kerül ki, megnyomja a 4 dkg. súlyt, azt is nagyon sokan tudják a fogyasztók körében.

Ezzel végeztem is a fehér sütéssel és igyekeztem azt bebizonyítani, hogy még sem állhatnak a tönk szélén azok a sütő mesterek, akik naponként egy mázsa nullás lisztet dolgoznak fel fehér süteménynek.

A kenyérkalkulációról majd máskor! Egy Rákóczi-utcai lakos.

Üzletvezetőt
cipőáruháznak vezetésére
óvadékkal
keresünk.
Ajánlatokat »Budapesti cipőgyár« jeligére a kiadóba.

MEGHÍVÓ.

Tisztelettel meghívjuk t. Kartárs Urat a f. évi augusztus hó 21-én délután 5 órakor az Ipartestület disztermében tartandó ülésünkre.

TÁRGY:

1. A szeptember 3-iki kongresszus előkészítése.
 2. Bizottságok megalakítása.
 3. A kongresszus tárgysorozatának összeállítása.
 4. Az ipari kiállításon való részvétel.
 5. A kiállítással kapcsolatos céhek felvonulásán való részvétel.
- Tekintettel a tárgy fontosságára, felleltenül kérjük szíves megjelenését.
Debrecen, 1933. évi augusztus hó 19-én.

Kartársi üdvözléssel
Galamb Ferenc sk.
szakosztályi elnök.

HIRDETMENY.

Az apaállatok kötelező vizsgálatáról szóló 1927:XXV. tc. illetőleg ennek a végrehajtása tárgyában kiadott 33.000/1928. F. M. sz. rendelet 2. paragrafusa alapján felhívom a város érdekelte lakosait, akik a tulajdonukban lévő apaállataikat (bikák, kosok, kanok) a jövő évben köztenyésztésre kívánják felhasználni, hogy ez irányú szándékukat folyó évi szeptember hó 1. és 15-ike között az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth-utca 20. sz. földszint 46. sz. szobájában a hivatalos órák alatt szóban vagy írásban jelentésük be.

A bejelentésnek tartalmaznia kell: az állattulajdonosának a nevét, az állatok fajtát, fajtáját, az állat korát, különös ismertető jeleit; végül azt, hogy a bejelentett állatra állított-é már ki tenyésztésre jogosító igazolványt?
Dr Vass Károly,
tb. főjegyző.

A HALÁLSUGÁR c. regény könyv alakban megjelent és kapható a kiadó hivatalban.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88 szám nyújt felvilágosítást.

As apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Házasság

Férjhezmenne
nyugdíjas altiszt 48 éves özvegye tisztességes, józanéletű, hozzáillő, biztos állású férjhez. „Jó feleség” jeligére. 548

Harminc év

Áta fennálló fűszerüzlet bez és vendéglőhöz pénzestársnót keresek. — „Házasság lehetséges” jeligére. 754

Levelezés

Tankönyvek.
regények, külföldi bélyegké vétele, eladása, levélpapír különlegességek, 10 papír, 10 boríték 50 filléres egységáron. Springer papír, fotocikkek szaküzletében, Ferenc József út 38 1598. 10. 1.

Hölgyeim!

Azon híresztelés, hogy a kiszolgálás nálam a legdrágább, nem való, mert áraitam: mosás-ondolás 1.40. tartós hullám 8 P-től. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 12. 1900 9 6-ig

Filléres könyvbazar megnyílik

a napokban Hunyadi u. 17—19. szám alatt. Új és használt könyvek vétele, eladása és cseréje. Használt tankönyveket nem negyed, hanem harmadáron vesz. Diákvetőknek könyv és képajándék, állandó vásárlóknak visszatérítés. — Tegyen próbavásárlást. 715

Alkalmazást nyer

Mindenes főzőnőt azonnalra felveszek. Jelentkezés délután fél 12 óráig 13 óráig Arany ucca 54. Vállay sda. 436

Egy

14—16 éves kisleány gyermek mellé felvétetik. Kétmalom ucca 8. 505

Bejáró

asszony jó bizonyítvánnyal felvétetik. Értekezni: Szállási tőzsdében, Püspöki palota. 576

Szobalány

esetleg német vagy diakonissza kéttagú családdal hoz felvétetik. Jókai u. 11. szám. 592

Takarítónő

jó bizonyítvánnyal délutánra keresetlik. Cím: Vass zsáküzet, Piac u. 6. szám. 603

Háztartási

alkalmazott, hárman körüli, padlókefélet — értő, jóérkölesű felvétetik. Arany János 20. 508

Jólfőző

mindenes szeptember 1-ére jelentkezék hétfő déltől. Nyomató u. 3., udvarban jobbra. 532

Önállóan

dolgozó masamódot felveszünk. Csillag kalap-szalon. 590

Perfekt

szobaleányt keresek, ki főzésben is teljesen önálló. Csak olyan jelentkeznek, ki nagyobb házakban, előkelő keresztény családoknál szolgált. Jelentkezés hétfőn délelőlt 10—11-ig. Cím a kiadóban. 559

Kifutóleány

irodába felvétetik. Jelentkezni lehet Böszörményi út 5-c. építési irodában. 731

Bejárónő

ügyes, tiszta felvétetik. Kossuth 36. „Grácia” szalonban. 708

Éves

bizonyítvánnyal rendelkező minden felvétetik. Mező Armin fatelep. 704

Bejárónőt

vagy mindenest keresek Rákóczi ucca 23. Keresztépület. 669

Varróleány

felvétetik, aki önállóan dolgozik. — Szilágyiné, Arany János u. 38. 675

Szobaleányt

gyakorlott, hosszabb bizonyítvánnyal felveszek Kossuth u. 33. 672

Alkalmazást keres

Gazdasszonynak
ajánlkozok magános úrhoz, vidékre is, nyugdíjas altiszt özvegye. Cím a kiadóban. 547

Alkalmazást nyer

Kocsist,
középkorú, nőtlent, bentkocsost hosszú bizonyítvánnyal vidéki tanyán azonnali belépésre keresek. Cím: a kiadóban. 987 vv.

Cipészegédék

Piac ucca 9. cipőüzemben felvétetek. 470

Tanuló

főlvétetik férfitiszabóshoz, Bethlen 14. 509

Megfelelő

ismeretkörrel és összeköttetésekkel rendelkező urakat és hölgyeket új biztosítási üzletág részére üzletszerzői minőségben alkalmazunk. Cím a kiadóban. 479

Biztosítási

üzletszerzőket magas jutalékkal és fix javadalmazással is azonnal alkalmazunk. Cím a kiadóban. 480

Házmaster

párt megbízható keresek szoba, konyhás — nem pincelakásba. Honvédtemető u. 6. sz. 510

Keresünk

jó megjelenésű, eladási készséggel rendelkező urakat könnyen eladható háztartási cikk eladására. Ajánlatokat „Előzetes kioktatás” jeligére a kiadóba. 538

Házmasternek

józanéletű házaspárt felveszek. Komlóssy ut 41. 581

Kommenció
kocsist 1-ére keresek vagy majorost. Eötvös u. 112. 565

Szobainas
jón megjelenésű, ügyes, megbízható, felvétetik. Szent Anna 7. 700

Házmester
felvétetik. Széchenyi u. 18. 727

Cipésmunkások
magas heti bértért fölvetnek. Miklós u. 41. udvarban. 739

Villamos
műszerész, motorjavítók, tekeréselések, esztorgályozás stb. gyakorlattal felvétetik. Ajánlatok „Univerzális” jellegre a kiadóba. 743

Műszerész tanuló
felvétetik. Wesselényi u. 1. 663

Fiatal
könyvkereskedőgépet felveszek. Cím a kiadóban. 693

Tehenész,
aki jól fej, felvétetik. Tejgazdaság, Kishegyesi út (Szegényházzal szemben). 694

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik. Vizezetékhez értők előnyben. — Bethlen u. 50. 655

Autószerelő.
tanuló felvétetik. Erzsébet u. 28. Sipos. 660

Üzleti
gyakornok azonnalra felvétetik. „Villamosági” jellegre. 612

Fűszerüzletbe
fiatal, gyakorlott segéd felvétetik. Fűvészkeret u. 14. 620

Jómunkás
cipézszegek tekész és bindolt munkára felvétetik. Csapó 13. Szabó. 624

Ispán,
kulcsár uradalomba kerestetik, vincellér is. Pataki, Piac ucca 64. 647

Ügyes
kifutófiú felvétetik. — Piac u. 41. Atlasz cipőüzem. udvarban. 753

Házmester
gyermektelen takarításért azonnalra is egy szobát kap. József kir. herceg 25. 760

Család
szőlőmunkást bizonyítvánnyal keresek. Lakást adok. Jelentkezni Vár ucca tiz. 756

Alkalmazást keres férfi

Zwei
Intelligente Jüdische Waisen suchen Posten zu Kindern. Zuschriften sofort. Kaszli, Mikolc, Poste Restante. 138

Alkalmazást
keresek. Keresztény. 32 éves, megbízható, komoly család férfi, — gazdaságba jószágok, — tenyésztéséhez, gondozásához szakszerűen értek. Szíves megkereséseket. Levélbeni meghívásra is elmegyek vidékre is. Cím a kiadóban. 530

Mérlegképes
könyvelő, gazdasági számtartó, a gazdaság minden ágában jártas, szorgalmas, jelenleg — 4000 holdas gazdaságban van, de kisebb gazdaság vezetését is vállalja, november 1-ére állást keres. Szíves megkereséseket Mille Kálmán számtartó, Obatpusztaköves kerek. 445

Teljes ellátás

40 pengőért
férfit ellátással külön szobába keresek. Csonka u. 14. 618

Oktatás

Naményi
Gyors- és Gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államnérvényes bizonyítvány. — Batthyányi u. 9. 12, 9, 6

Hangszer

Szalón
cimbalom olcsón eladó Eötvös u. 65. 633

Zongora
bécsi gyártmányu két-százötven pengőért eladó. Kende. Piac ucca 64. sz. 607

Élelmiszer, ital

TEAVAJ
pasztőrözött tejből, tisztán készült, mindig friss, igen jóízű. 10 db csomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál. 898

Deutsch Lajos
valamint Deutsch Albert és fia üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogrammjá 2.80 pengőért. 470. 8. 20.

Paradiesom
jó minőségű olcsón, házhoz szállítva megrendelhető. Görög, sárgadinnye 10. Telefonon 26—54. Kérem feljegyezni, mert több szór nem hirdetek. 695

Óriás szemű
földleper bármily mennyiségben eladó. Simonyi ut 13. 728

Diákokat keres teljes ellátásra.

Teljes
ellátásra elfogad özvegy úrinő intézetbe járó leánykát. Zöldfa u. 1. 1824. 8. 25.

Két
I vagy II-os középiskolás gyermeket teljes ellátásra elvállalok a gimnázium mellett. Darabos u. 23. I. lakás. 574

Diákokat
teljes ellátásra elfogadok tanári felügyelet mellett. Andrássy út 12. 679

Iskolás
fiút és leányt teljes ellátásra zongorahasználatlaltal elfogad Szalay. Széchenyi ucca 3. 696

Ajánlat

Sparherdek
kutszivattyúk és alkatrészek, plattok legolcsóbban, Ócskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851. 12. 1.

Gladlátor
borotvapengék 1/2- és húszfilleres árban kintű svéd acélból Papp illatszertárban, Csapó u. ötvenvele. 858. 9. 15.

Eltörött
díszlámpák, nippel, porcellánok, vázák ragasztását olcsón, szakszerűen vállalja **Bárany rádióház, Szent Anna 1.** Rádió, csillárok, jég-szekrények hámulatos olcsón. 1648. 9. 2.

Tükrök,
üvegsziszolások, foncsorozások, üvegezők — Sipkovitsnál Nagyvárud ucca 15. Telefon 23-56. 1316. 8. 30.

Mindenkinek
tudnia kell! Csapó 8. szám alatt ujonnan be rendezve női kabát, ruha és cipő áruház nyílt, szükségletét legolcsóbban szerezheti be. Mátyás Pál, Rózsa-áruház volt alkalmazottja. 1898. 9. 6-ig.

Lucernamag
természetlől arankamentes kapható termelőnél. Kossuth ucca 54. 505

Csépleszt
vállalok magánjáró géppel. Karacs Imre, Aczél utca 35. 549

Csépeltetők
javítását felelősséggel, szakszerűen és jóállással végzek. Erdélyi Mihály tetőfedő, Kardos u. 1. szám. 554

Tejszeparátorok
kerti lécák, fürdőkádak, nyugágyak, mézbödönök, mülépek, akváriumok Nagy vasúzetében, Csapó forduló. 555

Kutfürást
vízvezeték szerelést, javítást vállal Kiss Lajos kutfüró és szerelő. Egy jókarban levő egyszerű kutszivattyú és egy bor-szivattyú, kutszivattyúnak is alkalmas, eladó. Rákóczi 31. 556

Gabonaszák
minden minőségben a legutányosabb napárak mellett szerezhető be Wiener Adolf zsák és ponyvaüzletében, Debrecen, Kossuth utca 27. 571

Olcsó ár!
Mindenféle tűzifa, termény, lucerna, szalma, mindenféle darák, Burgonya Luczinál, Csapó felől. Csillag 1. sz. 567

Aranyat,
ezüstit, zálogcédulát magas árban vesz Blattner Árpád, Csapó u. 63. sz., villamos kitérőnél. 703

Ablakok,
ajtók készen kaphatók Blattner és Tsa Nagyvárud ucca 14. 658

Sodronyágybetétek,
sodronykerítések, vaságyak, mosdók, állófogások, gyermekvaságyak stb. olcsón készülnék Ottónál, Rákóczi 13. 649

Autó, motor kerékpár

Angol
motorkerékpár kintű állapotban első kézből olcsón eladó. Kossuth 29. Műszerésznel. 628

Egy
kis csukott autó eladó, vagy elcserehető motor bicikliért kevés ráfizetéssel, Perces u. 24. 537

Motorkerékpár
500 cm³-es Méray oldalkocsival kedvező áron eladó. Török Bálint u. 5. 668

Eladó
csinos kétüléses, 5 1/2 l. fogyasztásu, nagy teljesítményű Morgan kiskocsit. Cím a kiadóban. 702

Bútor

Műbútorasztalosoktól
modern új bútorok minden elfogadható árában árusítatnak. Piac 83. Udvarban. 767

Eladó
bútorok, két ágy, két éjjeliszekrény. Kassai ut 34. 408

Modern
dióhálo, konyhabútorok kombinált szekrények meglepő olcsón eladó. Bethlen 3. 676

Jókarban
levő keményfa háló, függönyök, szőnyegek eladók. Kölesv 21. 584

Ebédibútor
komplett 100 pengőért eladó. Szent Anna 10. Kalmár házmesternél. 644

Hálósobabútor,
teljesen új, fehérkőris topolyabetétes rendkívül jutányosan eladó. Maróthy György u. 21. 654

Ebédli
keményfa komplett, keveset használt, eladó. Értekezni Vörösmarty 2 Galamb. 748

Antik
bútorok, Biedermayer-garnitúra, vitrin, szekréter, konót, íróasztal eladó. Piac 44. 752

Vegyés

Diófarönköt
2 m-en felül veszünk. Nagyvárud u. 31. 610

10—15 darab
fital malacot vállalkozó feles tartásra. — Honvédtemető ucca. Hősök temetője. Németh. 551

4 1/2 x 6-os
fényképezőgép Zeiss-Tessar 3.5-ös objektívvel. 6x6-os tükröreflex 4.5-ös objektívvel. — ezenkívül több más kiváló amatőr fényképezőgép alkalmi árban eladó. Gisser foto. Piac u. 46. 629

Társ

Fűszerüzletbe
társat kevés tőkével, vagy üzletvezetőt keresek fiatal, lehet nő is. Cím a kiadóban. 734

Nagy
ipari vállalathoz 5-től 10 ezer pengőig társat keresek. Cím a kiadóban. 585

Társ
kerestetik kevés pénzzel egészséges üzlet-hez. Levelek „Prima” jellegre. 513

Kereslet

Elveszett
egy szürke Miczi nevű macska Batthyány ucca 24. számú háztól. Hazahozója 10 pengő jutalomban részesül. 491

Keresek
az állomáshoz közeli kertben nov. 1-ére egy-szobás, konyhás, kamara lakást. 4 drb jószágra istállót, 12 drb. sertésre aklot, a kert lehet bármilyen terület. „Biztos fizető” jellegre a kiadóba. 550

Keresek
egyszobás szép lakást mellékhelyiségekkel kellemes udvarban, vagy közeli kertsgben szeptemberre. Barna u. 15. Emeleten. 561

Szept. 15-ére
keresek kétszobás, teljesen komfortos lakást kertes udvarban, kertsgben is lehet. Ajánlatokat ár föltétlen megjelöléssel e lap kiadóhivatalába kérek. „Tiszta lakás 933.” jellegre. 543

3—4 szobás
lakást és ugyanabban a rendelőnek 2 szobás keresek központon november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóba „Orvos” jellegre. 599

5—6 szobás
lakást keresek november 1-ére központon. Ajánlatokat a kiadóba „Orvos” jellegre. 598

Magyar
népviselői ruhákat (szűrt, bundát, csikós és magyar leányruhát) fényképezés céljából kölcsön keres Berzék, Ferenc József út 38. sz. 701

Elvesztettem
5 darab kis hortobágyi kalapot, becsületes megtaláló szolgáltatssa be a kiadóhivatalba, mivel nagyon szegény rok-kant ember vagyok és bizományban van nálam. 729

Homokfutó
kocsit, könnyűt két lóra vennék. Fehértói, Piac u. 41. 733

Kényszer,
hadikölesönkötvényt veszek, hét hold tanyásbirtok bérbeadó. Miklós ucca 13. 759

Cséplogépet
2000 kereszt árpa és zabcséplésre keresek. — Cím a kiadóban. 580

Komencióst
gazdálkodásra, ki szőlőhöz és némileg kertszethez ért, októbertől felveszek. Homok ucca 72. 544

Elveszett
egy sárga magyar vizsla, Sári névre hallgat, megtaláló jutalom ellenében hozza be István út 15. 720

Lakást keres

Egyszerű.
tisza szobát keresek, lehetőleg zongorahasz-nálattal. Több nyelv. és zeneoktatást adhatok. Ajánlatokat „Hangulat” jellegre a kiadóba kérek. 605

Oktober
elsejére keresek külső-ségen vagy a város külső részén, villamoshoz közeli kétszobás, konyhás vagy egy nagy szoba, nagy konyha, mellékhelyiségekkel villanyvilágítással lakást, lehetőleg gyümölcsös-kerttel, hosszabb időre, mint magános lakó. — Ajánlatokat ár megjelöléssel id. Kardoss, Villastelep, Táncsics u. 27. 488

Belvárosban
háromszobás lakást keresek pontos fizetésre. Cím a kiadóban. 610

Kiadó lakás egy szobás

Nagyon
szép uccai parkettes szoba előszobával szeptemberre kiadó. Barna u. 15. 520

Szeptember
1-ére udvarnyiló szoba, fűskamara kiadó. — Vígkedvü 37. 635

Egy szoba,
konyha, fűskamara — szeptember 1-től kiadó. Kut 122. szám. 653

Kiadó
egy szoba, konyha mellékhelyiséggel, külön udvarral. Postakert, — Gvár u. 9-b. 611

Pinceszoba,
utcai, száraz, világos kiadó. Lorántffy u. 13. 615

Utcai
szoba, konyha, spájz. — Udvari szoba, konyha, spájz mellékhelyiséggel, villannyal, sertéstartással szept. 1-ére vagy 15-ére kiadó. Böszörményi u. 10. 616

Egy
nagy szoba, konyha — azonnalra kiadó. Honvéd 9-j. Értekezni: Zöldfa u. 9. 645

Szeptember
1-ére szép szoba, konyha, spájzos lakás kiadó. Vígkedvü 37. 636

Egy szoba,
konyha, fűskamara — szept. 1-től kiadó. Szap-panos u. 17. szám. 501

Kiadó
egy udvarnyiló padlós kis szoba, egy vagy két személynek szept. 1-ére. Kut u. 24. 543

Kiadó
utcai szoba, konyha, —
mellékhelyiségekkel, —
sertéstartással. Kut u.
72. szám. 533

Egy szoba,
konyha, spájz, jószágtartással kiadó. Dembinszky u. 28. 535

Egy szoba,
konyha, kamara kiadó szeptember 1-ére. Monostornávi ut 13. 539

Egy szoba,
fáskamarával szeptemberre kiadó. Arany János utca 45. 562

Szoba,
konyha istállósval együtt kiadó. Kishegyesi ut 17. 569

Egyszobás,
konyhás lakás azonnalra kiadó. Hortobágyi u. 19. szám. 570

Kiadó lakások.
Keleti sor 7. Vargakert. 573

Kiadó
szoba, konyha, spájz, —
mosókonyha mellékhelyiségekkel. Telegi u. 32. szám. 575

Egy szoba,
konyha kiadó. Thaly Kálmán utca 12. szám. 586

Egy szoba,
konyha, istálló, egész udvar kiadó. Olajút 68. 576

Kiadó
atcai szoba, konyha —
szeptember 1-ére. Eötvös u. 65. sz. 583

Kiadó
egy szoba, konyha, és spájz szeptember 1-ére. Oláh Károly u. 10. sz. 596

Kiadó
két egyszobás, konyhás lakás. Jókai u. 32. sz. 557

Egy
szép nagy udvari szoba, konyha, speiz kiadó. —
Erzsébet u. 35. 664

Szép
szoba, konyha, speiz kiadó. Villany, víz. Bujdosó u. 36. 678

Kiadó
egy szoba, konyha, —
speiz. Postakert, Gvár ucca 6-b. 688

Szép
nagy egyszobás lakás —
összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadók. —
Zúgó 4. Reáliskolánál. 713

Kiadó
egy szoba nagy konyhával azonnalra is. Eötvös ucca 62. 725

Egy
utcai szoba, konyha, speiz kiadó. Korponai ucca 9. sz. 763

Kiadó
egy szoba, konyha mellékhelyiségekkel szeptember 1-re. Vörösmarty 32. 746

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara. Gyöngyvirág u. 12. szám. 758

Uccai
udvari szoba, konyha mellékhelyiségekkel —
azonnalra is. József kir. herceg 25. 761

Kiadó
Árpád tér szögletében, Sámson ucca 6. szép szoba, konyha, speiz, Vojth fűszerkereskedőnél. 751

Kiadó lakás két szobás

Kettő szoba,
fürdőszobás utcai lakás kiadó elsejére. Varga u. 45. 414

Kétszobás
mellékhelyiségekből álló lakások szeptemberre és október elsejére kiadók. Hatvan u. 24. 521

Svetits
bérpalotában november elsejére kétszobás lakás minden komforttal kiadó. 518

Két
utcai szobás lakás (esetleg bútorozva) orvosi rendelőnek vagy irodának is nagyon alkalmas, szeptember elsejére kiadó. Rákóczi u. 7. 517

Piac 10.
kétszobás hallal, három szobás erkélyesek, —
Bethlen 23. fürdőszobás háromszobás. 524

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel november 1-ére kiadó. Kigyó u. 8. 626

Két szoba.
konyha kiadó. Nyil u. 99. szám. 631

Két
nagy szoba kiadó. Szent Anna u. 14. sz. 632-a.

Tisztviselőtelep
2 szoba, előszoba, konyha, kamara és 1 szoba, előszoba, konyha, kamara kiadó szept. 1-ére. Bornemissza 14. 651

Tiszta
2 szobás udvari lakás elsőre kiadó. József kir. h. u. 56. 642

Kétszobás,
utcai urilakás, teljes komforttal azonnalra kiadó. Piac u. 59. 648

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel elsőre kiadó. Telegi u. 18. szám. 531

Kiadó
szept. 1-ére: 2 szoba, konyha, előszoba, pince fele kerttel, István ut 28-a. Széchenyikertben, Hatvan utca felől. 541

Kétszobás
csinos udvari lakás esen des udvarban Kölcsey utcában szeptemberre kiadó. Értekezni Szappanos u. 22. 546

Két szoba,
konyha azonnal kiadó. Akácfa u. 5. Homokkert. 564

Kétszobás
és háromszobás lakás november 1-ére kiadó. Miklós u. 31. szám. 566

Kiadó
novemberre kétszobás utcai lakás. Lugosi 1. 572

Kiadó
utcai 2 szoba mellékhelyiségekkel, jószágtartással, Vargakert, Herceg u. 8. 582

Egy
utcai 2 szobás lakás és egyszobás szeptember 1-ére kiadó. Vargakert, Közép u. 14. szám. 553

Kétszobás
szép lakás jószágtartással azonnalra kiadó. —
Kishegyesi ut 12. 563

Kiadó
egy- és kétszobás lakás Külsővártér 9. sz. a. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. sz. 601

Magas
utcai kétszobás, konyhás lakás szeptember 1-ére kiadó és bútor eladó. Jókai utca 33. 609

Uccai
kétszobás, fürdőszobás lakás, parkirozott udvarban szeptemberre kiadó. Nyomatató u. 15. 714

Udvari
két szoba, konyha, —
speiz novemberre kiadó. Rothermere (Darabos) 45. 674

Kiadó
utcai kétszobás lakás mellékhelyiségeivel. —
Szappanos 11. 682

Kiadó
magasföldszintes 2 nagyszobás, fürdőszobás urilakás parkirozott udvarban, Telegi 27. 683

Azonnal
kiadó szoba, konyha, speiz. Garai 15. 684

Kétszobás
kisebb udvari lakás elsejére kiadó. Vörösmarty u. 24. 750

Kétszobás
lakások új épülethez november 1-re kiadók. Bövebbi meg tudható Bövebbi meg tudható 5-c. építési irodában. 732

Uccai
kétszobás lakás világos pincékkel vagy anélkül novemberre kiadó. Megtekinthető 10—12 óráig Domb 11. 735

Kiadó
ujjonnan festett két nagy utcai előszobás lakás, veranda, külön udvar. Kassai út 19. 738

Kettő
szoba, konyha, speiz —
szeptember egyre kiadó. Csapó 47. 742

Kettő
nagyobb, egy kisebb szobás mellékhelyiségekkel, egy szoba, konyha lakás kiadó. Búsi ucca 20. 716

Uccai
kettőszobás garzon lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Arany János 48. 717

Magasföldszintes
utcai 2 szoba, konyha, speiz szeptember 1-re kiadó. Erzsébet ut 51. 698

Egy-
és kétszobás lakás azonnal is kiadó. Méliusz tér 12. sz. 706

Kétszobás
udvari lakás központban kiadó. Hüvelyes 6. 707

Kiadó
2 szobás utcai lakás november 1-re. Kassai út 22. 709

Kiadó lakás három szobás

Svetits
bérpalotában háromszobás minden komforttal ellátott lakás szeptember elsejére kiadó. 519

Háromszobás
utcai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Csokonai u. 13. 638

Háromszobás
utcai, fürdőszobás modern lakás Honvéd u. 9-j. sz. a. november elsejére kiadó. Értekezni Zöldfa 9. 645

Kiadó
három utcai fürdőszobás lakás november elsejétől. Eötvös u. 3. 578

Uccai
3 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. —
Eötvös u. 10. 587

Háromszobás
hertes ház Nádor utcán novemberre kiadó. Bövebbet Károly Ferenc József 13. 606

Uccai
három szoba, előszoba, fürdőszoba, pincekonyhával kiadó november 1-től. József kir. herceg utca 50. 503

Háromszobás,
modern komfortos lakás novemberre. Vénkert, Domokos Lajos u. 15. szám. 175

Kiadó
3 szoba és alkonyi, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás novemberre. Rothermere-Darabos u. 22. sz. alatt. 540

Három szoba,
fürdőszobás utcai lakás november 1-ére kiadó. Simonffy u. 47. Értekezni Perczel cukrász. 558

Háromszobás
modern utcai lakás november 1-től kiadó. —
Vigkedvű 12. 689

Szép
világos déli fekvésű kettő- vagy háromszobás lakás fürdővel, gyümölcsösökkel november elsejére, ugyanott egyszobás lakás kiadó. 665

Kiadó
háromszobás modern lakás azonnalra parkos udvarban, Széchenyi út 18. 721

Miklós 25
alatt utcai 3 szoba, konyhás lakás azonnalra kiadó. 749

Uccai
3 szobás komfortos lakás november elsejére kiadó. Telegi 9. 765

Kiadó lakás nagyobb

Hatszobás
lakás százötz pengőért, egyszerű kétszobás 40 pengőért kiadó. Péterfia 30. 60

Negyszobás
utcai fürdőszobás lakás a tróvényszék mellett november 1-ére kiadó. Kiss cukrászda, Battyányi u. 26. 632

Kertes ház
négy szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekből álló lakással a város legszebb helyén november 1-re kiadó. Értekezni dr. Fényes ügyvédi irodában. Telefon: 34—23. 3. vv. 627

Kiadó
modern 4 szobás, parkettes szép tiszta lakás. Csapó 59. 627

Kiadó
négy- és hatszobás utcai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 600

Novemberre
utcai földszintes négy-szobás urilakás és egy háromszobás kiadó. —
Arany János u. 20. 507

Bútorozott szoba

Különbejárátú
bútorozott szoba azonnalra vagy elsejére kiadó. Werdczy u. 14. 410

Kapualatti
utcai különbejárátú bútorozott szoba kiadó. —
Egymalom 4. 621

Bútorozott
szoba, konyha stb. házaspárnak vagy diákoknak, ellátással is kiadó. Kar u. 7. 634

Bútorozott
utcai szoba magános urinak kiadó. Baross u. 16. 637

Különbejárátú
utcai bútorozott szoba azonnal kiadó. Eötvös u. 48. 650

Különbejárátú
bútorozott szoba 12 P-ért azonnal kiadó. Vigkedvű 49. sz. 659

Különbejárátú
utcai csinosan bútorozott szoba elsejére kiadó. Bercsényi 47. 560

Kiadó
két-, vagy három szoba bútorozva konyhával —
szeptember 1-től. Eötvös utca 3. 578

Elegánsan
bútorozott szoba, csendes lakónak, esetleg ellátással kiadó. Komlóssy u. 11. 602

Uccai
bútorozott szoba kiadó, esetleg üresen is. Bethlen ucca 58. 673

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó, ugyanott kétszobás lakás kiadó. Andrássy út 12. 680

Különbejárátú
szoba teljes ellátással is. Posta u. 5. Arany János u. folytatása. 686

Csinosan
bútorozott szoba, esetleg ellátással 1-ére. —
Nyomatató 2. 710

Magános
éltes özv. úraszony jólelkű, éltes, nyugdíjas, esetleg jobb iparos urat magához vesz teljes ellátásra, esetleg tulajdonos is lehet a házban. Jellege: „Nvár”. 705

Bútorozott
különbejárátú parkettes szoba. Székely, Piac u. 61. II. emelet. 719

Szépen
bútorozott egy-két szoba kiadó masszív úri villában. Széchenyi kert legelején, Huszár ucca 7. 737

Bútorozott
lakás, szoba, előszoba, fürdőszoba szeptember 1-től Magoss György tér 14 alatti kiadó. 741

Különbejárátú
utcai bútorozott szoba azonnalra kiadó. Gólya 8. 747

Átadó üzlet, vendéglő

Pékműhely
kétkemencés 3 szobás lakással, üzlethelyiséggel, nagyforgalmú helyen kiadó. Háztulajdonosok Egyesületénél, —
Széchenyi u. 1. 405

Fűszerüzlet
teljes berendezéssel, —
esetleg lakással együtt azonnal kiadó. Zúgó u. 5—7. 690

Elköltözés
mialt jogfolytonosságú vendéglő szeptember elsejére átadó. Szent Anna 46. 685

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
szeptember elsejétől kiadó. Értekezni délelőtt 10 órától. Csapó u. 39. 404

Üzlethelyiség,
egy- és kétszobás lakás ujonnanépült épületben kiadó. Fahidi, Szoboszlói út 3. 630

Műhelynek
világos nagy pince víz, gáz, villanyal kiadó Sas ucca 2. 622

Piac ucca
legforgalmasabb helyén egy üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 762

Fűszerüzlet-
helyiség azonnal kiadó berendezéssel. Bujdosó ucca 34. 157

Gazdasági termények

Rozs és zab
kapható termelőnél. —
Domokos Lajos u. 6. Vénkert. 1111

Szemes
tengeri kapható. Telegi ucca 78. sz. 487

150 q
nemes tengerinek száraz raktárt keresek, —
esetleg eladom. Wesselenyi u. 125. 412

Ingóságvétel

Zálogcédulát
mindenféle használt ingóságokat legmagasabb áron vesz, hívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó u. 14. 1957. 8. 10.

Ezerliteres
jó viztartály kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 499

Cserépkályhát
használt, de jókarban vesz, ajánlatokat Vasbútorgyár Részvénytársasághoz. 613

Ingóság eladás

Eladó
fizletberendezések, pultek, garderozszekrények, asztalok, szalon-garnitúra, képek, szekrények, félháló, Csapó 19. 515

Nagy tükör
eladó, Darabos u. 1. első emelet. 614

Furnéros
2 darab szekrény, fehér cső, függőlámpa, salonszék, zsírosbőrdőn olcsón eladó. Rothermere u. 30. 617

Jókarban
levő ablakok, verendablakok eladó. Csapó utca 8. 623

Eladó
horoshordók tisztán, Stovasser tárogató, íróasztal. Mikepércsi út 5. 639

Kéttükör
fodrászberendezés olcsón eladó. Cím a kiadóban. 495

Angol
gyermekoci használt, kütünő állapotban eladó. Papp, Hatvan u. 66. 534

Jókarban
levő stráfszék eladó, 25 mázsáig biztosítva. Nyilastelep, Honti u. 29. 545

Eladó
rollós üzletajtó kirakattal. Meszera u. 10. sz. 589

Egy
mézpergető és két tájképpipa eladó. Nyil 120, II. ajtó. 591

Konyhasztal,
gázrész, ebédlőóra, löszormatrac eladó. Megtekinthető. Arany Bika' tarfik 11-1-ig. 604

Boroshordó
eladó Vízkezdő Mihály uca 55. sz. uca lakás. 697

Könyvszekrények
ebédlőszék, előszoba és nappali szekrények, hálószobák, hentesek, matracok, szőnyegek, írógépek, varrógépek, betegelő koscsik antik órák igen olcsó áron elárussítanak az országoközvetítőben. 854. 8. 20

Elcseserlők
200 voltos villanykörtét 110-ra. Ugyanott egy ruhásszekrény és egy íróasztal eladó. — Hatvan uca 16. 755

Füredőkád
ármellegítő olcsón eladó Tarián, Petőfi 65. 11. Telefon 20-55. 736

Eladó föld

Eladó
39 tanvas föld jutányosan. Cím a kiadóban. 542

A halápi
állomás mellett húsz hold házteremű föld tanvával eladó. Értekezni 97. sz. 577

26 és 22 holdas
tanvas birtokok Pacon eladók Domb 2. 682

Öndódon,
Veréb-dűlőben kettő hold föld eladó. Kólcsey uca huszonhét. 766

Eladó
város alatt, Kiszepes, Bellegelő 302. sz. tanya, 6 hold fekete földdel. Értekezni Dózsa u. 9. Libakert. 641

Eladó
Öndódon tizenkét és fél hold tanvas birtok, Ebesen tíz hold föld. Miklós u. 40. 639

Eladó,
kiadó 45, 45 és 13 hold földek, lakások, téglák. Szappanos 19. 626

Öndódon,
Piac-dűlőben 4 és fél hold föld eladó. Értekezni Faragó uca 6. szám. 652

Öndód.
Fáv-dűlő 9 hold föld eladó. Értekezni Cserepes 11. szám. 667

Eladó
Öndód, Vedres-dűlőben 5 és fél hold föld. Értekezni Kézvő u. 16. 677

Létai úton
17 hold szántó eladó. Építkezésre, szőlőnek, gyümölcsösnek. Holdja 800 pengő. — Maróthy György 15. 671

Eladó
6 hold szántóföld a Nagyhegyesen. Bethlen u. 58. 720

Tanyaföldek
Halápon, Fancsikán, Öndódon 25, 22, 14, 7 hold eladó. 50, 80 hold bérbeadó. Balázs Piac u. 89. 711

Eladó
Acsádi útfélen 15 hold föld. Értekezni István út 34. 463

Eladó
vagy kiadó Bellegelő 124. számú tanya, 35 hold. Bánk 5. számú tanya 18 holddal. Értekezni Paesirta 39. 745

Földbérlet

Szoboszlói
kövesút mellett 10 hold föld kiadó. Értekezni: József kir. 61. sz. 552

5 hold
föld, barna homok, haszonbérbe kiadó. Bánk 102. sz. 588

Bánkon
9 hold aljhomok tanvával, erdő alatt kiadó. — Értekezni DEMKE gépnéznél. 594

Haszonbérbeadó
86 kat. hold prima — szántóföld, Verválgyi állomáshoz közel. Értekezni a helyszínen. — Ebes 75. szám. 529

Haszonbérlet.
Mikepércsi határban 60 hold kiadó. Sinay Irén, Bethlen u. 41. 536

Kiadó
60 hold tanvas föld Debrecen közelében, Szabóné, Péterfia 42. 3. ajtó. 681

Az Öndódon
a Fáv-dűlőben 14 hold föld tanvával kiadó. — Értekezni Rákóczi 61. szám. 764

Kiadó
közvetlen város mellett hatholdas belsőség két házzal, gazdasági épületekkel. Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodája. Fűvészkeret u. 16. 744

Két

hold föld lakással eladó vagy kiadó. Értekezni Bőszörményi út 28. sz. 692

Kiadó
Elepen 91 hold föld. Értekezni Péterfia uca 35. 712

Birtokomra
Nagyerdőnél bérlőnek (felesnek), adminisztrátornak, gazdának (nyugdíjnak előnyös) jelentkezhet — Komlóssy ut 16. 722

Kiadó
ebesi állomás mellett 28 hold föld. Értekezni Kertész 5. 724

Fancsikán
kiadó 18 hold föld tanvával, kaszálási, legeltetési joggal. Értekezni Eötvös u. 80. 723

Kiadó
26 hold tanvas föld Öndód, Veréb-dűlő 58. szám. Értekezni Eötvös uca 65. sz. 657

21 hold
macsi tanvas birtok bérbe kiadó. Domb 2. 661

In atlanforalmi irodák

DIENES JÓZSEF
OFB. ingatlanforgalmi irodája Fűvészkeret uca 16. Telefon: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leírása és fényképe iratóban, továbbá a városkóza bejárata melletti és piúspóki palota múzeumföldi sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek dímentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Földel, házakat keresek megvételre és bérbe.

Pénzkölcsönt keresek megbízóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. — Dienes József irodája. Fűvészkeret uca 16. 740

Hajduszoboszlón
Vágó Elek ingatlanforgalmi iroda hirdése: 12. 16 h. tanvas birtok a debreceni mű ut mentén. 37 h. a városkóza 3 km. 28 h. 8 km. távolságra, a Cifrahátón 15 h. tanvas. 691

Eladó állatok
Eladó
hő tejelő kecske fiával, fiatal vadászkutya. Bőszörményi út 12. 954

Eladó
egy családi méh. Tégláskert. Szenesi 51. 666

Eladó
egy valódi fajtisza dakszli him kutya. — Szabó Kálmán 20. szám. 619

Magyar
vizsla kölykök pedigrés prima szülőkől származók, 7 hetesek, eladók. Irinyi u. 2. Berta malomnál. 492

Rádió

Rádió
hálózati háromlámplás, modern, megbízásból olcsón eladó. Kossuth 29. műszerésznél. 718

Eladó ház

AKI JÓ VÉTELT AKAR, OKVETLEN NEZZE MEG!

Homok u. 57. Kétszobás családi ház, melléképületekkel, most minden elfogadható árt odaadják! Uccára még lehet építeni. Egész udvar szőlővel, lucással befuttatva. Kassai uton jobbköz felől. Kemény Zsigmond u. 9. Új kétszobás családi ház — 4000 P. Egyszer pengővel átvehető!

Csonka u. 14. Csonó uccából nyílik, villamosnál. Téglaépület. Többrendbeli lakással. Kétszobás lakással 3-4 szobás családi háznak alkalmas — 6000 P. Alku tárgya. Nyil u. 108. Építkezésre alkalmas ritka alkalmi vétel — 3000 P

ELKELTEK!
Ezek után már ne tessenek érdeklődni!

Házak:
Garai u. 15. Simonfy u. 51. Andrássy 26. Fülöp u. 55. Apaffi u. 4. Huszár Göl u. 33. Szedler u. 20. Kuruc u. 112. Nyil u. 129. Fülöp u. 11. Csillag u. 54. Homok u. 75. Kuruc u. 72. Báthori u. 21. Jétei út 8. Kut u. 86. Mátyás király u. 26. Ilona u. 4. Kuruc u. 15. Kisfaludy u. 9. Kemény u. 9. Eötvös u. 62. Oláh Károly u. 8. Kut u. 27.

Földek:
Vedres dűlőben 7 hold. Apafán 8 hold. Rigó uccában 10 hold. Mikepércsi uton 5 hold. Fancsiká 55. számú 15 holdas. Veréb dűlőben 12 hold.

MINDENKI TUDJA AZT, HOGY A NAGY INGATLANIRODA NEMCSAK HIRDET, HANEM EL IS AD!

Mindennemű felvilágosítás díjtalan. — Kettő szavalek díjmentesen csak vételkor illetve eladáskor fizetendő. Hirdetési költsége nálam az eladónak nincs! Mindenkit lelkiismeretesen kiszolgálunk, melyet bizonyít a Nagy ingatlaniroda köztudatban élő híreite.

Iroda: Csanó u. 56. Villamos megállónál.
Nap és Baross
ucca sarkán át uccára üzetes ház eladó. 699

Eladó
ház Kassai utra néző Sárosi uca 16. két szoba, konyha, szőnyeggyűmölcsös. 670

Eladó
új ház 40-50 P kamatmentes havi részletre. Értekezni: Csóka Pál u. 23. 608

Machó Ferenc

Fm. Ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Iroda: Svetits-palota. (Telefon: 11-10.)

JÓZSAI ÁLLOMÁSNAI

kertésznek, gyümölcsösnek ház és házhelelyek.
Hajduszoboszlón, füred közelében olcsó nagytelekű ház.

Füredköznek alkalmi vétel 250 négyszögletes 2 szoba, konyha, előszoba, 5500 P. Andrassy ut 48.

ELADÓ HÁZAK:
30.000.—
Rákóczi utcán.

26.000.—
Honvéd 9., adómentes Zugó.
Arany János.

20.000.—
Nyugati u. italmérés-sel.

Arany János u.
Kassai uton népfürednél vendéglővel.

Igen olcsó!
Táncstermes vendéglő Szotvori telepen fűszerüzlettel és pékséggel.

11.500.—
Nyugat,
Izsó utcában adómentes villa.

9000.—
Kut u. 4. Fűszerüzlettel, kétszobás lakással.

7000.—
Kert uca.

6.500.—
Gyepűsor, gyümölcsös-sel.

3000.—
Dobó.

4500.—
Oláh Károly.

5000.—
Kis uccában.

2800.—
Fülöp.

1400.—
Fülöp uccában.

1300.—
Ranviszka

Ezekon kívül még több száz ház és telek eladó. Dímentes felvilágosítás!

Közvetítőt díjazok.

VILLÁK

modern lakásokkal: Simonvi uton telenyáron lakható. Poroszlaj, Széchenyi uccákban.

VILLATELKEK:

Erdősor,
Eröss Lajos,
Komlóssy,
Poroszlaj,
Acél uccákban.
Nagyerdőnél, Simonvi és Bessenvei uton.

HÁZHELYEK

már kaphatók 2.50 pengőért négyszöglenként. Továbbá
Dárda, György,
Kincseshegy utcákban.

FÖLDEK:

Városlól 6 kilométernyire 16½ kat. hold, 4 szobás urilakkal, gazdasági épületekkel. Vételhez 4000 P. szükséges. Többi havi részletekben.

Kondorosnál 17 hold tanvával, 30 hold kaszáló joggal olcsón. Nagycserén búzatermő tanvas, 23 hold. Kondorosnál 53. Bánkon 6. 13. tanvával.

Halápon 26.
Öndódon 5 kh.
Veréb-dűlő 11.
Mikepércsen 60 kh.
Hajduszoboszlón 40 és 20 kh.

Kornvónál 40.
Vámospércsi 38 khold tanvas 13.000 P

AUTÓK:

csukott és nyári karosszérlával.

FÖLDBÉRLETEK:
Minden nagyságban. Városhoz közel 130 és 35 khold.

BÉRBEADÓ
konyhakertnek alkalmas 1500 n. öl telek György uccában.

KERESEK
tanvas földet megvételre.

Közvetítőt díjazok.

Eladó ház hely

Villatelek

szőlővel, gyümölcsös-sel Komlóssy ut 18. villamoshoz egészen közel, olcsón, előnyös feltételekkel eladó. Telefon: 27-41. sz. 174

Villatelek
3 darab Sestakert legszébb részén. Horth Miklós ut, Lajos király téren eladó. Értekezni Nav uca 4. telefon 12-83. 796

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.